

NEW HAUS GROUP
www.newhausct.com

Buying or Selling?

KAMIL ANDRUKIEWICZ
TEL: 860-402-8517

SOLD

CT-FL-MA

Oferujemy szybką i skuteczną sprzedaż oraz elastyczność w kwestii prowizji.

BIALY
WHITE EAGLE
ORZEL

**Mortgage Loans,
Home Equity & Refinance.**

Welcoming Anna to our lending team!
Anna provides a full spectrum of financial knowledge and ensures a simplified mortgage process, guiding her customers from application through closing.

Mówię po polsku!

Anna Podkowiak
apodkowiak@liberty-bank.com
860-402-7076 | NMLS #529133

LIBERTY BANK | Be Community Kind.™

liberty-bank.com Member FDIC Equal Housing Lender

KPRM

CZY NOWY RZĄD MATEUSZA MORAWIECKIEGO MA SZANSĘ NA PRZETRWANIE?

Kierunek dla Polski

Czytaj → str. 8

**SKORZYSTAJ Z REKORDOWO NISKICH
STÓP PROCENTOWYCH**

• nowe pożyczki • przefinansowania

Teraz dostępne pożyczki dla osób z niskimi dochodami, słabym kredytem bądź krótkim pobytem w USA.

NOWOŚĆ: POSIADAMY LICENCJĘ NA FLORYDZIE

SKORZYSTAJ Z FEDERALNEGO PROGRAMU FHA!

**NISKIE
%%%**

EMPIRE
HOME LOANS

MONIKA KACZMAREK - OWNER
860-997-9988
NMLS #113183 Broker Only. Not a Lender.

1880 Silas Deane Hwy
Rocky Hill, CT 06067
Tel. (860) 757-3832

KUPNO I SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI

Najnowsze oferty na stronach 40-41
oraz na www.valleyfinehomes.com

**BERKSHIRE
HATHAWAY**
HomeServices

**MYŚLISZ O SPRZEDAŻY
W 2023 ROKU?**

Zadzwoń i skorzystaj z bezpłatnej konsultacji jeszcze dziś!

860 874 6646

Agent Jacek Mikołajczyk

**GODZINY
ŚWIĄTECZNE:**

Poniedziałek 12/18 8:00 am – 7:00 pm
 Wtorek 12/19 6:00 am – 7:00 pm
 Środa 12/20 6:00 am – 7:00 pm
 Czwartek 12/21 6:00a m – 7:00 pm
 Piątek 12/22 6:00 am – 7:00 pm
 Sobota 12/23 6:00 am – 7:00 pm
 Niedziela 12/24 6:00 am – 2:00 pm
 Poniedziałek 12/25 ZAMKNIĘTE
 Wtorek 12/26 ZAMKNIĘTE
 Środa 12/27 6:00 am – 7:00 pm
 Czwartek 12/28 6:00 am – 7:00 pm
 Piątek 12/29 6:00 am – 7:00 pm
 Sobota 12/30 7:00 am – 6:30 pm
 Niedziela 12/31 7:00 am – 3:00 pm
 Poniedziałek 1/1 ZAMKNIĘTE
 Wtorek 1/2 ZAMKNIĘTE

Wesołych Świąt!

Wszystkim naszym klientom i całej społeczności
 życzymy błogostawionego i spokojnego okresu
 świątecznego.

www.rolypolyinc.com

587 Main St. | New Britain | Tel. 860-229-5109

W samym centrum „Małej Polski”. Duży dogodny parking.

Roly Poly
BAKERY

JESTEM WÓDKĄ Z CZYSTEGO MIEJSCA

JESTEM

FINLANDIA
VODKA OF FINLAND

PREMIUM VODKA
MADE FROM PURE GLACIAL SPRING WATER
AND SUONI BARLEY

FOR THE PLANET

VALUE PURE MOMENTS. DRINK RESPONSIBLY.
FINLANDIA.COM | RESPONSIBILITY.ORG

FINLANDIA VODKA 40% ALC. BY VOL., IMPORTED BY BROWN-FORMAN BEVERAGES, LOUISVILLE, KY. FINLANDIA IS A REGISTERED TRADEMARK. ©2021 BROWN-FORMAN FINLAND. ALL RIGHTS RESERVED.

WSTĘP

MARCIN BOLEC
REDAKTOR
NACZELNY

Długo zastanawiałem się, o czym tym razem napisać. Coraz bliżej święta i mam wrażenie, że ten temat dominuje ostatnio w przestrzeni wokół nas – w wielu domach stoją już choinki, w sklepach na okrągło lecą świąteczne melodie, a my powoli gromadzimy prezenty dla bliskich. Ta atmosfera przedświątecznych przygotowań wnosi do naszej codzienności wiele radości, ale ważne jest też, aby w natoku przedświątecznych spraw do załatwienia, prezentów do kupienia i dekoracji nie zapomnieć o tym, co jest istotą tych świąt i co jest w nich najważniejsze.

Mam nadzieję, że jeszcze przed świętami wyjaśni się ostatecznie, kto obejmie odpowiedzialność za rządzenie Polską przez najbliższe lata. Więcej o samej procedurze do tego prowadzącej możecie Państwo przeczytać w artykule, który otwiera to wydanie gazety, ale muszę przyznać, że z pewną obawą patrzę na to, co dzieje się aktualnie w Polsce. Półtora miesiąca po wyborach parlamentarnych, które pokazały, jak głęboko i niemal pół na pół podzielona jest Polska, mam wrażenie, że kraj pozostaje nadal w impasie. Zamiast skupić się na tym, co najważniejsze, czyli dobru Polski i Polaków, nowi politycy skoncentrowali się na walce o stanowiska, do tego stopnia, że aż wprowadzili podział okresu pełnienia niektórych funkcji – żeby każdy mógł

się nimi „nacieszyć”. Nie widzę w nich woli kompromisu, chęci współpracy ani działań na rzecz „zasypywania podziałów”, co tak głośno wybrzmiewało w kampanii – a wręcz przeciwnie.

Nie jestem jednak prorokiem, a już na pewno nie chciałbym być złym prorokiem, więc pozostaje mi tylko stwierdzenie: „pożyjemy, zobaczymy” i nadzieja, że może jednak znajdą się w polskiej klasie politycznej osoby, które staną na wysokości zadania (o ile im się na to pozwolą...).

A skoro jesteśmy przy nadziei, to zachęcam Państwa do lektury artykułu o młodym i zdolnym pianinie z Florydy – Miłoszu Gąsiorze. Gdy był dzieckiem, zdiagnozowano u niego autyzm, co drastycznie zmieniło sytuację i plany całej jego rodziny. Ale dzięki muzyce udało się im się przekuć to, co ich spotkało, w coś pięknego i dobrego. Chciałbym, żeby ta historia stała się dla wielu osób inspiracją i dała nadzieję, że nawet trudne życiowe sytuacje mogą być początkiem czegoś, co w dalszej perspektywie przyniesie nam szczęście i spełnienie.

Jak zwykle też zachęcam Państwa do dzielenia się z nami swoimi historiami, przesyłania relacji z wydarzeń, które organizujecie bądź w których uczestniczyliście – jesteśmy dla Was i o Was chcemy pisać, dlatego wszelkie wiadomości czy telefony są mile widziane. Zapraszam do kontaktu z naszą redakcją!

PLUS, MINUS

BOGDAN CHMIELEWSKI

Dyrektor wykonawczy Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej, która w ostatnich latach urosła do rangi największej etnicznej instytucji finansowej w USA, został uhonorowany Nagrodą Indywidualną podczas XXI edycji Nagrody Gospodarczej Prezydenta RP.

POLSCY SKOCZKOWIE

Polscy skoczkowie narciarscy bardzo słabo rozpoczęli rywalizację w nowym sezonie Pucharu Świata. W pierwszym konkursach w ostatni weekend listopada najlepszy z Polaków uplasował się poza pierwszą dwudziestką. Mamy nadzieję, że w kolejnych zawodach pójdzie im lepiej.

WHITE EAGLE MEDIA, LLC

55 Broad St. Suite 220, New Britain, CT 06053

Sales & Editorial: (860) 223-1150

Email: info@whiteeaglenews.com

Toll Free: (800) 668-0667

www.whiteeaglenews.com

www.BialyOrzel24.com Facebook.com/BialyOrzel24

Publisher & Managing Partner

Darek Barcikowski – publisher@whiteeaglenews.com

Editor-in-Chief & Managing Partner

Marcin A. Bolec – editor@whiteeaglenews.com

Associate Editor: Joanna Szybiak

Reporters: Barbara Bilińska Bolec, Edward Bolec,

Robert Strybel, Halina Kossak, Halina Głowacka,

Anna Miler, Tomasz Ryzner

Contributors: Robert Rothstein, Tomasz Moczerniuk, Marek Kania, Sylwia Wadach Kloczkowska, Robert Iwanicki, o. Michał Czyżewski, Janusz Romański, Paweł Markiewicz, Catherine Blinder, Marcin Żurawicz

Office Manager: Susan Carlo

Circulation Manager: Anna Górecka

Media Planner: Izabela Wróblewski

Graphics: Tomasz Świętoniowski, Zbigniew Czeranowski

Advertising: Helena Boczoń

The White Eagle is a biweekly publication of White Eagle Media LLC. The content of this publication may not be reprinted or re-transmitted in whole or in part without the expressed written consent of the publisher. White Eagle Media assumes no responsibility for advertising content or errors but will reprint whatever part of the advertisement needs corrections if written notice is submitted within a week of the date of publication. Annual subscriptions are available at the rate of \$89. Semiannual subscriptions are available at a rate of \$49.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Projekt „Polska platforma medialna w USA - Wydania prasowe” realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

KURSY WALUT:

1 USD = 3.99 PLN | 1 PLN = 0.25 USD

Źródło: Narodowy Bank Polski. Kursy z 2 dni przed datą wydania.

wypadki samochodowe

sprawy cywilne i karne

kupno i sprzedaż nieruchomości

poślizgnięcia i upadki

testamenty i sprawy spadkowe

Wisniowski & Sullivan
attorneys at law**Wanda L. Wisniowski**
wwisniowski@wsattorney.com**Timothy Sullivan**
timsullivan@wsattorney.com

Twoja zaufana, polska kancelaria prawna
w samym sercu „Małej Polski” specjalizująca się
w wielu dziedzinach prawa.

Mówimy po polsku – służymy pomocą.

2 DOGODNE LOKALIZACJE:

55 Broad Street
2 piętro
New Britain, CT
☎ 860-225-9912

35 North Main Street
Suite 2F
Southington, CT
☎ 860-620-9335

STOMATOLOGIA
Kosmetyczna i RodzinnaMoja obietnica
dla Ciebie„W moim gabinecie
zawsze dostaniesz więcej.Więcej uwagi, więcej opieki, więcej
usług, bardziej naturalne rezultaty.Wybierając mój gabinet,
wybierasz wszystko, co najlepsze,
bez kompromisów”**Dr. Elżbieta
Basil**Zadzwoń
dzisiaj!**860-225-2121****DoctorBasil.com**411 Osgood Avenue, New Britain
10 North Main St., West Hartford

- **Nieruchomości**
– mieszkalne oraz komercyjne
- **Ekspertyzy lokatorów**
- **Obsługa spółek i przedsiębiorstw**
- **Testamenty**
- **Sprawy imigracyjne**
- **Sprawy spadkowe**

**Board Certified Specialist
Residential Real Estate**

Certyfikowany ekspert ds. nieruchomości mieszkalnych – TYLKO jeden z 9 w całym stanie!

MONIKA GRADZKI adwokatTHE *Gradzki*
LAW FIRM, LLC17 Lenox Place, New Britain, CT 06052
e-mail: Monika@Gradzkilegal.com, www.gradzkilegal.com☎ **860-993-1400**

„Nasza reputacja mówi za siebie!”

Szefowie obrony Polski i USA rozmawiali w amerykańskiej bazie k. Rzeszowa

Polska najważniejsza dla NATO

Rozmawialiśmy o współpracy polsko-amerykańskiej w kontekście wojny na Ukrainie, w kontekście ataku rosyjskiego na Ukrainę – powiedział Mariusz Błaszczak, minister obrony narodowej, po spotkaniu z sekretarzem obrony USA.

W obozowisku USA – Eagle w Wysokiej Głogowskiej k. Rzeszowa Mariusz Błaszczak, szef MON, wygłosił oświadczenie po spotkaniu z sekretarzem obrony Stanów Zjednoczonych Lloydem Austinem.

– Relacje polsko-amerykańskie są kluczowe dla bezpieczeństwa naszego kraju i całej wschodniej flanki NATO. Można powiedzieć, że Polska jest najważniejszym sojusznikiem USA na wschodniej flance NATO, czego dowodem fakt, że w Polsce stacjonuje około 10 tysięcy żołnierzy amerykańskich – powiedział szef MON.

Mariusz Błaszczak poinformował, że przedstawił też „nasz pogląd dotyczący położenia nacisku na NATO”. – Stwierdziłem, że jakkolwiek rywalizacja między Sojuszem a UE, jeśli chodzi o bezpieczeństwo, jest bardzo zła – powiedział.

Zaznaczył, że ważne jest, aby za obronność odpowiadały państwa narodowe, a nie „jakaś wymyślona armia europejska tudzież przeniesienie kompetencji na poziom europejski”.

Podczas spotkania z żołnierzami przebywającymi w Rzeszowie minister obrony narodowej i sekretarz obrony USA podziękowali im za służbę, dzięki której strumień pomocy dla broniącej się przed rosyjską agresją Ukrainy może płynąć nieprzerwanie.

Mariusz Błaszczak i Lloyd Austin omawiali sytuację na Ukrainie i zasady militarnej współpracy USA i Polski

Naukowczynie Politechniki Rzeszowskiej szeroko cytowane w świecie nauki

Sukces badaczek z Rzeszowa

Artykuł naukowy badaczek z Politechniki Rzeszowskiej znalazł się w jednym procencie najczęściej cytowanych prac w prestiżowej bazie Web of Science. Tekst dotyczył badań nad opracowaniem metod usuwania toksycznych zanieczyszczeń.

W bazie WoS za okres maj 2022 – czerwiec 2023 znalazł się artykuł pt. „Limitations and future directions of application of the Fenton-like process in micropollutants degradation in water and wastewater treatment: A critical review” autorstwa dr inż. Małgorzaty Kidy i dr inż. Sabiny Ziembowicz. Obie pracują w Katedrze Inżynierii i Chemii Środowiska na Wydziale Budownictwa, Inżynierii Środowiska i Architektury Politechniki Rzeszowskiej.

Artykuł rzeszowskich naukowczyń to krytyczny przegląd literatury na temat procesu Fentona, który stanowi przykład zaawansowanych procesów utleniania. Procesy oparte na reakcji Fentona są obiecujące w zastosowaniach związanych z oczyszczaniem wody i ścieków. Badaczki Politechniki Rzeszowskiej opisały ograniczenia, zalety i wady klasycznego procesu Fentona.

W artykule scharakteryzowano możliwości modyfikacji procesu, koncentrując się na zastosowaniach prze-

Dr inż. Małgorzata Kida (z lewej) i dr inż. Sabina Ziembowicz w laboratorium na Politechnice Rzeszowskiej

mysłowych w oczyszczaniu wody i ścieków. Web of Science jest pakietem baz abstrakowo-bibliometrycznych (tzw. indeksów cytowań), wydawanych przez firmę Thomson Reuters. WoS, a także Scopus, to w świecie nauki największe tego typu bazy cytowań.

Laureaci Międzynarodowej Nagrody im. Witolda Pileckiego

Literatura i historia

Nagrody im. Witolda Pileckiego otrzymują autorzy najlepszych książek naukowych i reporterskich. Pod uwagę brane są publikacje w języku polskim lub angielskim, dotyczące zagadnień związanych z totalitaryzmem.

Nagrody przyznawane są przez Instytut Pileckiego w trzech kategoriach: Najlepsza książka historyczna, Reportaż historyczny oraz Nagroda Specjalna. Partnerem Nagrody jest Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu. Nazwiska laureatów ogłoszono podczas gali, która odbyła się 30 listopada w Zamku Ujazdowskim w Warszawie.

W kategorii Najlepsza książka historyczna nagrodą uhonorowana została Agnieszka Witkowska-Krych za publikację „Dziecko wobec Zagłady. Instytucjonalna opieka nad sierotami w getcie warszawskim”. Wyróżnienia w tej kategorii otrzymali natomiast Jadwiga Biskupska za publikację „Survivors: Warsaw under Nazi Occupation” i Adam Rafał Kaczyński za pracę „Sowietyzacja Wołynia 1944-1956”.

W kategorii Reportaż historyczny nagrodę zdobyła książka „Orient zesańców. Bliski Wschód w oczach Polaków ewakuowanych ze Związku Sowieckiego (1942-1945)” autorstwa Bartłomieja Noszcza. Reportaż jest opowieścią o losach Polaków zesłanych na Syberię, którzy na mocy układu Sikorski-Majski opuścili łagry, by tworzyć polską armię pod dowództwem generała Władysława Andersa i trafili na Bliski Wschód. Natomiast wyróżnienie w kategorii reportażu historycznego otrzymał Tomasz Potkaj za książkę „Akwarium. Opowieść o Związku Literatów Polskich w PRL-u”. Nagrodą specjalną uhonorowano Zbigniewa Parafianowicza za książkę „Śniadanie pachnie trupem. Ukraina na wojnie”. Przyznano też dwa wyróżnienia, które trafiły do Pawła Pieniżka za książkę „Opór. Ukraińcy wobec rosyjskiej inwazji” oraz Yevy Skalietskiej za publikację „You don't know what war is. The Diary of a Young Girl from Ukraine”.

Spotkanie Prezydentów Grupy Wyszehradzkiej w stolicy Czech

Andrzej Duda z wizytą w Pradze

 prezident.pl

W Pradze Andrzej Duda rozmawiał z Zuzanną Caputovą, Katalin Novak, Petrem Pavelem, czyli prezydentami Słowacji, Węgier i Czech

W Pradze odbyło się spotkanie prezydentów państw Grupy Wyszehradzkiej. Przywódcy Polski, Czech, Słowacji i Węgier rozmawiali m.in. o Funduszu Wyszehradzkim i bezpieczeństwie regionu w kontekście wojny na Ukrainie.

– Głównym tematem rozmów był Fundusz Wyszehradzki – jego funkcjonowanie i wpływ na rozwój regionu – powiedział Andrzej Duda. Prezydent Polski dodał, fundusz m.in. wspiera uchodźców z Ukrainy i pomaga młodzieży w ramach oferowanych programów.

W dalszej części obrad poruszono temat rozwoju infrastruktury i gospodarki, a także bezpieczeństwa w regionie. – Od dwóch lat trwają ataki hybrydowe na Polskę ze strony reżimu białoruskiego. Budowa kolejnych odcinków Via Carpatia ułatwia funkcjonariuszom i żołnierzom poruszanie się wzdłuż wschodniej granicy, zapewniając możliwość lepszego strzeżenia granicy z Białorusią – podkreślił prezydent Polski.

Nad Wełtawą omówiono także współpracę w dziedzinie energetyki oraz ochrony klimatu. Andrzej Duda wspominał o zbliżającej się konfe-

rencji klimatycznej COP w Dubaju oraz wyzwaniach związanych z transformacją energetyczną.

Andrzej Duda podkreślił, że prezydenci Grupy Wyszehradzkiej rozmawiali również o dalszym wsparciu Ukrainy. – Jesteśmy zgodni, że Ukraina cały czas potrzebuje wsparcia i ten kierunek musi być realizowany w dwóch aspektach: pomocy wysyłanej na Ukrainę i pomocy przekazywanej uchodźcom – powiedział prezydent RP.

Kolejne spotkanie szefów państw Grupy Wyszehradzkiej odbędzie się w Polsce.

Polska liczy na nominacje na Oscara w dwóch kategoriach

Muzyka z „Chłopów” w USA

Łukasz L.U.C. Rostkowski, autor ścieżki dźwiękowej do filmu „Chłopi”, poinformował, że soundtrack produkcji będzie się ubiegać o nominację do Oscara. Możliwe, że sam film też dostanie szansę od Akademii Filmowej.

Ścieżka dźwiękowa do adaptacji powieści Władysława Rymonta zyskuje coraz większą popularność w gronie słuchaczy i krytyków na całym świecie.

Rostkowski poinformował na Instagramie, że ścieżka dźwiękowa będzie się ubiegać o nominację do Oscara w kategorii Best Original Score. Artysta zgłosił już soundtrack do prestiżowej nagrody.

L.U.C. ogłosił również wydanie płyty, na której pojawili się m.in. Kayah, Dagadana, Laboratorium Pieśni, Sutari, Tęgie Chłopy, Bela Komasyńska, zespół Lor, Maria Pomianowska, Apolonia Nowak, T.ETNO, a spoza Polski – ukraińscy artyści (Chór Vyrji) i białoruski dudziarz Vital Voronau. Warto dodać, że muzyka do „Chłopów” została stworzona głównie przy użyciu autentycznych instrumentów historycznych.

Zagraniczni widzowie obecnie mogą obejrzeć film „Chłopi” z napisami, ale trwa praca nad anglojęzyczną wersją. Końcową piosenkę wykona w niej Katie Melua we współpracy z Geoffem Fosterem (znany z prac nad Piratami z Karaibów oraz Na Zachodzie bez zmian).

Media spekulują o szansach „Chłopów” na ubieganie się o Oscara w kategorii „najlepszy film zagraniczny”. Nominacje do Oscarów zostaną ogłoszone 23 stycznia 2024 roku.

Możliwe, że film „Chłopi” powalczy o najbardziej prestiżową nagrodę w świecie kina

WYSYŁAMY DO POLSKI:

- KWIATY ▪ UPOMINKI ▪ KOSZE
- ZESTAWY SPOŻYWCZE

NA KAŻDĄ OKAZJĘ Z GWARANTOWANĄ DOSTAWĄ DO DOMU ODBIORCY

SPRAW
KOMUŚ
WIELKĄ
RADOŚĆ!

908-352-9100

www.polamerNY.com

POLAMER

RAPORT SPECJALNY

Czy nowy rząd Mateusza Morawieckiego ma szansę na przetrwanie?

Kierunek dla Polski

KPRP

Polska ma już nowy rząd. 27 listopada br. prezydent RP ponownie wręczył tekę premiera Mateuszowi Morawieckiemu, który sprawował tę funkcję przez ostatnie 6 lat i powołał w skład Rady Ministrów jej nowych członków. Tu można by podać ich nazwiska i na tym zakończyć, ale... ale sprawa jest o wiele bardziej skomplikowana i tak naprawdę wciąż nie ma pewności, kto będzie rządził Polską przez najbliższe lata. Dlaczego? Żeby to wyjaśnić, trzeba nieco cofnąć się w czasie, a mianowicie do wyborów parlamentarnych, które odbyły się w Polsce 15 października br.

Polska podzielona

Przypomnijmy: w tegorocznych wyborach do Sejmu PiS uzyskało 35,38 proc. głosów, KO – 30,70 proc., Trzecia Droga – 14,40 proc., Nowa Lewica – 8,61 proc., Konfederacja – 7,16 proc. W wyborach wzięła udział rekordowa ilość Polaków, wydano niemal 22 mln kart do głosowania, co oznacza najwyższą w historii, aż 74,38 proc. frekwencję. Procentowe wyniki przekładają się na następującą ilość mandatów: PiS – 194 mandaty, KO – 157, Trzecia Droga – 65, Nowa Lewica – 26, Konfederacja – 18. Jest to odzwierciedlenie tego, że to na PiS zagłosowało najwięcej osób – dokładnie na to ugrupowanie oddano 7 mln 640 tys. 854 głosy, jednak, jak nietrudno zauważyć, to partie opozycyjne do PiS, jeśli zsumują swoje siły, mają w Sejmie większość.

W myśl art. 154 Konstytucji to prezydent desygnuje prezesa Rady Ministrów, a następnie powołuje prezesa Rady Ministrów i pozostających członków rządu w ciągu 14 dni od dnia pierwszego posiedzenia Sejmu lub przyjęcia dymisji poprzedniej Rady Ministrów i odbiera przysięgę od członków nowo powołanej Rady Ministrów. Dlatego to właśnie do Andrzeja Dudy należała decyzja, czy tekę premiera powierzyć przedstawicielowi Prawa i Sprawiedliwości – ugrupowania, które de facto uzyskało w wyborach najwięcej głosów – czy też powierzyć misję formowania rządu kandydatowi opozycji, która w sumie dysponuje większością parlamentarną. Prezydent wybrał tę pierwszą opcję, wyjaśniając, że taki jest zwyczaj. Podkreślił to też przy okazji zaprzysiężenia członków nowego gabinetu, które miało miejsce 27 listopada. – Dopełniamy

27 listopada podczas uroczystości w Sali Kolumnowej Pałacu Prezydenckiego prezydent Andrzej Duda powołał Mateusza Morawieckiego na urząd premiera i zaprzysięgł wskazanych przez niego członków nowej Rady Ministrów

politycznego i historycznego, konstytucyjnego zwyczaju, powołując po wyborach parlamentarnych rząd RP, który jest formowany przez kandydata przedstawionego przez ugrupowanie, obóz polityczny, który wygrał wybory parlamentarne – powiedział Andrzej Duda.

Nowy rząd

Kto wszedł w skład nowego rządu Mateusza Morawieckiego? Spośród 18 ministrów większość nazwisk jest nowa. Z dawnego składu na funkcji ministra obrony narodowej pozostał Mariusz Błaszczak, a Marlena Maląg – wcześniej odpowiadająca za resort rodziny i polityki społecznej – teraz kierować ma ministerstwem rozwoju i technologii. Niektóre nominacje wzbudziły spore kontrowersje, jak choćby powierzenie resortu kultury i dziedzictwa narodowego byłej aktorce Dominice Chorościńskiej. Premier Morawiecki zapewnia jednak, że nowi ministrowie są ekspertami w swoich obszarach i podkreśla, że ponad połowa członków nowej Rady Ministrów to kobiety.

„Dzisiaj rozpoczynamy trudną, ale potrzebną misję. Zapraszam wszystkich parlamentarzystów X kadencji, by stali się jej częścią” – napisał w mediach społecz-

nościowych premier Mateusz Morawiecki tuż po uroczystości w Sali Kolumnowej Pałacu Prezydenckiego, podczas której prezydent Andrzej Duda zaprzysięgł jego nowy rząd. Dodał, że nowy rząd „powstał woła ponad 7,6 mln Polaków, którzy głosowali na zwycięzców tych wyborów – PiS”. Jak zaznaczył „Polska potrzebuje dziś rządu, który – nie zrywając z przeszłością – zajmie się budową bezpiecznej przyszłości nas wszystkich”. „Potrzebujemy mądrej kontynuacji i ewolucji, a nie politycznych manifestacji i rewolucji. Szukajmy tego, co łączy, a nie tego, co dzieli” – podkreślił Morawiecki.

Rząd czy... nierząd?

Czy jednak nowa ekipa będzie miała szansę sprawdzić się w działaniu? To się dopiero okaże. Zgodnie z konstytucyjną procedurą premier, w ciągu 14 dni od dnia powołania przez prezydenta, przedstawia Sejmowi program działania Rady Ministrów (tzw. exposé) z wnioskiem o udzielenie jej wotum zaufania. Termin wygłoszenia przez Mateusza Morawieckiego exposé zaplanowany jest na poniedziałek, 11 grudnia. Aby uchwalić wotum zaufania niezbędne jest osiągnięcie bezwzględnej większości głosów (czyli

głosów oddanych „za” musi być więcej niż tych oddanych „przeciw” oraz wstrzymujących się od głosowania) w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów.

Co, jeśli rząd Mateusza Morawieckiego nie zdobędzie wotum zaufania? Konstytucja stanowi, że jeśli w pierwszym kroku nie uda się wyłonić rządu, to inicjatywę w tworzeniu rządu przejmuje Sejm. Kandydata na premiera może zgłosić grupa co najmniej 46 posłów. Następnie Sejm wybiera prezesa Rady Ministrów oraz proponowanych przez niego członków Rady Ministrów spośród kandydatów zgłoszonych przez posłów. Wybór ten też musi zostać dokonany większością bezwzględną w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów. W dalszej kolejności prezydent powołuje tak wybraną Radę Ministrów i odbiera przysięgę od jej członków. Tu zatem szansę do przeforsowania swoich kandydatów mogą mieć partie do tej pory należące do opozycji, gdyż to one posiadają w Sejmie więcej posłów – o ile oczywiście będą ze sobą zgodne...

Gdyby jednak i w taki sposób nie doszło do powołania Rady Ministrów, na mocy art. 155 Konstytucji, prezydent w ciągu 14 dni powołuje znowu prezesa Rady Ministrów i na jego wniosek pozostałych członków rządu oraz odbiera od nich przysięgę. Sejm w ciągu 14 dni udziela jej wotum zaufania – ale już zwykłą większością głosów – w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów. W razie nieudzielenia Radzie Ministrów wotum zaufania także i w tym trybie prezydent skraca kadencję Sejmu (co pociąga za sobą automatyczne skrócenie kadencji Senatu) i zarządza wybory do Sejmu i Senatu. Choć brzmie to mało prawdopodobnie, to jednak biorąc pod uwagę podziały na polskiej scenie politycznej i tego scenariusza nie da się wykluczyć ze stuprocentową pewnością. Jednak zamieszanie przy tworzeniu rządu na pewno nie jest korzystne dla Polski – powoduje, że pilne i ważne dla losów kraju sprawy leżą odłogiem i czekają na rozstrzygnięcie, osłabia pozycję Polski na arenie międzynarodowej, na której pojawia się niepewność, kto tak właściwie rządzi krajem i coraz bardziej niecierpliwi Polaków, którzy nie wiedzą, w jakim kierunku pójdą w najbliższym czasie zmiany wprowadzane w ojczyźnie.

NAM
MOŻESZ
ZAUFAĆ

Paczki na święta

Szybko, tanio i rzetelnie od ponad 40 lat!

EST. 1980
Polonez

Polonez-America LLC

600 Markley Street, Port Reading, NJ 07064

143 Doty Circle, West Springfield, MA 01089

☎ 908-862-1700 ☎ 413-732-3899

ZESKANUJ KOD
i znajdź nasz punkt
w Twojej okolicy

polonezamerica.com

 Polonez-America PolonezUSA

**Zaoszczędź \$10
z hasłem
CHRISTMAS**

→ u wszystkich
naszych agentów
do końca roku!

**Zaoszczędź \$20
wysyłając bezpośrednio
z naszych magazynów!**

→ 600 Markley Street,
Port Reading, NJ
→ 143 Doty Circle,
West Springfield, MA

Promocje ważne do 12/31/23. Kupon \$10 ważny na wszystkie przesyłki. Kupon \$20 na przesyłki morskie od 30# i lotnicze od 15#.

W OBIEKTYWIE

↓ CHICAGO, IL – 3 listopada

W Muzeum Polskim w Ameryce odbył się doroczny bankiet – Imieniny Tadeusza Kościuszki upamiętniające polskiego generała, organizowane przez chicagowski oddział Fundacji Kościuszkowskiej.

THEKE

↓ LOS ANGELES, CA – 9-19 listopada

W Los Angeles w listopadzie odbyła się 24. edycja Festiwalu Filmów Polskich. Wśród gości wydarzenia byli polscy aktorzy: Paweł Deląg i Julia Piertucha.

facebook.com/PolishFilmLA

↓ GREENPOINT, NY – 10 listopada

Podczas spektaklu pt. „Pieśń i Poezja Polskiemu Sercu Bliska – Festiwal Poezji Polskiej” wystawionego przez Theatre and Opera Society „THEOS” w CPS wystąpił m.in. Stan Borys.

Zofia Zeleska-Bobrowski

↓ NEW BRITAIN, CT – 11 listopada

Z okazji Święta Niepodległości licealiści ze Szkoły Języka Polskiego w New Britain spotkali się z Elżbietą Zakrzewską, która podzieliła się swoimi wspomnieniami z czasów II wojny światowej.

S. Baldowski i P. Sobon

↓ PHOENIX, AZ – 11 listopada

W Phoenix odbył się 48. Bal Dziedzictwa Polskiego połączony z obchodami 50-lecia Kongresu Polsko-Amerykańskiego w Arizonie. Na balu wystąpił m.in. zespół folklorystyczny „Lajkonik”.

facebook.com/PolishLosAngeles

↓ WASZYNGTON, DC – 11 listopada

W rezydencji polskiego ambasadora w Waszyngtonie odbyło się doroczne przyjęcie z okazji Święta Niepodległości Polski, w którym udział wzięli także goście z Nowej Anglii.

Senator Jake Oliveira

↓ QUEENS, NY – 12 listopada

Legendarny polski zespół rockowy Wilki z wokalistą Robertem Gawlińskim (na zdj.) wystąpił w Melrose Ballroom na Queensie. Przed koncertem w Nowym Jorku artyści z Polski wystąpili w Chicago.

Przytulisko Literacko-Artystyczne

↓ MIAMI, FL – 14 listopada

Ambasador RP w USA Marek Magjerowski odwiedził Miami, gdzie spotkał się z przedstawicielami lokalnych władz, m.in. z przewodniczącym komisji handlowej Oliverem G. Gilbertem III.

Miami – Dade County

↓ BRIDGEPORT, CT – 14-16 listopada

W klasztorze w Bridgeport odbyły się rekolekcje zakonne dla franciszkanów z delegatury w USA, które prowadził o. Jan Maciejowski, wikariusz generalny zakonu franciszkanów.

Archiwum parafii św. Michała w Bridgeport

Organizowaliście lub braliście udział w ciekawym wydarzeniu. Chcecie, aby wiadomość o nim ukazała się w naszym „Obiektywie”?

Prosimy o przesłanie zdjęcia z krótkim opisem wydarzenia oraz informacją, kto jest autorem fotografii na adres: info@whiteeaglenews.com.

Zakończ lato...

LOKUJĄC FUNDUSZE W PSFCU NA LOKATACH TERMINOWYCH

LOKATA 24-MIESIĘCZNA
z oprocentowaniem do

4.00%^{APY*}

LOKATA 30-MIESIĘCZNA
z oprocentowaniem do

4.25%^{APY*}

**MYŚLISZ O KUPNIE DOMU? SKŁADAJĄC WNIOSEK O KREDYT HIPOTECZNY
PSFCU MOŻESZ WYKORZYSTAĆ FUNDUSZE Z LOKATY TERMINOWEJ NA WKŁAD
WŁASNY I UNIKNĄĆ OPŁAT KARNYCH
ZA PRZEDTERMINOWE ZERWANIE LOKATY**

*Annual Percentage Yield. Okres promocyjny rozpoczyna się 1 września 2023 r. i kończy 30 września 2023 r. Reklamowane oprocentowanie dotyczy 30-miesięcznego i 24-miesięcznego certyfikatu w wysokości \$90,000 lub więcej. Inne promocyjne APY dostępne są dla niższych kwot, odpowiednio 3,75% APY dla kwot od \$50,000 do \$89,999.99 oraz 3,25% APY dla kwot od \$500 do \$49,999.99 dla certyfikatów 30-miesięcznych. Oprocentowanie 3,50% APY dla kwot od \$50,000 do \$89,999.99 oraz 3,00% APY dla kwot od \$500 do \$49,999.99 certyfikatów 24-miesięcznych. Obowiązuje opłata karna za wcześniejsze zamknięcie lokaty w wysokości dywidendy za 181 dni. Przeniesienie dywidendy spowoduje zmniejszenie oczekiwanych zysków. PSFCU zastrzega sobie prawo do przerwania promocji w dowolnym momencie bez wcześniejszego powiadomienia. Oferta tylko dla Członków PSFCU. Inne ograniczenia mogą obowiązywać.

1.855.PSFCU.4U (1.855.773.2848)
www.psfcu.com

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government
NCUA
National Credit Union Administration, U.S. Government Agency

PSFCU is an Equal Opportunity Lender.

Czy Twoje
OSZCZĘDNOŚCI EMERYTALNE
są bezpieczne i dobrze zarządzane?
Czy jesteś gotowy na emeryturę?

401K

IRA

ANNUITY

BEZPŁATNA POMOC I EDUKACJA
w zakresie **MEDICARE** i planowania
finansowego oraz wsparcie
przy podejmowaniu ważnych decyzji
emerytalnych.

Aleksandra Mróz

licencjonowany specjalista ubezpieczeń
medycznych i na życie w stanach: CT, MA, RI, SC

Tel. 860-997-3054

ola_mroz@yahoo.com

185 Silas Deane Hwy. Wethersfield, CT 06109

PODLASIE
MEAT MARKET

BYŁEŚ JUŻ W NOWYM PODLASIU?

DWA RAZY
WIĘKSZY SKLEP
TO
DWA RAZY
WIĘKSZY ASORTYMENT!

NOWOŚĆ:

POLSKIE OBIADY I DANIA GARMAŻERYJNE
NA GORĄCO ORAZ WIĘKSZY ASORTYMENT
DOMOWYCH WYPIEKÓW.

WSZYSTKO PRZYGOTOWYWANE
CODZIENNIE NA MIEJSCU.

Podlasie. Posmakujesz i nie pożądajesz.

188 High Street (róg Broad Street)
New Britain, Connecticut Tel. 860-357-3051

DUŻY, DOGODNY PARKING

Medicare

- Pomagam wybrać odpowiedni plan ubezpieczeniowy do Medicare
- Ze mną przeanalizujesz swoje dochody, aby sprawdzić, czy kwalifikujesz się na pomoc stanową, która pomoże Ci zapłacić za Twoją premię Medicare i leki na receptę
- Ubezpieczenia na życie, ubezpieczenia zdrowotne i inwestycje
- Access Health - stanowa platforma ubezpieczeń zdrowotnych
- Oferujemy również pomoc z 401K, IRA oraz plany emerytalne

Beata Raymond

RAYMOND SENIOR PLANNING

NEW BRITAIN SOUTHINGTON
195 West Main Street 360 N. Main St., Suite 5
Zapraszamy codziennie od 9 do 4. Dostępne spotkania w soboty.
Tel. 203-699-2611 E-mail: Raymondseniorplanning@gmail.com
Agent ubezpieczeniowy w CT, MA i na FL. Doradca w sprawach ubezpieczenia Medicare

BEZPŁATNA KONSULTACJA, DZWOŃ PO POLSKU!
 203-699-2611

We do not offer every plan available in your area. Any information we provide is limited to those plans offered in your area. Please contact Medicare.Gov or by phone at 1-800-MEDICARE to get information on all of your options.

Nie przepłacaj za przybycie w wielkim stylu!

**Wesela • Randki • Bale
Wydarzenia sportowe
Transport z lotniska 24/7
Spotkania biznesowe...
i wiele innych!**

Euro KK
Limo, Inc.

 508-943-1731 eurokklimo@gmail.com
121 Worcester Rd., Webster, MA 01570
www.facebook.com/kklimousines

Nasza
infolinia
jest czynna
24/7

BIZNES PROWADZONY PRZEZ KOBIETY

Ceremonia pasowania w Szkole Języka Polskiego im. św. Jana Pawła II w New Britain

Przyjęci w poczet uczniów

 Sylwia Baldowski i Paulina Sobon

11 listopada w gronie uczniów Szkoły Języka Polskiego im. św. Jana Pawła II w New Britain oficjalnie powitano tegorocznych pierwszoklasistów.

Uroczystość pasowania rozpoczęła się polonezem w wykonaniu najmłodszych dzieci. Po zaprezentowaniu klas oraz pomyślnym zaliczeniu „egzaminu na ucznia” każdy pierwszoklasista był uroczystie pasowany przez dyrektorkę Renatę Senenko magicznym ołówkiem

na ucznia oraz otrzymał prezent, aby jeszcze milej wspominać ten dzień.

Pani dyrektor złożyła serdeczne życzenia nowym uczniom oraz podziękowała ich wychowawcom za pięknie przygotowaną uroczystość, w tym za nauczenie dzieci pierwszego w ich życiu poloneza, radzie rodziców za prezenty oraz gościom za przybycie na tę uroczystość i pielęgnowanie ducha polskości w nowym pokoleniu Polonii.

 OPR. JLS

Ceremonii pasowania na ucznia dopełniło symboliczne dotknięcie ołówkiem w ramię

11 listopada tegoroczni pierwszoklasiści oficjalnie zostali przyjęci do grona uczniów Szkoły Języka Polskiego w New Britain

Wyjątkowy gość zawitał do Szkoły Języka Polskiego im. św. Jana Pawła II w New Britain

Żywa lekcja historii

W Dzień Niepodległości uczniowie klas licealnych Szkoły Języka Polskiego im. św. Jana Pawła II w New Britain spotkali się z wyjątkowym gościem – Elżbietą Zakrzewską, która po raz pierwszy publicznie opowiadała o swoich przeżyciach.

Elżbieta Zakrzewska urodziła się w Warszawie kilka lat przed rozpoczęciem II wojny światowej. Przeżyła rzeź Woli, Powstanie Warszawskie, była świadkiem zrywu w niemieckim obozie koncentracyjnym w Treblince. Jej ojciec był wojskowym, służył „pod Piłsudskim”, a po powstaniu został wywieziony do

obozu w Gusen Mauthausen i tam zmarł. Rodzinny dom pani Elżbiety na Woli został zburzony i jej mama postanowiła wyjechać z Warszawy na Warmię. Tam pani Elżbieta skończyła szkołę i około 1960 r. wróciła do Warszawy, która pozostała jej ukochanym miastem. Obecnie już prawie 40 lat mieszka w Stanach, ale wraca do Polski kiedy tylko może.

Podczas spotkania z uczniami towarzyszyła jej córka – Alina Szymańska, od lat zaangażowana w życie szkoły w New Britain.

 OPR. JS

 Sylwia Baldowski i Paulina Sobon

Od lewej: Alina Szymańska, Izabela Wyrwas – wychowawczynie kl. 10B, Elżbieta Zakrzewska

Kiermasz świąteczny w Bridgeport

Coraz bliżej święta, a – jak wiadomo – w tym okresie warto zadbać o odpowiedni nastrój, ozdabiając świątecznymi dekoracjami swój dom. A nic tak nie wprowadza bożonarodzeniowej atmosfery, jak własnoręcznie przygotowane stroiki i dekoracyjne gadżety.

Jednak nie wszyscy mają czas na rękodzieło i dlatego doskonałym rozwiązaniem może być zaopatrzenie się w ozdoby świąteczne własnoręcznie zrobione przez uczniów Szkoły Kultury i Języka Polskiego im. św. Jana Pawła II w Bridgeport. Dzieci z wielkim zaangażowaniem i starannością podeszły do zadania, wkładając w robione przez siebie dekoracje całe swoje serduszka.

Ozdoby zrobione przez uczniów będzie można nabyć na świątecznym kiermaszu, który odbędzie się w Bridgeport w niedzielę, 10 grudnia. Dochód wspomże placówkę szkolną.

OPR. JLS

Archiwum szkoły

Dzieci wykonały świąteczne stroiki na kiermasz z wielką starannością

SPROSTOWANIE

W artykule pt. „Wybitni Polacy uhonorowani”, który ukazał się w wydaniu „Białego Orła” z dn. 3 listopada br., wskutek omyłki pisarskiej popełnionej w trakcie korekty przez redakcję, nieprawidłowo zostało zmienione imię i nazwisko Pani Jackie Borkowski. Za pomyłkę najmocniej przepraszamy zarówno Panią Borkowski, jak i autorkę artykułu Panią Stasię Rodriguez, która podała wszystkie dane prawidłowo.

BALTIC RESTAURANT ZAPRASZA NA

\$130^{OD} OSOBY

Bal

SYLWESTROWY

DO TAŃCA GRA ZESPÓŁ:

WINDSTAR

NIEDZIELA, 31 GRUDZIEŃ, 2023 | START 6 PM

BILETY: \$130 OD OSOBY | W CENIE:

PRZYSTAWKI | OBIAD | DESER | KOLACJA | SZAMPAN

ALKOHOL W WŁASNYM ZAKRESIE

KONTAKT: BALTIC: (860) 828-9967 ZOFIA: (860) 992-6198

237 NEW BRITAIN AVE, BERLIN, CT 06037

CONDOMINIUM na sprzedaż

Stamford – Downtown

 Sophie Bednarczyk Realty
Lic. Real Estate Broker / Owner
Tel. 646-234-5903
sophiebrealty@gmail.com

2 sypialnie, pełna łazienka, 875 sqf, 3 piętro, winda, balkon, basen, parking na 2 samochody, teren strzeżony, blisko do pociągu i do centrum, \$350.000

NOACK'S MEAT PRODUCTS 1112 East Main Street, Meriden, CT 06450
Tel. 203-235-7384, Fax 203-235-3281
Email: sales@noacks.com, www.noacks.com

Świętuj z naszymi doskonałymi kiełbasami i szynkami!

Nasze wyroby to najwyższa jakość i sprawdzony, wspaniały smak.

Godziny otwarcia: wtorek - czwartek 8-5:30, piątek 8-6, sobota 8-5, niedz., pon. – zamknięte

Przedstawienie z okazji 45. rocznicy rozpoczęcia pontyfikatu papieża Jana Pawła II w wykonaniu uczniów Szkoły Języka Polskiego w New Britain

Dzień Patrona

 Sylwia Baldowski

Uczniowie podczas przedstawienia zaprezentowali program artystyczny, który pokazywał najważniejsze momenty z pontyfikatu polskiego papieża

18 listopada w audytorium New Britain High School odbyło się przedstawienie z okazji 45. rocznicy rozpoczęcia pontyfikatu papieża Polaka w wykonaniu uczniów Szkoły Języka Polskiego im. św. Jana Pawła II w New Britain. W ten sposób szkolna społeczność uczciła Dzień Patrona szkoły.

Śpiew, recytacje i tańce w wykonaniu uczniów zachwyciły i wzruszyły do łez

zgromadzoną publiczność. Całości dopełniły fotografie z życia Karola Wojtyły oraz fragmenty nagrań upamiętniających najważniejsze wydarzenia z jego papieskiej drogi. Akademia była okazją do przypomnienia, o czym nauczał św. Jan Paweł II w kontekście ciągłej aktualności jego przesłania. Jego wskazówki nadal wyznaczają drogę kolejnym pokoleniom...

Przedstawienie zostało zrealizowane przy wsparciu dyrekcji i rady rodziców Szkoły Języka Polskiego w New Britain, dyrektora NBHS Auditorium Roberta Smedleya oraz Fundacji Jana Pawła II w Nowej Anglii. Szczególne podziękowania zostały przekazane ks. prałatowi Antoniemu Czarneckiemu, wieloletniemu współpracownikowi polskiego papieża, za poddanie inspiracji do przedstawienia,

oraz sponsorom za wsparcie przy realizacji projektu. Podczas przedstawienia wykorzystano też portrety św. Jana Pawła II namalowane specjalnie na tę okazję przez lokalnych artystów: Piotra Cichonia, Magdalenę Miętus-Gawroński oraz Marzenę Bakowski.

 SZKOLAJP.COM
OPR. JLS

Częścią spektaklu był występ taneczny

Przedstawieniu towarzyszył pokaz zdjęć Jana Pawła II

ONE TRAVEL
travel you will love

113 Broad Street, New Britain, CT06053
Tel. 860-827-1244, Fax 860-827-8088 E-mail: contact@onetravelllc.com

NAJLEPSZE CENY
NA ŚWIĄTECZNE PACZKI DO POLSKI!
SPECJALNA PROMOCJA
NA PRZESYŁKI MORSKIE
TYLKO DO KOŃCA GRUDNIA

SZYBKO • TANIO • BEZPIECZNIE

ZADZWOŃ BĄDŹ PYTAJ O SZCZEGÓŁY NA MIEJSCU

Polonia Market

The Best of Poland & Eastern Europe

Najlepsze polskie przysmaki - w samym centrum Bristol!

CAŁEJ POLONII ŻYCZYMY ZDROWEGO I RADOSNEGO THANKSGIVING.
ZAPRASZAMY NA ŚWIĄTECZNE ZAKUPY!

HAPPY
Thanksgiving

większy asortyment • niższe ceny • świeże produkty

- wędliny i kiełbasy
- sery i nabiał
- art. spożywcze z Polski
- polska prasa i kartki okolicznościowe
- mrożonki, pieczywo
- polskie słodczy

**NOWE
GODZINY
OTWARCIA!**

pon. - środ. 9 - 6
czw. - piąt. 9 - 7
sobota 9 - 6
niedziela 9 - 2

POLONIA MARKET
411 N. Main St. Bristol. CT
(w samym centrum miasta.
2 min. od polskiego kościoła)
860-516-4636

Odkryj
na nowo
jedyne polskie
delikatesy
w Bristol!

Święto Dziękczynienia w Haller Post w New Britain

Świąteczne spotkanie

Święto Dziękczynienia w tym roku przypadało 23 listopada. Tradycją jest, że ten dzień w placówce weterańskiej #111 im. gen. Józefa Hallera w New Britain organizowany jest świąteczny poczęstunek dla członków placówki oraz gości.

Członkinie Korpusu Pomocniczego Pań jak zawsze stanęły na wysokości zadania i przygotowały smaczny posiłek składający się z indyka i przystawek. Spotkanie upłynęło w miłej atmosferze i było okazją do ciekawych rozmów w gronie znajomych. OPR. JLS

 Robert Iwanicki

Spotkania z okazji Święta Dziękczynienia są doroczną tradycją w Haller Post

SŁONECZNA FLORYDA KUPNO - SPRZEDAŻ - WYNAJEM

FT. LAUDERDALE • MIAMI • PALM BEACH

South Florida Professional Bureau of Real Estate

 UNITED
Realty Group

 REALTOR®
MLS

Roman Tryndus P.A.

Direct: 754-235-0378

houseroman@yahoo.com

www.myhouseflorida.net

→ DOMY → BIZNESY
→ MIESZKANIA → HOTELE
→ GALERIE

Konsultacja i profesjonalna wycena domu
CAŁKOWICIE ZA DARMO!

**FREE FREE FREE
FREE FREE FREE**

Cell. 860-559-0004

Biuro 860-505-8796

andy@newhausct.com www.newhausct.com

1 Grove St., New Britain, CT 06053

Andrzej Fil
NIERUCHOMOŚCI:

kupno, sprzedaż, wynajem

Jeśli chcesz sprzedać lub kupić dom – musisz zrobić 10 rzeczy.
Pierwsza: zadzwoń do mnie! Pozostałych 9 zrobię za Ciebie.

NEW HAUS GROUP
MAKE THE RIGHT MOVE

25 lat doświadczenia w pracy z klientami!
Member of CT GHAR & National
Association of Realtors

KOMUNIKAT

CRCOG ogłasza nabór ofert na usługi profesjonalne w zakresie administracji miejskiej.

Wejdź na stronę crcog.org/rfp-rfq, aby uzyskać więcej informacji.

ANNOUNCEMENT

CRCOG is requesting RFQ proposals for Professional Services.

Go to crcog.org/rfp-rfq for more information.

Rodzina jest wszystkim.

Płatny urlop CT może pomóc w zastąpieniu dochodów, gdy musisz wziąć czas wolny od pracy, aby zatroszczyć się o siebie lub bliską osobę.

 Connecticut
Paid Leave

CTPaidLeave.org

Dostępna
lokalnie

**CZYSTA... I BIAŁA.
TAK SAMO DOSKONAŁA!**

Zawsze w dobrej cenie

Polski pianista z Florydy przekroczył swoje ograniczenia i jest inspiracją dla innych

Miłosz Gąsior nie mówi, ale ludzie go słyszą

– Kiedy Miłosz gra, nie wygląda na chłopca, który ma problemy – mówi Bożena Gąsior

Kiedy lekarze postawili diagnozę, byliśmy w szoku i chcieliśmy ukryć nasze dziecko przed światem. Dziś jesteśmy szczęśliwi, gdy może występować przed ludźmi – mówi Bożena Gąsior, mama chorego na autyzm Miłosza, która niedawno wydała książkę o swoim synu.

Rok 2023 był szczególny dla Miłosza i całej rodziny Gąsiorów. W maju ukończył rygorystyczny program muzyczny – Pinnellas County Center for the Arts w St. Petersburgu na Florydzie. Był jednym z trzech uczniów w klasie fortepianu, a pierwszym pianistą z autyzmem w 35-letniej historii programu.

– Uczniowie nominowani do tej nagrody wykorzystują swe artystyczne mocne strony, aby pokonywać życiowe wyzwania lub przeszkody. Tegoroczny odbiorca jest jednym z najbardziej wyjątkowych i niezwykłych muzyków, którzy kiedykolwiek uczestniczyli w naszym programie. Sprawił, że wszyscy jesteśmy lepszymi nauczycielami i to absolutna radość widzieć, jak daleko zaszedł w ciągu czterech lat. Zainspirował kolegów, nauczycieli i każdego, kto słyszał jego występy. Tegoroczna nagroda im. Dr. Cody'ego Clarka Thelo trafia do nikogo innego jak Miłosza Gąsiora – ogłosił Derek Westen, dyrektor liceum muzycznego.

Kilka miesięcy wcześniej fundacja Help Us Gather, działająca na rzecz osób z niepełnosprawnościami, uhonorowała nastolatka tytułem Mister Inspirational 2022.

– Miłosz jest inspiracją nie tylko dla polsko-amerykańskiej społeczności w Tampa Bay – mówi Bożena Gąsior. – Ukończył liceum muzyczne Magna Cum Laude; jako członek National Honors Society oraz Tri-M Music Honors Society odebrał dyplom ubrany na biało razem z

Top 10% uczniów w swojej szkole. Pokazał, że można odnieść sukces ponad własne możliwości – dodaje.

Nie ma co się przejmować

Rodzina Gąsiorów pochodzi z Brzezin na Podkarpaciu (40 km od Rzeszowa). Miejscowość liczy nieco ponad 2 tysiące mieszkańców, za to jej obwód wynosi ponad 30 km, co czyni ją jedną z największych wsi w Polsce.

– To jedna z największych wsi w Polsce. Bardziej znane jest, leżące kilka kilometrów dalej, Wielopole Skrzyńskie, gdzie urodził się Tadeusz Kantor, słynny reżyser teatralny – wyjaśnia pani Bożena, germanistka po WSP w Rzeszowie (dziś URZ).

Ponad 20 lat temu do pracy za Wielką Wodę ruszył najpierw Marek Gąsior (absolwent Politechniki Rzeszowskiej), a dwa

miesiące później do męża dołączyła żona i syn Patryk (wtedy 9-miesięczny). Zamieszkali na Florydzie, planowali pobyc, popracować tam kilka lat i wrócić do kraju. Los chciał inaczej.

– W 2003 roku urodził się Miłosz. Był cudownym dzieckiem, ale gdy miał 16-18 miesięcy zaczął uciekać w swój świat. Nie mówił, więc poszliśmy do lekarza. Teraz jest inne podejście do takich dzieci, ale wtedy usłyszeliśmy, że chłopcy później zaczynają mówić. Ze w domu słyszy język polski, dookoła jest angielski, więc z czasem się dostosuje. Słowem, że nie ma się co przejmować – wspomina mama bohatera tekstu.

Stał się innym dzieckiem

W końcu jednak rodzice trafili do kompetentnych specjalistów, a ci 21 września

2005 roku postawili diagnozę – autyzm.

– Byliśmy w szoku. Nie chcieliśmy się dzielić z nikim tą wiadomością. Myśleliśmy, jak ją ukryć przed znajomymi. To był ciężki okres. Miłosz nagle stał się dla mnie innym dzieckiem – mówi mam Miłosza.

Leczenie dzieci autystycznych jest czasochłonne, toteż kosztowne, a nie gwarantuje za wiele. – Byliśmy ubezpieczeni, ale nie było nas stać na nie wiadomo jakie terapie. Dwie godziny z logopedą tygodniowo nie mogło wiele zdziałać. Musieliśmy sami sobie radzić – zaznacza pani Bożena.

Kolorowe kółeczka

Mijały lata, syn rósł, a rodzice starali się znaleźć dziedzinę, w której, mimo swych ograniczeń, mógłby zacząć się wyrażać.

– Mieliśmy keyboard, starszy syn brał lekcje. Pewnego razu siadłam z Miłoszem przy klawiaturze, zaczęłam mu pokazywać nuty, on sobie rysował je w kształcie kolorowych kółeczek i tak to się zaczęło – mówi Bożena Gąsior, która wprowadziła nie gra na pianinie, ale... – Coś niecoś o muzyce wiem. Przez cztery lata byłam w Rzeszowskich Szalającymach, gdy chodziłam do VI LO – uśmiecha się nasza rozmówczyni.

Nie było tak, jak czasem donoszą media lub przedstawiają filmy hollywoodzkie. Miłosz nie zaczął nagle grać ze słuchu utworów Mozarta czy Bacha. Okazało się jednak, że ma talent, a ćwiczenia go nie nużą. – Po kilku miesiącach nagrałam filmik, na którym Miłosz gra. Wtedy za-uważałam jego skupienie. Gdyby ktoś to obejrzał, a nie wiedział o jego chorobie, nie domyśliłby się, że chłopiec ma jakiś problem ze zdrowiem – podkreśla mam Miłosza.

Rodzina Gąsiorów w komplecie: od lewej Marek, Miłosz, Bożena i Patryk

Odpowiedni nauczyciel

Rodzice mieli problem ze znalezieniem nauczyciela, który podszedłby do chłopca bez pobłażania. – Nie chcieliśmy kogoś, kto by go tylko chwalił – podkreśla pani Bożena. – W końcu znaleźliśmy wymagającego nauczyciela, ale gdy się zorientował, że Miłosz ma autyzm, chciał się wycofać. Poprosiliśmy, by dał mu trzy lekcje, a potem zdecydował. Zrobił to i od 12 lat jest z nami – mówi.

Na facebooku dostępne są zdjęcia, na których widać, jak Miłosz wędkuje, jeździ konno, na rowerze, wędruje po górach. Najwięcej fotografii dotyczy jednak muzyki, koncertów.

– Nie miał kryzysów, chęci przerwania lekcji. Nie umiałby powiedzieć „nie chcę”, ale byłoby to widać. Gdy coś robi, to na sto procent, tylko, że potrzebuje opieki. Gdy kończy jedną rzecz, potrzebuje wskazania, co ma dalej robić – objaśnia mama nastolatka.

Music boy

Nastolatek z Florydy ma już na koncie sporo koncertów, a słuchacze autentycznie doceniają jego klasę. Najbardziej owocne okazały się występy sprzed roku w okresie świątecznym na lotnisku w Tampie. Pewnego dnia jego grze zaczął się przysłuchiwać Mark Schoenfeld, znany reżyser i scenarzysta z Broadwayu.

Mark Schoenfeld sprawił, że mama Miłosza napisała książkę, która może pomóc wielu ludziom

– Mark się przywitał i stwierdził, że właśnie takie tematy podejmuje w programie Music Boy. Chodzi w nim o to, że muzyka uzdrawia, jest uniwersalnym językiem, który potrafi leczyć. Zartował, że Miłosz to jego music boy – mówi mama Miłosza.

Inspiracja: Mark Schoenfeld

Schoenfeld nie poprzestał na pochwałach dla Miłosza. Zaczął namawiać Bożenę Gąsior, aby przelała na papier historię

syna. – Musisz napisać książkę. Nie od razu przekonałam się do pomysłu, ale Mark nie odpuścił. Przypomniał mi się po jakimś czasie, więc powiedziałam sobie „okej, spróbuję” – mówił mi już na lotnisku.

Książka wyszła pod koniec listopada. Nosi tytuł „Usłyszałam światło („I heard the Light”), liczy 193 strony, kosztuje \$12,99. Ukaże się także po polsku. Jest dostępna także w formie audiobooka i e-booka.

– Było trochę zachodu z tytułem, ale tu też pomógł Mark. Myślałam o czymś w stylu „Usłyszałam muzykę i zobaczyłam światło w tunelu”, ale stało na krótszych, bardziej metaforycznych słowach – wyjaśnia pani Bożena.

Zagra w mieście Chopina

Miłosz koncertował już w Polsce – w Krakowie, Przemyślu, Ropczycach. W nowym roku ponownie pojawi się nad Wisłą i jeśli wszystko dobrze pójdzie, wystąpi w Żelazowej Woli, mieście narodzin Fryderyka Chopina. Z kolei Tomasz Andreasik, przyjaciel rodziny Gąsiorów, czyni starania, aby doszło do koncertu w Wiedniu.

Miłosz Gąsior często swoimi występami uświetnia też patriotyczne uroczystości organizowane na Florydzie oraz polonijne imprezy i festiwale, również w innych stanach – ma na swoim koncie m.in. występy w Chicago na Festiwalu Polonaise.

– Liczę, że zdarzą się też kolejne spotkania, w szkołach, ale nie tylko. Mamy zaproszenie do Kanady. Chcę dzielić się historią Miłosza, dawać nadzieję rodzicom autystycznych dzieci. No i siłę, bo prawda jest taka, że każdego ojca czy matkę takiego dziecka czeka długa walka. Ale warto ją podjąć – dodała na koniec mama Miłosza.

 TOMASZ RYZNER

Bogdan Chmielewski odebrał statuetkę podczas gali XXI edycji Nagrody Gospodarczej Prezydenta RP w Łańcucie

Prezes PSFCU wyróżniony przez prezydenta

 PSFCU

23 listopada na zamku w Łańcucie odbyła się Gala XXI edycji Nagrody Gospodarczej Prezydenta RP. Celem tej inicjatywy jest wspieranie polskich przedsiębiorców i wyróżnienie tych najlepszych.

Jak podkreślał prezydent Andrzej Duda, gratulując Laureatom Nagrody, to wydarzenie ma profil nie tylko gospodarczy, ale i państwowy. – Podkreśla niezwykłą rolę państwowotwórczą, jaką codziennie realizują przedsiębiorcy, rozwijając swoje firmy, a tym samym pomyślność Rzeczypospolitej – mówił. – Nie mam żadnych wątpliwości, że rozwój Rzeczypospolitej w dużym stopniu zawdzięczamy przedsiębiorcom. Dziękuję za Państwa wkład w ten rozwój. Dziękuję za reprezentowanie naszego kraju na zewnątrz, za odwagę i znakomite działanie – dodał.

W uroczystości wzięła udział także Pierwsza Dama Agata Kornhauser-Duda. Parze Prezydenckiej towarzyszył minister Piotr Cwik.

Prezydent uhonorował przedsiębiorstwa, które przyczyniają się do rozwoju gospodarki

narodowej, przestrzegając zasad odpowiedzialnego biznesu, promując pozytywny wizerunek Polski oraz stanowią wzór funkcjonowania dla innych firm.

Nagroda została przyznana w pięciu kategoriach głównych: Lider MŚP; Narodowy Sukces; Międzynarodowy Sukces; Odpowiedzialny Biznes; Firma Rodzinna oraz w dwóch kategoriach specjalnych: Badania+Rozwój i STARTUP_PL Prezydent RP Andrzej Duda przyznał również dodatkową Nagrodę Indywidualną oraz Nagrodę Specjalną.

Nagroda Specjalna trafiła do Województwa Lubelskiego za szczególne zaangażowanie w rozwijanie inicjatywy Trójmorza.

Natomiast Nagrodą Indywidualną uhonorowany został Bogdan Chmielewski, prezes Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej, które jest największą etniczną instytucją finansową w USA oraz największym polonijnym pracodawcą. Misją Unii jest stałe wspieranie środowiska Polonii oraz budowanie jej siły w Stanach Zjednoczonych, poprzez organizację wydarzeń kulturalnych, programy stypendialne i akcje charytatywne, m.in. na rzecz polskich dzieci. Od 2017 roku stałym

Nagrodą Indywidualną uhonorowany został Bogdan Chmielewski, prezes Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej

elementem dorocznego Programu Stypendialnego Unii jest Staż Prezydencki, w ramach którego studenci uczelni wyższych z USA udają się na wyjazd studyjny do Polski.

Zwieńczeniem tego wyjątkowego wydarzenia jest spotkanie studentów z prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej.

 OPR. JLS

dompak

jesteśmy lepsi!

***Najnowsza oferta Flat Rate!
Wyślij paczkę lotniczą 10x12x14 in.
do 10 lb. za \$33!***

Terminy wysyłki paczek lotniczych
na święta:
1 Grudnia do EU, 7 Grudnia do PL
Po więcej informacji:
718.705.0070 lub www.dompak.us

Biały Orzeł Junior

Dodatek dla **dzieci i rodziców**

BIAŁY
WHITE EAGLE
ORZEŁ

POCZYTAJMY RAZEM

Nina Opic

Bałwanek Wędrowniczek

Pewnego dnia pod oknem klasy pierwszej cały czas słycać było jakieś dziwne szuranie. Przeszkadzało to pani w prowadzeniu lekcji, a uczniom w słuchaniu. Nie można było też ot tak wybiec sobie ze szkoły. Po lekcjach dzieci szybko pobiegły, aby zobaczyć to tajemnicze miejsce, a tam najzwyczajniej w świecie stał sobie bałwanek w mikołajkowej czapeczce, białym szalik w czerwone paski i uśmiechał się radośnie do dzieci.

– Skąd się tu wziąłeś, bałwanku? – zapytała Maja.

– Przecież sama mnie namalowałaś – powiedział bałwanek.

– Ale jak? Ale skąd? Jakim sposobem ty mówisz? – pytały dzieci, podchodząc do tego niespodziewanego gościa.

– Tak, jak mówiłem, namalowała mnie Maja, ale trochę nudziło mi się na kartce i po cichu przyszedłem pod szkołę.

– O, nie, wcale cicho nie podszedłeś! – zawołał Kacper, który przysłuchiwał

się temu wszystkiemu nieco z boku. – Chyba w całej szkole słycać było takie dziwne szuranie.

– Najmocniej przepraszam, chciałem trochę powędrować, bo... bo... bo jestem Bałwanek Wędrowniczek.

– Hurra! Hurra! Mamy nowego kolegę! – wołały dzieci i wszyscy byli bardzo, bardzo radośni.

A namalowany przez Maję bałwanek życzy wszystkim wesołych świąt!

SŁOWEM MALOWANE

Regina Nachacz

Odwiedziny św. Mikołaja

Dziś Święty Mikołaj chodzi
Z prezentami dla dzieci
Dostaną też starzy, młodzi
Gwiazdka jasno mu świeci!

Wszyscy dostaną paczuszkę
Od dawna upragnioną
Pod choinką lub pod łóżkiem
Uradują się oną!

Gdy obejdzie tę krainę
Z pustymi workiem powróci
– Ja nikogo nie ominę
Idę gdzie niesie bucik!

UWAGA, KONKURS!

III MIĘDZYNARODOWY KONKURS HISTORYCZNY

„Śladami Historii Polski – skąd nasz ród”

Komitet Pamięci Rotmistrza Witolda Pileckiego zaprasza do udziału w trzeciej edycji międzynarodowego konkursu historycznego „Śladami Historii Polski – skąd nasz ród”. Patronat Honorowy nad konkursem objął prezydent RP Andrzej Duda.

Konkurs skierowany jest do przedшкоłaków, uczniów szkół podstawowych, ponadpodstawowych oraz osadzonych w jednostkach penitencjarnych i obejmuje tematyką historię Polski, począwszy od chrztu aż po czasy współczesne. Celem konkursu jest przybliżenie historii państwa i narodu polskiego, którego początki sięgają drugiej połowy X wieku, na którą datuje się rządy pierwszego historycznego władcy Polski – Mieszka I.

Konkurs podzielony jest na 4 obszary tematyczne, w których uczestnik może wybrać określony temat, ale również zaproponować nowy:

- ☛ **Religia, Kościół** (do wyboru m.in. Zjazd Gnieźnieński, Święty Wojciech, Święta Faustyna Kowalska, Kardynał Stefan Wyszyński – Prymas Tysiąclecia, Papież Jan Paweł II, Biskup Antoni Baraniak, Ksiądz Jerzy Popiełuszko, Święta Jadwiga Królowa Polski);
- ☛ **Kultura, Nauka** (do wyboru m.in. Mikołaj Kopernik, Maria Curie-Skłodowska, Adam Mickiewicz, Henryk Sienkiewicz, Jan Matejko, Fryderyk Chopin, Ignacy Paderewski);
- ☛ **Wojny, Bitwy, Wydarzenia** (do wyboru m.in. Chrzest – Mieszko I, Konstytucja 3 Maja, Niepodległość „Cud nad Wisłą” – 1918-1920, Powstanie Listopadowe, Powstanie Styczniowe, II Wojna Światowa, Powstanie Warszawskie, Katyń, Stan Wojenny);

Celem konkursu jest przybliżenie historii państwa i narodu polskiego

Archiwum WEM

- ☛ **Sportowcy** – mistrzowie, patrioci (do wyboru m.in. Janusz Kusociński, Stanisław Marusarz, Bronisław Czech, Tadeusz „Tedy” Pietrzykowski, Tadeusz Sokołowski, Józef Baran – Bilewski).

W ramach ww. kategorii, w zależności od kategorii wiekowej uczestnika, należy przygotować:

- ☛ **Przedszkole:** praca plastyczna lub pieśń patriotyczna;
- ☛ **Szkoła podstawowa kl. 0-3 (wiek 6-9 lat):** praca plastyczna lub pieśń patriotyczna;

- ☛ **Szkoła podstawowa kl. 4-8 (wiek 10-15 lat):** praca plastyczna, poezja, pieśń patriotyczna, film „Patriotyzm po Polsku”;
- ☛ **Szkoły ponadpodstawowe (15 lat i więcej):** plakat, projekt serii banknotów, poezja, pieśń patriotyczna, film „Patriotyzm po Polsku”.

Termin nadsyłania prac upływa 31 stycznia 2024 r. Szczegóły regulamin konkursu oraz formularz rejestracyjny dostępne są na stronie: www.komitet-pamieci-pileckiego.com.

JS

A TO CIEKAWE!

Barbórka

Barbórka, znana również jako Święto św. Barbary, obchodzona jest 4 grudnia i jest tradycyjnym świętem związanym z górnictwem, hutnictwem oraz pracownikami branży metalurgicznej.

Święto to jest szczególnie popularne w Polsce i w innych krajach o tradycji górniczej. Barbórka jest patronką górników, hutników, inżynierów górniczych oraz geologów. Tradycyjnie z okazji Barbórki organizowane są uroczystości, msze święte oraz parady górnicze, w których uczestniczą górnicy w swoich strojach galowych oraz orkiestry górnicze. W niektórych regionach Polski jest to również okazja do wręczania nagród i wyróżnień pracownikom górniczym za ich pracę i zaangażowanie. Barbórka ma długą historię i sięga średniowiecza, a jej tradycje są nadal pielęgnowane w wielu miejscach na całym świecie, zwłaszcza tam, gdzie górnictwo i hutnictwo odgrywają ważną rolę w gospodarce i kulturze lokalnej społeczności.

CZY WIESZ, ŻE...?

- Kolebką polskiego górnictwa węgla kamiennego jest region jaworznicki. W dawnej wsi Szczakowa uruchomiona została w 1766 r. pierwsza polska kopalnia węgla. Inicjatywa i środki finansowe należały do króla Stanisława Augusta Poniatowskiego.
- Bełchatów jest największą kopalnią odkrywkową w Polsce i jedną z największych w Europie.
- Kopalnia Soli „Kłodawa” jest to największy producent soli w Polsce.
- W górnictwie w Polsce pracowało na koniec 2022 r. ok. 75 tys. osób.

CO KRAJ, TO OBYCZAJ

PASTERKA

Pasterka to tradycyjna msza święta, która odbywa się w wigilię Bożego Narodzenia, czyli 24 grudnia o północy. Ta uroczystość kościelna jest ważnym elementem polskiej kultury i tradycji świątecznych. Podczas pasterki wierni gromadzą się w kościołach, aby wspólnie celebrować narodziny Jezusa Chrystusa. Nazwa „pasterka” wywodzi się od pasterzy, którzy według Biblii pierwsi dowiedzieli się o narodzinach Jezusa od

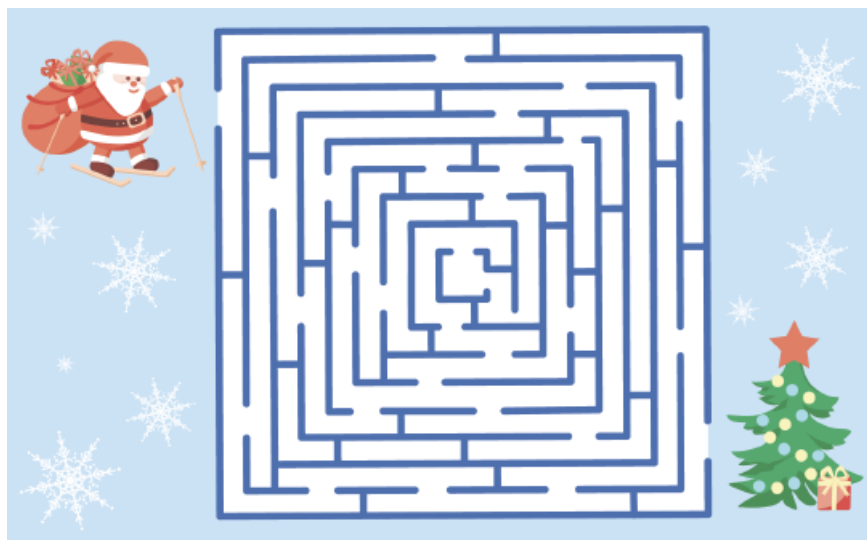
aniołów i udali się do Betlejem, aby go zobaczyć. Podczas pasterki odmawiane są specjalne modlitwy, śpiewane kolędy, a także często występują elementy teatralne przedstawiające sceny związane z narodzeniem Jezusa. Tradycyjnie pasterkę poprzedza wieczerza wigilijna, podczas której rodziny zbierają się w domach, aby świętować wspólnie Wigilię, czyli pierwszy dzień Bożego Narodzenia, i spożywać tradycyjne potrawy wigilijne.

 Archiwum WEM

LABIRYNT

Zaprowadź Mikołaja do choinki

REBUSY

~~Ś~~

+J

--	--	--	--	--	--	--	--

OCA = E

BR = NT

--	--	--	--	--	--	--	--

~~GE~~

~~SA~~

+G

--	--	--	--	--

CIEKAWOSTKA JĘZYKOWA

MIKOŁAJKI

To nie nazwa święta, tylko zwyczaju, a także samego dnia św. Mikołaja, czyli 6 grudnia. Ten dzień – wg kalendarza gregoriańskiego, a wg kalendarza juliańskiego: 19 grudnia – uznaje się za dzień śmierci biskupa Mikołaja z Miry (ur. ok. 270 r. w Patarze w Azji Mniejszej, zm. ok. 345 lub 352 r.), kanonizowanego i określanego mianem Świętego Mikołaja Cudotwórcy. Wyraz mikołajki – tak samo jak andrzejki czy walentynki, a także śmigus-dyngus czy dożynki – zapisujemy małymi literami. Wielka litera jest zastrzeżona dla nazw święt, a więc: Barbórka, ale: mikołajki.

KĄCIK RODZICA

Mikołaju, już czas...

Uwielbiają go wszyscy – dorośli i dzieci, bogaci i biedni, mieszkańcy dużych miast i małych miasteczek. Święty Mikołaj odwiedza nas zazwyczaj 6 grudnia lub w wieczór wigilijny. Święty Mikołaj od wieków kojarzy się z tym, co najwartościowsze w człowieku: dobrocią, wrażliwością na potrzeby bliźniego, nieograniczoną hojnością i gotowością do służby.

Imiona Świętego Mikołaja w innych krajach:

Włochy – Babbo Natale
 Niemcy – Nicolaus
 Francja – Pere Noel
 Hiszpania – Babbo Natale
 Holandia – Sinter Klaas
 Szwecja – Nisse lub Jul Tomte
 Słowacja – Svaty Mikulas
 Rosja – Died Moroz
 USA – Santa Claus
 Luksemburg – Klees'chen, Saint Nicholas
 Anglia – Father Christmas lub Saint Nicholas
 Łotwa – Ziemmassvetku vecitis
 Austria – Saint Nicholas
 Irlandia – Santy
 Belgia – Saint Nicholas, Noelw
 Portugalia – Pai Natal
 Chorwacja – Sveti Nickola
 Szwajcaria – Samichlaus
 Czechy – Swiaty Mikulas
 Dania – Julemanden
 Grecja – Aghios Vassilis
 Litwa – Kaledu Senis

Imiona reniferów w zaprzęgu Świętego Mikołaja

Comet – Kometek
 Blitzen - Błyskawiczny
 Dasher – Fircyk
 Cupid – Amorek
 Dancer – Tancerz
 Prancer – Pyszałek
 Vixen – Złośnik
 Donner – Profesorek
 Rudolph – Rudolf Czerwononosy

Pisanie listu do Świętego Mikołaja to tradycja szczególnie miła dzieciom

Dzisiejszy Santa Claus, to postać stonkowo młoda. Po raz pierwszy pojawia się pod postacią małego skrzata ubranego w szerokie flamandzkie spodnie, z długą brodą i fajką w tekście nowojorskiego pisarza Washingtona Irvinga. Było karykaturalne wyobrażenie św. Mikołaja, znanego mu z kultury holenderskiej (w tym czasie Holendrzy byli w Nowym Jorku bardzo liczną grupą). Następnie w roku 1821 poeta William Gilley w jednym z swoich wierszy opisał św. Mikołaja zgodnie z powyższą koncepcją, a dodatkowo umieścił go w saniach ciągniętych przez renifery. Początkowo Santa Claus w takiej formie nie przyjął się powszechnie.

Popularność Santa Clausa bardzo wzrosła, kiedy 1 stycznia 1881 roku Thomas Nast w czasopiśmie Harper's Weekly opublikował ilustrację przedstawiającą św. Mikołaja z długą, elfią czapką zakończoną pomponem, zamiast mitry. Na ilustracji tej św. Mikołaj rozdaje prezenty żołnierzom w czasie wojny secesyjnej.

Prawdziwą „eksplozją” popularności znanego dziś wizerunku Santa Clausa była

jednak kampania reklamowa Coca-Coli z 1930 roku. Wtedy to już definitywnie w świadomości społeczeństwa utrwalił się obraz starszego, grubawego pana z białą brodą, ubranego w czerwony strój i w długiej, spiczastej czapce zakończony pomponem.

Dziś ten właśnie wizerunek Świętego Mikołaja jest niejako symbolem zimowych świąt. Warto jednak czasami wspomnieć prawdziwego Świętego Mikołaja, biskupa Miry, ponieważ to właśnie od niego wszystko się zaczęło.

Zacząć należy od tego, że Święty Mikołaj był postacią autentyczną, żyjącą na przełomie III i IV wieku. Święty Mikołaj urodził się około roku 270 w miejscowości Patara, na terenie dzisiejszej Turcji. Był jedynym dzieckiem Epifaniusza i Johanny. Rodzice Mikołaja byli ludźmi zamożnymi i jedyne, czego im brakowało, to syn, który urodził się po wielu latach modlitw.

Epifaniusz i Johanna, jako pobożni chrześcijanie, od najwcześniejszego dzieciństwa wychowywali syna w duchu miłości do Boga i bliźnich. Dlatego też chłopiec od najmłodszych lat był bardzo wyczulony na ludzką biedę i nieszczęście.

Gdy rodzice Mikołaja zmarli, jego wychowaniem, zajął się jego wuj – też Mikołaj – biskup rodzinnej Patary. W późniejszym czasie nasz Święty z jego właśnie rąk przyjął pierwsze święcenia kapłańskie. Gdy został wybrany biskupem Miry, obecnie Demre, wstąpił się nie tylko swoją wielką pobożnością, ale i hojnością, jaką obdarowywał swych biednych wiernych, rozdając majątek odziedziczony po rodzicach. Na ten temat istnieje zresztą wiele półlegendarnych podań.

Jedna z legend głosi, że pewien człowiek, który popadł w nędzę, postanowił sprzedać swoje trzy córki. Gdy biskup dowiedział się o tym, nocą wrzucił przez komin trzy sakiewki z pieniędzmi. Wpadły one do pończoch i trzewiczków, które owe córki umieściły przy kominku dla wysuszenia. Stąd w krajach, gdzie w powszechnym użyciu były kominki, powstał zwyczaj wystawiania przy nich buczików lub skarpet na prezenty. Tam, gdzie kominków nie używano, Mikołaj po cichutku wsuwa prezenty pod poduszkę śpiącego dziecka. Obecnie Święty Mikołaj przynosi co roku prezenty 90 milionom dzieci na całym świecie i zostawia je pod poduszką, w skarpetach, buczkach czy pod choinką. Po długich latach błogosławionych rządów, po życiu gorliwym i pełnym dobrych czynów, biskup Mikołaj, 6 grudnia około 342 roku, zmarł. Jednak jego dzieło trwa do dziś. Od nas zależy, czy to będzie tylko komercyjny zwyczaj, czy dar serca.

SYLWIA WADACH KLOCZKOWSKA
 Nauczycielka Szkoły
 Języka Polskiego
 im. św. Jana Pawła II
 w Bostonie

Bibliografia:

• <https://123tlumacz.pl/swiety-mikolaj-czy-santa-claus-prawdziwa-historia/>

Miej pewność, że Twój prezent świąteczny dotrze w terminie!

Od 50 lat – zawsze na czas!

**Paczki lotnicze
na święta:
odbiór z agencji
do 12/13/23**

Wysyłamy do Polski i całej Europy: paczki, auta, mienie, kwiaty i upominki

POLAMER

Wyślij w jednym z naszych biur, u agenta bądź przez Polamerusa.com!

167 Greenpoint Ave., **Brooklyn, NY** 718-349-1320
64-02 Flushing Ave., **Maspeth, NY** 718-326-2260
130 Main Ave., **Wallington, NJ** 973-779-6613
275 Cox St., **Roselle, NJ** 908-352-9100

Znajdź adresy ponad 25 lokalnych agentów na Polamerusa.com bądź zadzwoń pod **773-774-8855**

Więcej informacji:
Tel. 773-774-8855
Polamerusa.com

 UWAGA: SZUKAMY NOWYCH AGENTÓW

Chopin
PARCEL SERVICE

Zadzwoń +1 413 363 03 67
161 Doty Circle • West Springfield MA
office@chopinparcel.com
www.chopinparcel.com

Wyślij paczkę
na święta!

Zniżka -\$10

na przesyłki
morskie
do Polski

Zeskanuj
i zadzwoń

Nadaj paczkę w naszej siedzibie
lub u agenta Chopin Parcel Service

We invite you to visit us!

The American Institute of Polish Culture, Inc.
Phone: 305.864.2349
e-mail: info@ampolstitute.org
www.ampolstitute.org

Honorary Consulate of the Republic of Poland

Blanka A. Rosenstiel, Honorary Consul
Phone: 305.866.0077
e-mail: polconsulfl@yahoo.com

CHOPIN
FOUNDATION OF THE UNITED STATES

Chopin Foundation of the United States, Inc.

Phone: 305.868.0624
e-mail: info@chopin.org
www.chopin.org
Competitions • Concerts • Scholarships

1440 79 th Street Causeway, Suite 117, Miami, Florida 33141

WYŻSZE
OPROCENTOWANIE
OD 1-GO WRZEŚNIA 2023

PRCUA
150K ANNUITY SERIES

- ✓ ZARÓB WIĘCEJ
- ✓ ZASIL PLAN EMERYTALNY
- ✓ POWIĘKSZ ZWROT PODATKOWY
- ✓ DOŁĄCZ DO PRCUALife I CELEBRUJ Z NAMI

OTWIERAJĄC KONTO EMERYTALNE W NOWEJ SERII
LUB DOKONUJĄC TRANSFERU ISTNIEJĄCEGO KONTA

MYGA
MULTI-YEAR GUARANTEED ANNUITY
EDGE 150K — 3 LATA

5.00%*
APY

3 LATA GWARANTOWANE
\$1,500 minimum wpłaty

STAR 150K — 5 LAT

6.00%*
APY

1 ROK GWARANTOWANY
\$500 minimum wpłaty

ELITE 150K — 8 LAT

7.00%*
APY

1 ROK GWARANTOWANY
\$500 minimum wpłaty

*MINIMUM GWARANTOWANE 3%

 POLISH ROMAN CATHOLIC UNION OF AMERICA | Life Insurance, Annuities & Member Benefits
984 N Milwaukee Avenue, Chicago, Illinois 60642 | (800) 772-8632 | PRCUA.ORG |

Od biskupa z Miry do reklamy Coca Coli, czyli jak zmieniały się mikołajkowe zwyczaje na przestrzeni lat

MIKOŁAJKI DAWNIEJ I DZIŚ

Mikołajki to dzień, a raczej noc, na którą dzieci czekają z utęsknieniem przez cały rok. To noc pełna magii, chwila spełniania marzeń, otrzymania wyczekanych upominków... Właśnie ten element obdarowywania innych jest tym, co łączy mikołajkowe obchody na całym świecie, choć w zależności od krajów czy czasów poszczególne zwyczaje nieco się od siebie różnią.

Jak to się zaczęło?

Pierwowzorem postaci Świętego Mikołaja był biskup z pierwszych wieków Kościoła. Dość skąpe źródła historyczne podają, że św. Mikołaj żył w IV wieku i sprawował funkcję biskupa Miry. Jego dobroć i chęć niesienia pomocy stała się legendarna. Według podań biskup pomagał biednym, rozdając swój majątek i podrzucając woreczki z pieniędzmi rodzinom w trudnej sytuacji finansowej. Z pokolenia na pokolenie przekazywano sobie także opowieści o cudach dokonanych przez tego świętego: to jemu przypisywano ocalenie rozbitków na morzu, rozmnożenie zboża w czasie nieurodzaju, a nawet wskrzeszanie zmarłych. Potwierdzoną badaniami datą jego pochówku jest 6 grudnia. I to właśnie w ten dzień w Kościele katolickim przypada jego wspomnienie i tego dnia sławny święty odwiedza grzeczne dzieci, obdarowując je wymarzonymi prezentami.

Dawniej...

W Polsce zwyczaj rozdawania prezentów w dzień św. Mikołaja jest znany od XIX wieku. Już wtedy dzieci tęsknie wyczekiwały starszego pana z pastorałem i w czerwonej szacie biskupiej, który przynosił im drobne upominki: ciastka, orzechy czy jabłka. Z biegiem lat świętowanie mikołajek zyskiwało na znaczeniu. W czasach PRL-u Mikołaj odwiedzał szkoły, przedszkola i zakłady pracy. Zdjęcia dzieci ze Świętym Mikołajem stały się obowiązkową pamiątką w niemal każdym rodzinnym albumie, a mikołajkowe paczki – w których również często jak słodycze znaleźć można byłoby komplet ręczników, pościeli czy też tak wówczas wyczekiwane przez wiele osób w Polsce pomarańcze – stanowiły cenne uzupełnienie rodzinnych przedświątecznych zapasów.

...i dziś

Obecnie najbardziej rozpowszechniony wizerunek Świętego Mikołaja przedstawia starszego pana w czerwonym kostiumie, charakterystycznej czapce z pomponem oraz z długą i gęstą białą

brodą. Ten wizerunek jest zasługą... reklam Coca-Coli, które od lat 20. XX wieku chętnie wykorzystują osobę świętego w swoich grudniowych kampaniach. Choć temu Mikołajowi pozostało niewiele atrybutów biskupich, to postać ta na stałe wpisała się w czas świąt Bożego Narodzenia.

Ciąg dalszy ➔ w środku

Kiermasz świąteczny w Hartford

Coraz bliżej świąta!

18 listopada w Hartford odbył się doroczny kiermasz świąteczny, zorganizowany przez Gildię Pań działającą przy kościele św. Cyryla i Metodego w Hartford oraz Klub Kultury Polskiej Greater Hartford, Inc.

Kiermasz odbył się w dolnej sali kościoła św. Cyryla i Metodego i jak co roku przyciągnął spore grono osób zainteresowanych nabyciem ręcznie robionych ozdób choinkowych i innych dekoracji świątecznych, a także tradycyjnych polskich potraw i

wypieków. Dodatkową atrakcją była też loteria.

Podczas kiermaszu swoje stoiska miały lokalne polonijne organizacje, w tym Polska Szkoła Sobotnia w Hartford. Na szkolnym stoisku można było kupić ozdoby zrobione przez uczniów.

Dochód z kiermaszu zostanie przeznaczony na projekty realizowane przez Gildię Pań oraz na stypendia Jennie Marconi-Javorski przyznawane przez Klub Kultury Polskiej Greater Hartford, Inc.

 JLS

 facebook.com/HartfordPolishSaturdaySchool

Na kiermaszu można było nabyć dekoracje świąteczne przygotowane przez lokalne polonijne organizacje, w tym dzieci z Polskiej Szkoły

Prawdziwa, domowa
włoska kuchnia
jest bliżej domu niż się wydaje

Wesołych Świąt!

Portofino's

ITALIAN RESTAURANT
246 New Britain Rd. Kensington, CT 06037
860-826-6374
www.portofinosrestaurantct.com
Zapraszamy 7 dni w tygodniu

Adriatic Restaurant

577 Franklin Ave. Hartford, CT 06114
860-726-4155
www.adriaticrestaurant.business.site
Czynne codziennie oprócz wtorków

Liquor Depot
nazywa się teraz

**AMAZING
GRAPES**

Discount Liquor Warehouse

687 West Main St.,
New Britain, CT 06053
860-223-7140

Zapraszamy od poniedziałku
do soboty od 8 do 9,
w niedziele od 10 do 6

NOWOŚĆ!

Większa sekcja
chłodzonych
produktów - w takich
samyh cenach!

Duży wybór polskich:
piw, wódek, likierów
i nalewek!

Dostawa do domu
z firmą Door-Dash

KARTY
UPOMINKOWE
GIFT CARDS

Skorzystaj z naszych
PRZEDŚWIĄTECZNYCH PROMOCJI
i zrób zapasy na święta!

tylko
\$22.99

Sobieski Vodka
1.75L

tylko
\$34.99

Dewar's
White Label Scotch
1.75L

tylko
\$36.99

Johnnie Walker
Red Scotch
1.75L

tylko
\$19.99

Bacardi Rum
(wszystkie rodzaje)
1.75L

POLSKIE PIWA
NAJNIŻSZE CENY
W CAŁYM CONNECTICUT!

tylko
\$14.99

Tyskie - zgrzewka
12 butelek 12 oz.

tylko
\$14.99

Żywiec - zgrzewka
12 butelek 12 oz.

Bóg się rodzi...

S Koncert
Swiataeczny

Z Zespołem Pieśni i Tańca
POLANIE

3 GRUDNIA 2023

4 P M | Veterans Memorial Auditorium
70 W River St. MILFORD, CT

Bilety \$25
Do nabycia przy wejściu
Oraz Europol Deli- Ansonia
Lasowiak Deli- Bridgeport

Gościnnie wystąpi
Kapela Zespołu Pieśni i Tańca

Ziemia Bydgoska

DZIECI DO LAT 12 WSTĘP WOLNY

**Szybciej do domu.
Szybciej do zdrowia.**

**Podejmij właściwą decyzję
– wybierz ODREMONTOWANY
Autumn Lake!!**

Nasz ośrodek oferuje szeroki wybór zabiegów rehabilitacyjnych pozwalających na regenerację po przebytych operacjach oraz pomocnych w leczeniu różnych schorzeń. Zajęcia rehabilitacyjne odbywają się 7 dni w tygodniu z możliwością długoterminowego pobytu.

Polski oddział oferuje polsko-języczną opiekę, polskie potrawy, specjalne zajęcia oraz polską prasę. U nas poczujesz się jak u siebie!

Poznaj Autumn Lake i przekonaj się dlaczego wybiera nas lokalna Polonia!

Zarezerwuj swoją rehabilitację przed planowaną operacją lub zabiegiem. Poproś swojego lekarza o skierowanie do Autumn Lake.

AUTUMN LAKE
HEALTHCARE
at New Britain

Przyjmujemy
większość
ubezpieczeń.
Niskie koszty
dla osób
nieubezpieczonych

400 Brittany Farms Road New Britain, CT 06053
www.autumnlakenewbritain.com

PO DODATKOWE
INFORMACJE
PROSZĘ DZWONIĆ: **860-612-6009**

POLSKIE DELIKATESY W HARTFORD ZAPRASZAJĄ!

**Wesołych Świąt
oraz szczęśliwego
Nowego Roku
wszystkim klientom
oraz całej Poloni
życzy
Bałtyk Deli**

ZAPRASZAMY NA ŚWIĄTECZNE ZAKUPY!

Wyroby mięsne: kielbasy i wędliny ★ Nabiał: sery żółte i białe, jogurty i kefiry
Polskie pieczywo i bułeczki ★ Ciasta, strucle i drożdżówki
Napoje i artykuły spożywcze ★ Polska prasa, zioła i kosmetyki
Półmiski wędlin i platerzy z ciastem na zamówienie

BAŁTYK DELI

731 Wethersfield Avenue | Hartford, CT | Tel. 860-296-0600

Świętuj z naszymi doskonałymi kielbasami i szynkami!

**Wesołych Świąt
Bożego Narodzenia
oraz pomyślności
w Nowym 2024 Roku!**

1112 EAST MAIN STREET, MERIDEN, CT 06450

Tel. 203-235-7384, Fax 203-235-3281, Email: sales@noacks.com, www.noacks.com

Godziny otwarcia: wtorek - czwartek 8-5:30, piątek 8-6, sobota 8-5, niedz., pon. – zamknięte

Wholesale & Retail / USDA Inspected

WESOŁYCH ŚWIĄT!

New Britain Flower Shop

Twoja sprawdzona polska kwiaciarnia!

**STROIKI I KOMPOZYCJE NA ŚWIĘTA,
WIANKI, BUKIETY, KOMPOZYCJE W NACZYNIACH,
KWIATY CIĘTE I DONICZKOWE**

Tworzymy wszelkiego rodzaju kwiatowe kompozycje,
bukiety i dekoracje na indywidualne zamówienia,
które przyozdobią wigilijny stół i podkreślą
święteczną atmosferę.

141 Broad Street, New Britain, CT
(naprzeciwko polskiego kościoła)

Tel. 860-832-9970

Odwiedź nas na

Mikołajki dawniej i dziś

Archiwum WEM

Dokończenie ze str. 1

Współcześnie za miejsce zamieszkania ziemskiego Mikołaja uważa się biegun północny, a konkretnie – lapońską wioskę Rovaniemi. To tam rezyduje rozdający prezenty święty wraz z zastępem pomocnych elfów i reniferami. Na lapoński adres tysiące dzieci co roku wysyłają listy i to stamtąd rozdający prezenty święty wyru-

sza 6 grudnia, aby w jedną noc okrążyć całą Ziemię, zatrzymując się nad komnami grzecznych dzieci i wrzucając do nich upragnione prezenty...

Niech magia trwa!

W tej postaci i związanej z nią legendzie jest coś magicznego, coś, co sprawia, że nawet dorośli mogą znów poczuć się przez chwilę dziećmi i na ten jeden dzień

 Narodowe Archiwum Cyfrowe

Choinkowa zabawa dla dzieci w Biurze Gastronomii Warszawskiej Spółdzielni Spożywców „Spotem” w Warszawie. Na zdjęciu widać Mikołaja i dzieci, 1968 rok

 Narodowe Archiwum Cyfrowe

Mikołaj z pastorałem i długą brodą trzymający na ręku dziecko w pasażu za Domami Towarowymi Centrum w Warszawie, 1976 rok

Pisanie listów do Świętego Mikołaja i czekanie 6 grudnia na wymarzone podarunki to jedno z ulubionych tradycji współczesnych dzieci

w roku znów uwierzyć w Świętego Mikołaja. I choć w poszczególnych miejscach czy rodzinach zwyczaj mikołajkowe różni się od siebie – u jednych prezenty pojawiają się pod poduszką, u innych wkładane są w skarpety lub buty, a jeszcze inni po prostu je sobie wręczają, to warto pamiętać, co leży u podstaw tej

tradycji – chęć pomocy, dzielenia się tym, co mamy i obdarowywania innych. Tak naprawdę to nie sposób wręczenia prezentu, ani jego cena są najważniejsze – liczy się gest pamięci i chęć, aby sprawić radość drugiej osobie.

Radosnych mikołajek!

 Narodowe Archiwum Cyfrowe

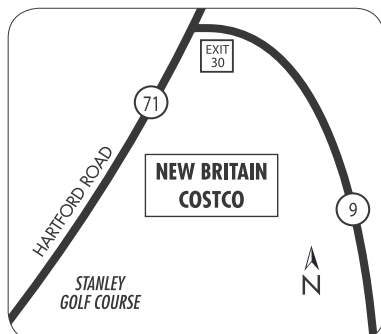
Niegdyś w Polsce grudnie były bardzo mroźne, dlatego dzieci były zawsze ciepło ubrane. Na zdjęciu Mikołaj w Hali Mirowskiej w Warszawie, 1979 rok

COSTCO WHOLESALE

W NEW BRITAIN ZAPRASZA

Więcej świąt... za mniej

Łatwy dojazd i duży wygodny parking

405 Hartford Road New Britain, CT 06053

pon.-piąt.: 10 a.m. – 8:30 pm, sob.: 9:30 am – 7 pm, niedz.: 10 am – 6 pm
Godziny świąteczne: Wigilia 12/24 do 5 pm, Boże Narodzenie 12/25 zamknięte,
Sylwester 12/31 do 6 pm, Nowy Rok 1/1 zamknięte

Hurtowe ceny dla każdego!

*Życzymy całej Polonii
zdrowych i wesołych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz szczęśliwego Nowego Roku!*

KANCELARIA ADWOKACKA

Konsultacja
sprawy **GRATIS**

Ponad **20 lat**
doświadczenia

Adwokat LISA PYTERAK-MAINOLFI

MÓWIĘ PO POLSKU

799 Silver Lane, Trumbull, CT
(203) 375-0600

17 Lenox Place, New Britain, CT
(860) 356-7774

Owens, Schine, & Nicola, PC

Usługi Prawne od 1928

- ☑ obrażenia ciała
- ☑ sprawy kryminalne
- ☑ DUI – jazda pod wpływem alkoholu
- ☑ odszkodowania dla pracowników
- ☑ prawo rodzinne
- ☑ kupno-sprzedaż nieruchomości
- ☑ testamenty, sprawy spadkowe

POLMART *delikatesy*

#1 w Małej Polsce

123 Broad Street, New Britain, CT

*Wesołych Świąt
i szczęśliwego Nowego Roku!*

**PRZYJMUJEMY
ZAMÓWIENIA NA ZAKUPY
PRZEZ TELEFON!**

Nie tylko na święta:

860-223-7055

KOSZTY ENERGII IDĄ DO GÓRY

Potrzebujesz pomocy, aby ogrzać dom tej zimy?

TERAZ JEST CZAS, ABY ZŁOŻYĆ WNIOSEK.

W ubiegłym roku pomogliśmy 8.900 osobom pokryć koszty ogrzewania dzięki funduszom z naszego programu Energy Assistance Program. Dowiedz się jeszcze dziś, jak możemy pomóc Tobie i Twojej rodzinie.

Wnioski przyjmowane są od 1 września 2023 do 31 maja 2024.

Zadzwoń pod: **860-612-1781**, aby umówić spotkanie bądź wejdź na:
www.hranbct.org/programs/energy-assistance

Mówimy po **POLSKU**

Wizyty dostępne
w New Britain
oraz w Bristol.

**Słyniemy z tradycji
dobrego smaku!**

SPRAWDZONA JAKOŚĆ. NISKA CENA!

259 Broad Street New Britain, Connecticut. Tel. 860-223-9020

WYCZEKIWANY NIE TYLKO MIKOŁAJ

Kto przynosi prezenty?

Ten, kto nas obdarowuje, jest wspa-
niały. Zwykle wiemy, komu dzięki-
wać za wyjątkiem jednego
tajemniczego – przynajmniej dla
dzieci – darczyńcy. Pojawia się
on raz w roku. Święty Mikołaj,
Gwiazdor, Aniołek, Dzieciątko
czy może Dziadek Mróz?
Zdania w tej kwestii
są podzielone.

Św. Mikołaj

W centralnej, północno-wschodniej,
wschodniej i południowo-wschodniej
Polsce dominuje Św. Mikołaj. Ten ma
swoją dzień 6 grudnia, więc trudno mu
przypisywać prezenty spod choinki w
wigilijny wieczór. Tak jednak niektó-
rzy czynią.

Dzieciątko

Na Górnym Śląsku w tradycji króluje
Dzieciątko, czyli mały Jezus. Zwyczaj
ten przybył na Śląsk z Czech. Mikołaj
ma tam rację bytu tylko w nocy z 5
na 6 grudnia, kiedy wsuwa coś pod
poduszki.

Aniołek

Na prezenty od Aniołka czeka się
w Małopolsce. Jest to tradycja
zakorzeniona na terenach daw-
nej Galicji. Małopolska i okolice
(także Węgry i cała Słowacja)
wyczekują Aniołka tak jak
pierwszej gwiazdki.

Gwiazdor

Wielkopolska, Kujawy, War-
mia, Ziemia Lubuska – to re-
jony, gdzie prezenty przynosi
Gwiazdor. To postać faworyzowana
zwłaszcza w okolicy Poznania. Nosi
futrzaną czapę, a jego twarz zakrywa
maska i czerni sady. Gwiazdor przy-
bywa w orszaku kołędników.

Gwiazdka

Zanim Gwiazdką nazwano okres
Bożego Narodzenia, zwano tak też

podarunek wigilijny. Niektórym dzie-
ciom to Gwiazdka przynosi prezenty.
Jest nią dziewczyna lub chłopak w
białym stroju, wędrujący z wigilij-
nymi przebierańcami. Na Pomorzu od
dawna prezenty roznosił Gwiżdż i
Gwiazdka. Ta druga zdarza się też na
Dolnym Śląsku i w okolicach Opola.

Dziadek Mróz

Hojność wykazuje też Dziadek Mróz,
którego wizerunek porównywany jest
z Mikołajem. Dziadek Mróz występuje
zwłaszcza na kresach wschodnich.
Gdziekolwiek na innych terenach w
Polsce też są skupiska ludzi, których
odwiedza właśnie ten darczyńca.

Ktoś inny

Na Warmii dawnymi czasy prezenty
wigilijne roznosił orszak sług z szle-
mem, czyli siwym koniem. To chyba
najmniej znani święteczni dobro-
dzieje.

Skąd różnice?

Na taką różnorodność wpływ mają
regionalizmy, pozostałości kultury po
zaborcach, a także wpływy zwyczajów
z zagranicy. W ostatnich czasach za
sprawą dominacji kultury amerykań-
skiej lansowanej przez media i han-
del, lokalni i zarazem legendarni do-
brodzieje wypierani są w Polsce przez
św. Mikołaja, dalekiego od swojego
poprzednika – ubogiego biskupa z
Mirry. To już Mikołaj z reniferem, bo-
gaty i nowoczesny.

HK

**Marzysz
o idealnym
ślubie?**

Zadzwoń!
Agnes Chodkiewicz
specjalizuję się w ceremoniach ślubnych
dopasowanych do Ciebie

860-822-7515

UPRAWNIENIA BUDOWLANE

Pomagam przy uzyskaniu uprawnień budowlanych
w NYC i CT typu OSHA, SST, wózki widłowe,
rusztowania, LEAD oraz Flager.

Po więcej informacji proszę o kontakt

 (860) 410-6024

ORTODONTA

dla dzieci, młodzieży i dorosłych!

- Tradycyjne i nowoczesne sposoby prostowania zębów
- Dogodna lokalizacja - 10 min. od „Małej Polski”
- Profesjonalny zespół z bogatym doświadczeniem
- Możliwość rozłożenia opłat na raty

PIERWSZA KONSULTACJA GRATIS!

Polecamy najnowocześniejszy system prostowania zębów

GREATER HARTFORD
orthodontics
Specialist for Children and Adults

365 Willard Avenue, Suite 2H | Newington, CT 06111 | 860-667-8277

Zapraszamy od poniedziałku do czwartku od 8 do 5

Berkshire Hathaway Home Services to niezawodny partner w sprzedaży bądź zakupie nieruchomości!

Maria (Jola) TURCZANIK
Tel. 860-573-5326

196 Berlin Turnpike, Berlin, CT 06037
E-mail: mariaturczanik@bhhsNE.com

**DOŚWIADCZENIE
WIEDZA
I TROSKA
O KLIENTA**

Zdrowych,
wesołych Świąt
oraz Szczęśliwego
Nowego Roku
życzy Maria (Jola)
Turczanik

**BERKSHIRE
HATHAWAY**
HomeServices | New England
Properties

- Bezpłatne konsultacje
- Dostęp do wykazu nieruchomości w całym stanie
- Wycena nieruchomości
- Pomoc w uzyskaniu pożyczki
- Pomoc w zatrudnieniu adwokata

NAJNOWSZE OFERTY!

SPRZEDAŻ I KU

NOWA KONSTRUKCJA

360° VIRTUAL TOUR

\$799,000

110 Quarry Rd, Glastonbury, CT
4 sypialnie, 3 łazienki, prawie 3,000 sq. ft., 2 akry ziemi

POD BUDOWĘ

360° VIRTUAL TOUR

\$649,900

30 Oaklawn Dr., Barkhamsted, CT
Ponad 2 akry ziemi i 2,500 sq. ft. powierzchni mieszkalnej

STOLARNIA

360° VIRTUAL TOUR

NOWA CENA

\$999,900

16 Crescent Pl, Bridgeport, CT

REZYDENCJA

360° VIRTUAL TOUR

\$1,198,000

129 Morgan Rd., Canton, CT
Prawie 10 tys sq. ft. i 10 akrów. Prywatnie potożona.

NOWA CENA

360° VIRTUAL TOUR

1,390,900

192 Little Fox Ln., Southbury, CT
7 tys sq. ft., 12 pokoi, prawie 20 akrów.

POD DEPOZYTEM

360° VIRTUAL TOUR

\$339,900

70 Griffin Road, S. Windsor, CT
Po remoncie, 3 syp., podwójny garaż

POD DEPOZYTEM

360° VIRTUAL TOUR

\$409,900

7 Coolidge St., New Britain, CT
3 łazienki, 3 sypialnie, 2,100 sq. ft.

POD DEPOZYTEM

360° VIRTUAL TOUR

\$349,900

313 Broad St., New Britain
W samym sercu Małej Polski. 2-rodzinny, prawie 2,000 sq. ft., garaż

POD DEPOZYTEM

360° VIRTUAL TOUR

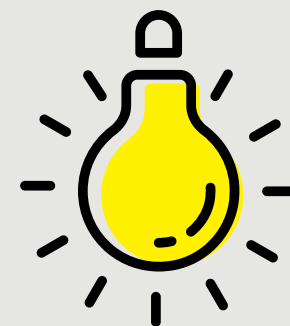
319,900

10 Pine St., Plainville, CT
Budynek wolno stojący, idealna lokalizacja, 4,404 sq. ft.

WSPÓLNIE O NIEMOŚCI

- ★ BEZPŁATNA konsultacja
- ★ BEZPŁATNA wycena domu
- ★ BEZPŁATNA sesja fotograficzna domu, w tym zdjęcia 3D
- ★ BEZPŁATNY truck do przeprowadzki

A ponadto – serwis, reputacja i doświadczenie, na których możesz polegać!

MY DAJEMY CI WIĘCEJ!

Planujesz **SPRZEDAĆ DOM** w 2023 roku?

**TERAZ JEST NAJLEPSZY CZAS NA SPRZEDAŻ!
DOMY SPRZEDAJĄ SIĘ POWYŻEJ WARTOŚCI RYNKOWEJ.**

Wiosenna promocja!
**Niskie %
od sprzedaży**
- doskonałe warunki.
Zadzwoń po więcej
informacji.

**BERKSHIRE
HATHAWAY**
HomeServices
340 Main St., Farmington, CT 06032
Tel. 860-677-4949

Posiadamy licencję w VERMONT

ValleyFineHomes.com

860 874 6646

Z NAMI ZAOSZCZĘDZISZ TYSIĄCE!

Agent Jacek Mikołajczyk

BEZPŁATNA AKADEMIA

dla Certyfikowanych Asystentów Pielęgniarskich

(Certified Nursing Assistant – CNA)

Zacznij karierę w służbie zdrowia dzięki bezpłatnemu szkoleniu w naszej Akademii dla CNA.

Nowe kursy ruszają co sześć tygodni.

Aplikuj już dziś!

www.hfsc.org

Zwiąż swoją przyszłość zawodową z
pielęgniarstwem.

Bezpłatne szkolenie

Zacznij swoją karierę bez ponoszenia kosztów związanych z uzyskaniem dyplomu.

Nauka i praktyka

Szkolenie połączone jest z praktycznymi zajęciami w zakresie różnych dziedzin medycyny odbywającymi się w naszej placówce.

Rozwój zawodowy

Po ukończeniu szkolenia możesz podjąć pracę w zawodzie.

Mentoring

Ucz się od wykwalifikowanych i doświadczonych pielęgniarzy i pielęgniarek.

TRWAJĄ ZAPISY!

Nasze pięciodniowe szkolenie przygotowuje Cię do uzyskania certyfikatu jako Certyfikowany Asystent Pielęgniarski (CNA). Ilość miejsc ograniczona do 8 osób na każdy kurs.

Zajęcia:

Hospital for Special Care
Centrum Badań i Edukacji
370 Osgood Avenue
New Britain, CT 06053

Praktyki:

Hospital for Special Care
główny kampus
2150 Corbin Avenue
New Britain, CT 06053

Szkolenie jest bezpłatne.

Koszt podręczników i ubrań ochronnych ponoszą kursanci.

Kurs CNA oraz egzamin w celu uzyskania certyfikacji dostępne są tylko w języku angielskim. Aplikanci muszą płynnie władać językiem angielskim.

Hospital for
Special Care

Zgłoś się już dziś!

Aplikuj na www.hfsc.org
lub zadzwoń pod

860-223-2761

WYGRALIŚMY MILIONY DOLARÓW W ODSZKODOWANIACH DLA NASZYCH KLIENTÓW!

Walczymy o to, co się Tobie należy!

PODOROWSKY,
THOMPSON & BARON

Attorneys & Counselors at Law - Est. 1940

Bez względu na to, czy potrzebujesz pomocy w sprawie związanej z wypadkiem samochodowym, aresztem, rozwodem bądź zakupem nieruchomości, Kancelaria Podorowsky, Thompson & Baron godnie, uczciwie i rzetelnie reprezentuje klientów od ponad 75 lat.

Nasza kancelaria już wielokrotnie wybierana była jako najlepsza w mieście przez czytelników „New Britain Herald”, a mecenas Adrian Baron przez ostatnie 5 lat był na corocznej liście „Super Prawników” – to zaszczyt tylko dla ok. 2.5% prawników w całym stanie.

Zadzwoń i umów się na konsultację. Reprezentujemy klientów w całym stanie.

Tel. 860-223-4000

www.ptblegal.com

Adwokaci mówią po POLSKU!

**Spotkania i konsultacje bez zobowiązania
w 3 dogodnych lokalizacjach!**

NEW BRITAIN - STAMFORD - WESTPORT

202 Broad Street, „Mała Polska”, New Britain, CT

6 Landmark Square, Suite 400, Stamford, CT

191 Post Road West, Westport, CT

**UWAGA: w sprawach z odszkodowaniem
nie pobieramy opłaty aż do wygrania sprawy!**

„Im naprawdę,
naprawdę zależy”

BRISTOL HOSPITAL
CENTRUM OPIEKI ONKOLOGICZNEJ

Nie tylko leczenie. Również troska.

W Bristol Health koncentrujemy się na zapewnieniu naszym pacjentom wszystkiego, czego potrzebują w ramach kompleksowej opieki onkologicznej. Wiemy, że plan dopasowany dokładnie do Ciebie, zapewniający nie tylko leczenie najwyższej jakości, ale również opiekę, troskę i uważność na Twoje potrzeby jest tym, co liczy się najbardziej. Nasz wyjątkowy zespół opieki onkologicznej składa się z ekspertów w diagnozowaniu i leczeniu wszystkich typów raka, zapewniających diagnostykę najnowszej generacji, różne opcje leczenia i otwartą komunikację. Jesteśmy tutaj, aby zapewnić Ci kompleksowe wsparcie i wspierać Cię w walce z chorobą, otaczając troską i dając pewność, że nie jesteś sam.

Bristol Hospital
Cancer Care Center

860.585.3400
BristolHealth.org/CancerCare

PRACUJESZ W CT? ZNAJ SWOJE PRAWA!

ZAROBKI

- ✓ Prawo stanu Connecticut wymaga wypłaty przynajmniej **\$15.00** za każdą przepracowaną godzinę.
- ✓ Należy Ci się także premia **50% za nadgodziny** po **40 godzinach** tygodniowo (overtime).
- ✓ Jeśli nie wypłacili Ci lub zaniżyli zarobki, nie płacą Ci za dojazd z warsztatu firmy na miejsca robót albo wymuszali od Ciebie haracz lub „dziatkę” – zadzwoń do nas już dziś po **bezpłatną i w pełni poufną poradę**.
- ✓ **Pomożemy Ci odzyskać niezapłacone zarobki, nawet jeśli:**
 - nie masz pozwolenia na pracę lub zielonej karty
 - umówiłeś się na dniówkę lub tygodniówkę
 - szef nazwał Cię kontraktorem, menedżerem lub „supervisor”
 - właściciel zamknął firmę

DYSKRYMINACJA, MOLESTOWANIE, BEZPRAWNE ZWOLNIENIA

Jeśli byłeś molestowany seksualnie przez szefa czy współpracownika albo byłeś dyskryminowany ze względu na wiek, płeć, pochodzenie narodowe, niepełnosprawność, orientację seksualną lub tożsamość płciową – zadzwoń do nas już dziś po **bezpłatną i w pełni poufną poradę**.

INNE KWESTIE?

Zadzwoń i dowiedz się!

Nie czekaj, aż Twoja sprawa ulegnie przedawnieniu!

MARIUSZ KURZYŃA

Adwokat i Radca Prawny

 860-357-6070

uprawniony do wykonywania zawodu w Connecticut, Nowym Jorku, Maryland, Waszyngtonie, DC i Wirginii (współpracownicy uprawnieni w dodatkowych stanach)

Kancelaria Zipin, Amster & Greenberg, LLC
8757 Georgia Avenue, Suite 400, Silver Spring, MD
130 West Main Street, New Britain, CT

ZŁOTY JUBILEUSZ ZESPOŁU PIĘŚNI I TAŃCA „ORLETA” Z BRIDGEPORT

Roztańczeni od 50 lat

 Katarzyna Ziółkowska

„Ojczyzno moja, ile cię trzeba cenić ten tylko się dowie, kto cię straci” – słowa te pozostaną na zawsze w mojej pamięci i moim sercu, ponieważ stały się rzeczywistością w moim życiu. Przymusowe rozstanie z kochaną ojczyzną wskutek wywózki na Syberię sprawiło, że wkrađa się do mojego serca przeogromna tęsknota za tym wszystkim, co pozostało dla mnie najmilsze – za moim domem, moim krajem... – wspomina Helena Knapczyk, sybiraczka, prezes naczelna Korpusu Pomocniczego Pań działającego przy Stowarzyszeniu Weteranów Armii Polskiej w Ameryce oraz zasłużona działaczka polonijna, a także założycielka Zespołu Tanecznego „Orlęta”. – Po długich latach tułaczki tu, na amerykańskiej ziemi, częściowo zaspokoiliam ból tęsknoty dzięki mojej córce Donnie, która bardzo pragnęła poznać to wszystko, za czym rodzice tak bardzo tęsknili... – dodaje. Tak zaczęła się piękna, roztańczona historia Zespołu Tanecznego „Orlęta”, która trwa nadal.

Zespół Taneczny „Orlęta” został założony przez Heleną Knapczyk w październiku 1973 roku w Klubie Weterana Pl. 24 SWAP w Bridgeport z inicjatywy jej dziesięcioletniej wówczas córki Donny Knapczyk, która od czterech lat pobierała lekcje baletu, ale marzyła, aby tańczyć w zespole tańców ludowych. Marzenia te w krótkim czasie zostały spełnione dzięki bardzo energicznej, doświadczonej w tańcach ludowych instruktorce Halinie Zdro-

Uroczyste obchody jubileuszu 50-lecia zespołu tanecznego „Orlęta” odbyły się 22 października w Bridgeport

dowskiej. Pierwszy występ „Orlęt” miał miejsce na pikniku w 1974 r. na Polance Placówki 24 SWAP w Monroe, CT. Od tego czasu zespół taneczny zaczął szybko się rozwijać i występować na różnych uroczystościach, akademiach, festiwalach –

początkowo lokalnych, ale wkrótce również w innych stanach, takich jak Illinois z miastem Chicago, Ohio, New Jersey, Pensylwania, Nowy Jork i Massachusetts. Nastąpiły też wyjazdy do Polski, m.in. na festiwal młodzieży w Bydgoszczy czy w

Toruniu, a przy okazji członkowie zespołu zwiedzili wiele polskich miast, muzeów, a także sanktuarium w Licheniu, gdzie wpisali się do złotej księgi.

„Orlęta” już od pięciu dekad reprezentują polską kulturę w Connecticut na

Więcej zdjęć znajdziesz na
www.BialyOrzel24.com

różnych wydarzeniach, nie tylko polonijnych. Dzięki działalności zespołu kolejne pokolenia polonijnych dzieci i młodzieży poznają polską kulturę w jej tanecznej odsłonie. Obchodzące jubileusz 50-lecia „Orleń” są najdłużej działającym polskim folklorystycznym zespołem tanecznym w Connecticut. Warto dodać, że w roku 1973

w Connecticut było siedem zespołów tanecznych, a dziś tylko jeden obchodzi 50. rocznicę istnienia – właśnie „Orleń”.

Jubileusz 50-lecia Zespołu Tanecznego „Orleń” celebrowany był uroczystie 22 października. Obchody rozpoczęły się mszą św. w kościele św. Michała Archanioła w Bridgeport, którą odprawił fran-

ciszkanin o. Andrzej Treder. Po mszy w sali pod kościołem odbyła się krótka akademii i poczęstunek.

Program artystyczny, który obfitował w podziękowania i życzenia, prowadziła Iga Leszczyńska. O oprawę muzyczną zadbał działający w polskiej parafii w Bridgeport Chór św. Faustyny, wiele wzmuszeń

przysporzyło zebranych piękne wykonanie kilku polskich utworów przez Andżelikę Sidorowicz i Julię Bielską.

Wśród gości obecnych na wydarzeniu był m.in. konsul generalny RP w Nowym Jorku Adrian Kubicki, który stwierdził, że „50 lat istnienia zespołu „Orleń” to 50 lat życia Polonii” i życzył, aby „kolejne pokolenia Polaków, urodzone poza granicami Polski, poprzez śpiew i taniec promowały piękną polską kulturę, zachowywały Polskę w swoich sercach”.

Licznie stawili się też przedstawiciele polonijnych organizacji, szkół i stowarzyszeń, nie tylko z Connecticut, ale z różnych zakątków USA i nawet Kanady, a wiele z nich, których reprezentanci nie mogli być osobiście obecni, przysłało listy gratulacyjne, życzenia i wyrazy uznania.

Podczas uroczystości głos zabrała również 96-letnia Helena Knapczyk, która z poruszającą otwartością stwierdziła: „Tak bardzo chciałam dożyć tej rocznicy, jestem Bogu bardzo wdzięczna!” i zapewniła, że dopóki będzie miała siły, będzie nadal służyła Polonii.

 JLS

ROTO-ROOTER HYDRAULIKA

- UDRAŻNIANIE ODPLYWÓW I RUR,
- INSPEKCJE Z KAMERĄ
- USŁUGI Z ROTO-ROOTEREM I JETTEREM I WIELE WIĘCEJ!

Twój hydraulik na telefon,
dzwon - przyjadę i naprawię!

(860) 707-6450 – po angielsku

(860) 331-1866 – po polsku

M.G.R. Construction
Lic. 0641139
Fully insured

KOMUNIKAT

Wszystkie ogłoszenia o przetargach organizowanych przez Capitol Region Purchasing Council dostępne są na stronie internetowej <http://crcog.bonfirehub.com/>.

W razie pytań należy się skontaktować z biurem CRPC pod numerem tel. 860-724-4292 lub wysyłając e-mail na: crpcstaff@crcog.org.

ANNOUNCEMENT

All bid notices for the Capitol Region Purchasing Council are available at <https://crcog.bonfirehub.com/>.

If you have any questions, please contact the office of the CRPC 860-724-4292, or e-mail crpcstaff@crcog.org.

od 1928 r.

MARTIN Rosol's INC.

“CT’s FINEST MEATS SINCE 1928”

SAVE \$5
with this coupon

WHEN YOU SPEND \$35

GOOD THROUGH 12/31/2023

ZAOSZCZĘDŹ

przy zakupach na \$35 z tym kuponem

KUPON WAŻNY DO 12/31/23

\$5

KUPON DO REALIZACJI WYŁĄCZNIE W SKLEPIE DETALICZNYM

ZATRUDNIAMY NA SEZON ŚWIĄTECZNY. PYTAJ O SZCZEGÓŁY NA MIEJSCU.

Merry Christmas!

Hurtownia & Sklep Firmowy Martin Rosol's Meats

45 Grove Street, New Britain, CT 06053
Tel. 860-223-2707 or 860-223-2708 ~ Fax 860-229-6690

Odwiedź nasz sklep internetowy:

www.martinrosolsinc.com

543 West Main Street
New Britain, CT
beaconrx.com
860-225-6487

TWOJA POLONIJNA APTEKA W SAMYM CENTRUM NEW BRITAIN

- ✓ Wypełniamy recepty w 10 minut
- ✓ Bezpłatna dostawa leków do domu bądź biura
- ✓ W razie potrzeby recepty 24 godz. na dobę
- ✓ Rzetelne porady na temat leków i suplementów
- ✓ Wypełniamy recepty telefonicznie oraz przez internet
- ✓ Przyjmujemy wszystkie ubezpieczenia medyczne
- ✓ Znamy Twoje imię i mówimy Twoim językiem

Nowi klienci mile widziani. Przeniesienie obecnych recept do Beacon Pharmacy jest łatwe i szybkie.

MÓWIMY PO POLSKU

Wyróżnia nas troska o Twoje zdrowie

Powiększyliśmy naszą aptekę, by lepiej służyć naszym klientom!

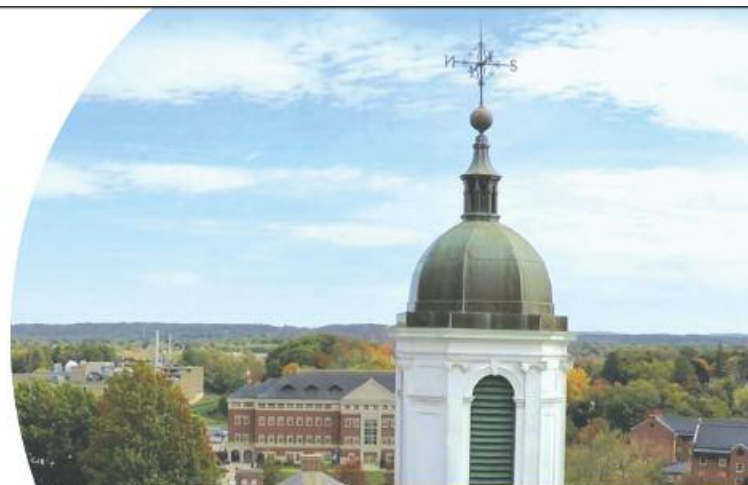

Wishing our friends, supporters and the community safe and joyous holiday season.

Wesołych
Świąt

Please join us for the annual Christmas Concert, on **Sunday, December 10, 2023, at 3:00 pm** at Torp Hall, Davidson Hall, at the Central Connecticut State University in New Britain, Connecticut.

Learn more about our programs at
www.ccsu.edu/polishstudies

The Polish Studies
Program

Celebrating 50 Years
1974-2024

TROSKLIWA
OPIEKA
ZDROWOTNA
jest bliżej,
niż ci się wydaje!

Minutę od Broad Street
w Małej Polsce.

Mówimy po polsku.

**85 Lafayette Street
New Britain, CT 06051
Tel. 860-224-3642**

Community
Health Center, Inc.

- Opieka medyczna
- Stomatologia
- Zdrowie psychiczne
- Pediatria
- Wizyty na telefon
- Przypadki nagłe
– Urgent Care
- Fizjoterapia
oraz inne....

Więcej informacji
oraz pozostałe lokalizacje na
www.chc1.com

Obdarowywanie się prezentami to jedna z najprzyjemniejszych mikołajkowych tradycji. Oto co warto o niej wiedzieć!

Prezent pod choinkę – gest, który cieszy

 Archiwum WEM

Z jednej strony miły gest, pozwalający nierzadko na spełnienie marzeń, z drugiej – prawdziwe wyzwanie. Idealne dobranie prezentu na Boże Narodzenie, choć nie jest zadaniem łatwym, jest warte poświęcenia mu czasu i uwagi. W końcu liczy się efekt – radość, jaką sprawi prezent obdarowanemu. Skąd w świątecznej tradycji pojawił się ten przyjemny zwyczaj? Co warto o nim wiedzieć i jak ustrzec się przed prezentową wpadką? Oto odpowiedzi.

Udany prezent nie musi być drogi – ważne, żeby był podarowany ze szczerego serca

Choć wydawać by się mogło, że tradycja obdarowywania się prezentami jest nierozdzielnie elementem świątecznych obrzędów, zwyczaj ten jest jednym z młodszych – przynajmniej w polskich realiach. Był on znany już w XIII wieku, jednak do Polski trafił na dobre dopiero w wieku XIX.

Historia świątecznych prezentów

Jak tłumaczona jest tradycja obdarowywania się prezentami na święta? Przyjmuje się, że nawiązuje ona do darów, które Trzej Królowie podarowali Jezusowi w Betlejem. Warto wspomnieć, że największą wagę do

pielęgnowania tego zwyczaju przykłada się w Hiszpanii. Prezenty świąteczne wręczane są tu nie w Wigilię, a właśnie w święto Trzech Króli, czyli 6 stycznia.

Inna teoria tłumacząca zwyczaj obdarowywania się świątecznymi prezentami wiąże je z postacią świętego Mikołaja. Warto wspomnieć, że było on postacią historyczną – żyjącym na przełomie III i IV wieku biskupem Miry, który nocami, anonimowo, niósł pomoc potrzebującym. Dzielił się swoim majątkiem, a także podrzucił niewielkie podarki. Co ciekawe, współczesny wizerunek Mikołaja ma niewiele wspólnego z rzeczywistym. Postać

starszego brodacza z wydatnym brzuchem, ubranego w charakterystyczny czerwony strój, stworzona została w latach 30. XX wieku na potrzeby marketingowe. Z ogromnym sukcesem zadomowił się jednak w popkulturze i społecznej świadomości.

Kto przynosi świąteczne prezenty?

Odpowiedź na to pytanie tylko z pozoru wydaje się oczywista. Wszystko zależy od rejonu i tradycji. Nawet w Polsce nie jest ona jednolita. Choć powszechnie uznaje się, że prezenty świąteczne przynosi dzieciom święty Mikołaj, w niektórych regionach Polski, zostawia on podarki jedynie

z okazji Mikołajek, czyli 6 grudnia. Pomorze Zachodnie, Kaszuby, Kujawy i Wielkopolska to regiony, w których bożonarodzeniowe prezenty pod choinką pozostawia ubrany w futrzaną czapkę i długi kozuch Gwiazdor. Obowiązkowo odpytuje on dzieci z wierszyków, a jego twarz ubrudzona jest najczęściej sadzą. Na Śląsku natomiast prezenty najmłodszym przynosi Dzieciątko. Reprezentuje ono maleńkiego Jezusa. Na południu Polski prezenty w Wigilię pod choinkę przynosi Gwiazdka bądź Aniołek. Z kolei na wschodzie kraju zadanie to przypada Dziadkowi Mrozowi.

Gest najważniejszy?

Podarowanie komuś prezentu jest najczęściej gestem uważanym za miły. Szczególnie gdy jest aktem prosto z serca, bezinteresownym i szczerym. W takiej sytuacji reakcja obdarowanej osoby jest łatwa do przewidzenia – najczęściej będzie nią radość, nierzadko niezwiązana z samym otrzymanym przedmiotem, a przede wszystkim z gestem. Nie zawsze będzie to jednak zasadą. W niektórych sytuacjach gest, choć szczerzy, może sprawić zawód, a nawet przykrość. Właśnie dlatego warto dokładnie przemyśleć, co powinno znaleźć się w prezencie...

Dobranie prezentu do adresata

Bez względu na to, kto ostatecznie przyniesie świąteczny prezent pod choinkę, warto zawsze pamiętać o tym, że powinien on być jak najlepiej dobrany do osoby, która go otrzyma. Jak to zrobić? Przede wszystkim dobrze jest nie zostawić zakupu na ostatnią chwilę. Brak czasu na zakup, dostarczenie czy przemyślenie prezentu często jest znacznym ograniczeniem, jeśli chodzi o pomysłowość obdarowującego. Wybierając podarek warto rozważyć czym interesuje

się osoba, do której trafi, jakie ma pasje, styl, hobby. Im więcej informacji o przyszłym właścicielu prezentu będzie posiadała osoba sprawiająca go, tym lepiej. Pozwoli to uniknąć wpadek.

Prezenty dzielone i własnoręcznie robione

Świąteczny okres często wiąże się ze sporymi wydatkami. Z jednej strony kosztem jest samo przygotowanie świąt, przystrojenie mieszkania i przyrządzenie bożonarodzeniowej uczyty, a z drugiej dodatkowym obciążeniem pozostają prezenty. Problem pojawia się, gdy budżet przestaje się domykać – sprawienie odpowiedniej liczby podarków, nierzadko nietanich, może być w takim wypadku prawdziwym wyzwaniem. Jak można mu sprostać? Istnieje na to kilka sprawdzonych sposobów, a podstawą każdego z nich jest szczerota i zwyczajne porozumienie się z obdarowanymi osobami.

Pierwszym z rozwiązań jest ustalenie limitu kwotowego. Pozwoli to oszacować dokładną sumę pieniędzy, jaka będzie potrzebna do zrealizowania prezentowego wyzwania. Unikniemy też niezręcznej sytuacji, w której podarki będą znacznie różniły się między sobą wartością. Kolejnym z rozwiązań może być złożenie się w większym gronie na prezent, podzielenie jego kosztów na dwie bądź więcej osób. Pozwoli to na podarowanie bardziej kosztownego prezentu, który w zwyczajnej sytuacji mógłby pozostać poza zasięgiem obdarowujących. Dobrym rozwiązaniem jest także samodzielne przygotowanie podarku. Jest ono strzałem w świąteczną dziesiątkę w przypadku, gdy osoba obdarowująca posiada umiejętności pozwalające stworzyć jej małe arcydzieła. Prezenty tego typu będą zawsze miłym gestem.

 ANNA MILER

 Archiwum WEM

Wybierając prezent warto rozważyć czym interesuje się osoba, do której trafi

POTRZEBUJESZ PORADY?

PASJANSY i czytanie z kart TAROTA

już od \$10

Spotkania osobiste
w Małej Polsce bądź telefonicznie

Zadzwoń pod 860-229-1000
40 lat doświadczenia

Twoje zdrowie jest moją pasją – zadbajmy o nie
wspólnie z moimi SUPLEMENTAMI DIETY!!!

 Sunshine
WaysUSA.com

info@sunshinewaysusa.com

POLECAMY

Wyciąg z liści Morwy Białej

Poziom
cukru pod
kontrolą!

Dzięki zawartym w niej substancjom, wpływa na obniżenie poziomu cukru we krwi i ogranicza wchłanianie cukrów prostych.

Pomaga w kuracji przeciwmiażdżycowej i antynowotworowej, we wspomaganiu leczenia cukrzycy i poziomu cholesterolu we krwi, a także w celu osiągnięcia lepszych efektów odchudzania i zapobiegania nadmiernego tycia.

POTRZEBUJESZ
PORADY IRYDOLOGA?
DIAGNOZA CHOROÓB
Z TĘCZÓWKI OKA

Wszystkie dalsze informacje uzyskasz pod numerem telefonu:

Tel. 860-930-3661

Kupuj wygodnie – wysyłka pod wskazany adres.
www.sunshinewaysusa.com

247 West Main St, New Britain, CT 06052, tel. 860-930-3661

OD POKOLEŃ SŁUŻYMY POLONII W TRUDNYCH CHWILACH

NEWINGTON
MEMORIAL
20 Bonair Avenue
Newington
860-666-0600

BURRITT HILL
FUNERAL HOME
332 Burritt Street
New Britain
860-229-9021

www.duksa.net

CTSafeConnect oferuje bezpłatną pomoc i wsparcie dla osób doświadczających przemocy

Przemoc? Nie jesteś z tym sama!

Archiwum WEM

Safe Connect to projekt pod egidą Connecticut Coalition Against Domestic Violence (CCADV), który ma na celu ułatwienie ofiarom przemocy dostępu do informacji, zasobów i pomocy.

Czym jest przemoc?

Odpowiedź na to pytanie może się wydawać oczywista, ale warto wiedzieć, że są różne rodzaje przemocy i jej przejawy.

- **Emocjonalna i psychologiczna:** nadmierna zazdrość; śledzenie; wysyłanie dręczących wiadomości; zatrzymywanie ważnych dokumentów lub leków; kontrolowanie i ograniczanie tego, z kim się komunikujesz; izolowanie Cię od przyjaciół lub rodziny.
- **Finansowa:** zabieranie Twoich wypłat; odmawianie pieniędzy na pokrycie wspólnych wydatków, takich jak jedzenie, koszty medyczne, transport itp.; odmawianie płacenia rachunków; otwieranie kart kredytowych na nazwisko ofiary lub dzieci bez ich zgody.
- **Seksualna:** zmuszanie do czynności seksualnych lub wymuszanie na Tobie udziału w jakiegokolwiek aktywności seksualnej, której nie chcesz podjąć; robienie lub udostępnianie nagich zdjęć bez Twojej zgody; odmawianie użycia lub sabotowanie stosowania środków antykoncepcyjnych.
- **Cyfrowa:** używanie technologii/GPS do monitorowania Twojej lokalizacji; zmuszanie do podania haseł do kont; kontrolowanie działań na portalach społecznościowych; publikowanie ośmieszających lub kompromitujących informacji o Tobie w mediach społecznościowych; zagrożenie Ci online.

Nie ma sytuacji bez wyjścia. W ramach CT Safe Connect ofiary przemocy mogą uzyskać pomoc

- **Sądowa:** wykorzystywanie systemu sądowego do kontroli i dręczenia ofiary, włączając w to składanie fałszywych lub powtarzających się wniosków, co często prowadzi do utraty pracy przez ofiarę i wyczerpania finansowego ofiary.
- **Fizyczna:** uderzanie, popychanie, duszenie itp.; rzucanie lub łamanie przedmiotów w celu zastraszenia Cię; krzywdzenie lub zagrożenie krzywdzeniem Twoich dzieci lub zwierząt.

Poufność

Ofiarom przemocy towarzyszy często

wstyd i strach. Ale w SafeConnect pracują ludzie, którym możesz zaufać. Koordynatorzy ds. Safe Connect Advocacy nie będą udostępniać żadnych Twoich oso-

bistych informacji. Są zobowiązani do zachowania poufności zgodnie z obowiązującymi przepisami stanowymi i federalnymi. Jedynie w wyjątkowych przypadkach są zobowiązani do zgłoszenia sprawy. Jakich?

- jeśli ofiarą wykorzystania lub zaniebdania jest dziecko lub osoba z niepełnosprawnością;
- jeśli zgłosisz, że możesz zrobić krzywdę sobie lub komuś innemu.

A co, jeśli boisz się, że sprawca przemocy może się dowiedzieć, że szukałaś pomocy? Jeśli martwisz się, że ktoś może monitorować Twoje korzystanie z internetu lub telefonu, daj znać koordynatorom, którzy pomogą Ci poradzić sobie z taką sytuacją.

Znaj swoje prawa!

W stanie Connecticut istnieje wiele ustaw, które mają na celu zapewnienie ochrony o charakterze cywilnym i karnym dla osób, które doświadczyły przemocy, a także dostęp do wielu istotnych form wsparcia i usług. Mimo że Safe Connect nie może udzielać porad prawnych, możemy pomóc Ci zidentyfikować odpowiednie prawa, omówić procesy sądowe i skierować Cię do prawnego przedstawiciela.

GDZIE ZNAJDZIESZ POMOC?

Zadzwoń: 1-888-774-2900

Wejdź na stronę www.CTSafeConnect.org

FACHOWA OBSŁUGA I NAPRAWA SAMOCHODÓW IMPORTOWANYCH, EUROPEJSKICH I KRAJOWYCH

**Sprzedż opon i felg
Naprawy zawieszenia**

**Obsługa pojazdów komercyjnych
Certyfikowana naprawa emisji
oraz wiele więcej!**

**CEGLARZ
NAPRAWA & SPRZEDAŻ**

**581 West Main St., New Britain, CT
860-224-3532**

Polecamy największy wybór kielbas, ciast oraz wyrobów garmażeryjnych w okolicy.

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia oraz szczęśliwego Nowego Roku
życzy
Lasowiak Deli

DWIE DOGODNE LOKALIZACJE:

LASOWIAK DELI 2171 Boston Ave Bridgeport, CT 06610 (203) 330-0733	LASOWIAK DELI 63 Derby Ave Derby, CT 06418 (203) 735-1717
---	---

Lasowiak – udane zakupy za każdym razem!

Family Health & Wellness Center

Miniony rok przyniósł wiele cierpienia społeczności Europy Wschodniej – nie tylko tej znajdującej się daleko od nas, ale także tutaj, w domu. W Wheeler doskonale zdajemy sobie sprawę z tego cierpienia i dysponujemy zasobami, aby pomóc osobom w potrzebie. Od usług w zakresie zdrowia behawioralnego i podstawowej opieki zdrowotnej po zapewnianie wsparcia w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych za pośrednictwem naszego Funduszu Podstawowych Potrzeb - Basic Needs Fund, Wheeler jest do dyspozycji tych, którzy nas potrzebują.

Nasz fundusz Basic Needs Fund zajmuje się czynnikami środowiskowymi i społecznymi, które zakłócają zdrowie i dobre samopoczucie pacjenta. Darowizny pomagają nam w świadczeniu usług i wsparcia, których ubezpieczenia i inne fundusze nie zapewniają... Takich jak na przykład para butów roboczych umożliwiająca rozpoczęcie pracy na budowie, zimowe ubrania dla dziecka lub pokrycie kosztów przejazdu taksówką dla mamy, która nie ma możliwości, żeby dojechać z dziećmi na wizytę autobusem.

„Więcej niż tylko jedzenie i odzież. Nadzieja” - pacjent naszych Family Health & Wellness Centers

Aby wesprzeć Wheeler's Basic Needs Fund odwiedź:

WheelerHealth.org/BasicNeeds

„Daliście nam NADZIEJĘ, kiedy jej najbardziej potrzebowaliśmy”

– Matka z New Britain, beneficjentka programu Basic Need

Od 2018 roku fundusz Wheeler's Basic Needs Fund pomógł 8,400 osobom w Connecticut.

Z Twoją pomocą możemy zrobić jeszcze więcej!

860.793.3500

WheelerHealth.org/BasicNeeds

Najnowsze OFERTY PRACY:

- Tool Grind Production Manager
- Cutting Tool Engineer
- Tooling Change/Production Support Technician 1st & 2nd shift
- CMM Programmer
- CNC Programmer
- CNC 5 Axis Machine Operator/Mazak 1st & 2nd shift
- CNC VTL Machine Operator 1st, 2nd & weekend shift
- Deburring Technician
- Engineering Drafter
- Engineering Assistant
- Manufacturing Engineer
- DQR Inspector
- Engineering Intern

Dołącz do jednej z najbardziej dynamicznie rozwijających się firm w New Britain!
Atrakcyjne warunki pracy, wynagrodzenie i świadczenia!
 Aplikuj na www.indeed.com wyszukując POLAMER PRECISION

sling

*Zdrowych, spokojnych Świąt Bożego Narodzenia
oraz samych radosnych dni w Nowym Roku 2024
życzy Rafał Stykowski*

Spędź Święta Bożego Narodzenia w gronie rodziny i najbliższych
wspólnie kolędując i oglądając świąteczne programy i filmy!
Przywitaj Nowy Rok bawiąc się przy koncertach sylwestrowych!

*SLING wszędzie
i dla każdego*

Już od **\$20** /mies.

+ WIELE WIĘCEJ

Zadzwoń i zamów polską
LEGALNĄ telewizję SLING

800-524-0101
slingpol.com

radarsat
tv & telecommunication
satellite systems

Błękitna Armia. Fundament tożsamości Polonii amerykańskiej

„Tak jak z krakowskich Oleandrów wyruszała Pierwsza Kadrowa, tak samo z Niagara-on-the-Lake wyruszała Błękitna Armia, aby walczyć o wolną Polskę – im też należy oddać szacunek i właściwe miejsce w historii Polski” (Kuryer Polski)

Rodzenie się „sprawy polskiej” w USA

W latach osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych dziewiętnastego wieku, wśród wychodźstwa polskiego w Stanach Zjednoczonych, rodzi się świadomość wartości wspólnego działania. Rodzą się podwaliny rozumienia polskiej racji stanu. Powstają organizacje i różne towarzystwa, wśród których na szczególną uwagę zasługują: Zjednoczenie Polskie Rzymsko-Katolickie – powstałe w 1873 roku, Związek Narodowy Polski – 1880, Związek Sokołów Polskich w Ameryce – 1891, Związek Polek w Ameryce – 1895. W 1888 roku w Milwaukee powstaje pierwsza gazeta polska na kontynencie amerykańskim. Mottem Kuryera Polskiego jest hasło: „Kuryer Polski reprezentuje polskie interesy w USA”.

Wszystkie te organizacje miały w swoich założeniach dążenie do zdobycia niepodległości i wolności Polski drogą pomocy materialnej i drogą walki orężnej. Myśl tę wypowiedział głośno prezes Związku Narodowego Polskiego Marian Stęczyński na Kongresie w Waszyngtonie w maju 1910 roku. Została ona zapisana w formie wniosku i uchwalona jednomyślnie w takim brzmieniu:

**„MY POLACY MAMY PRAWO DO BYTU
SAMODZIELNEGO NARODOWEGO
I UWAZAMY ZA SWÓJ ŚWIĘTY
OBOWIĄZEK DAŻYĆ DO OSIĄGNIĘCIA
NIEPODLEGŁOŚCI POLITYCZNEJ
NASZEJ OJCZYZNY”**

Podobne nastroje zaprezentował w lipcu Zjazd Grunwaldzki w Krakowie. Wszyscy Polacy byli przekonani, że zbliża

Grupa ochotników do Armii Polskiej we Francji – Chicago

się chwila, w której zaborcy staną do walki przeciwko sobie i wtedy trzeba wykorzystać sytuację i wybić się na niepodległość. W kraju, ale również wśród Polonii na całym świecie, a szczególnie amerykańskiej, która miała największą możliwość swobodnego działania, rozpoczęto przygotowania do tego momentu. Gromadzono fundusze i przygotowywano się do działań zbrojnych. Szczególną rolę w tych przygotowaniach odegrał SOKÓŁ (Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” – pionierska organizacja wychowania fizycznego i sportu w Polsce i na emigracji.

Najstarsze polskie towarzystwo gimnastyczne, którego członkowie przyczynili się m.in. do popularyzacji gimnastyki w społeczeństwie polskim, powstania wielu klubów sportowych i Związku Harcerstwa Polskiego), który już wcześniej prowadził tajne szkolenia wojskowe.

Gdy wybuchła wojna, państwa zaborcze przymusowo wcielały do armii Polaków, a front walki przetaczał się przez ziemie polskie. Groziło to biologicznym i duchowym wyniszczeniem narodu. Wszystkie organizacje polonijne już w pierwszych tygodniach po wybuchu wojny wspólnie

powołały Polski Centralny Komitet Ratowny, którego celem była pomoc materialna Polakom pod zaborami i przygotowanie się do czynu zbrojnego. Ten drugi szczytny cel zakładał stworzenie armii polskiej. Oczywiście było, że najlepszą do tego bazą realną były sokolnie, ale potrzebna też była kadra instruktorów, sprzęt i obozy, w których można by było prowadzić szkolenia. Wymagało to patriotycznego zaangażowania, materialnej ofiarności i zręcznej pracy dyplomatycznej, gdyż prawo Stanów Zjednoczonych nie pozwalało na tworzenie na swoich te-

renach obcej armii. Na terenach polskich Sokoły w większości poszły za swoim wodzem Józefem Hallerem tworząc II Brygadę Legionową, która chwaleбно zapisała swój szlak bojowy na wschodzie.

Przywódcy polscy nie zawsze byli zgodni co do kształtu i sposobu tworzenia niepodległej ojczyzny, a i propaganda państw zaborczych doskonale wywoływała zamęt i skłócała Polaków. Sokolstwo Polskie w Ameryce trzeźwo oceniało, że należy być do czynu zbrojnego przygotowanym. Sytuacja stała się bardziej klarowna, gdy 22 stycznia 1917 roku prezydent Stanów Zjednoczonych po spotkaniach z lobby polonijnym oświadczył przed Senatem:

„Mam zupełną pewność, że wszyscy mężowie stanu przyznali, iż powinna być zjednoczona, niepodległa i autonomiczna Polska”

Tworzenie Błękitnej Armii

Kierunek polityczny był prosty – Polacy powinni współdziałać z Ententą. Po wielu audyencjach u przedstawicieli rządów szczególne nadzieje pokładano w rządzie kanadyjskim, który zgodził się przyjąć do szkoły oficerskiej w Toronto grupę Sokołów.

Pierwszego stycznia 1917 roku w tajemnicy przybyło do Toronto 23 kandydatów na oficerów. 21 maja tegoż roku 17 z nich otrzymało stopnie oficerskie. Pięciu najzdolniejszych zostało instruktorem w Szkole Podchorążych w Cambridge Springs. Był to wyłom w sprawie tworzenia armii polskiej. Już 19 marca 1917 roku, w Cambridge Springs w Pensylwanii, w miejsce prowadzonych od 1914 roku dwumiesięcznych kursów paramilitarnych, powołano Szkołę Podchorążych, która przygotowywała kadry podoficerskie i oficerów dla polskiej armii. Szkolenie stało na wysokim poziomie. Uczyli najlepsi fachowcy, wykształceni w szkole oficerskiej w Toronto.

W dniach 1–4 kwietnia 1917 roku w Pittsburghu odbył się Nadzwyczajny Zjazd Związku Sokołów, na którym przemawiał I.J. Paderewski. W tym czasie Stany Zjednoczone były już zaangażowane w wojnę przeciwko Niemcom. Honorowy Sokół – Mistrz Paderewski – podjął w swoim przemówieniu myśl zorganizowania stu-tysięcznej armii polskiej i nadania jej miana „Kościuszkowa Armia”.

Mimo zaciętej krytyki tego „niefortunnego i śmiesznego pomysłu artysty, nierozumiejącego zupełnie zasady państwowości”, marzenia o polskiej armii stały się rzeczywistością. 4 czerwca 1917 roku prezydent Francji Raymond Poincaré wydał dekret o utworzeniu autonomicznej Armii Polskiej we Francji. Początkowo jej szeregi zasilali jeńcy z armii austriackiej i ochotnicy z Polonii Francuskiej. Na naczelną jej dowódcę mianowano generała Louisa Archinarda. Francja zgodziła się umundurować i wyposażyć polskich żołnierzy. Otrzymali w przydziale jasno-

ARMIA POLSKA WE FRANCJI
POLISH ARMY IN FRANCE
CENTRUM REKRUTACYJNE
RECRUITING CENTRE No. 1

Plakat rekrutacyjny

niebieskie umundurowanie i z tego względu nazywano ich „Błękitna Armia”.

Tworzenie zrębów polskiej państwowości

15 sierpnia, w Lozannie, Roman Dmowski założył Komitet Narodowy Polski, którego celem była odbudowa państwa polskiego przy pomocy państw Ententy. KNP był uznany przez rządy Francji, Wielkiej Brytanii, Włoch i Stanów Zjednoczonych za namiastkę rządu odradzającego się państwa polskiego i przedstawicielstwo interesów Polski. KNP prowadził politykę zagraniczną i organizował Armię Polską we Francji. Przy Komitecie powstała też specjalna Misja Wojskowa, która miała uzgadniać z rządami Ententy warunki prawne, na których miała działać Błękitna Armia. Z Komitetem ściśle współpracowała Polonia amerykańska. Lobbowano na rzecz niepodległości w rządzie Stanów Zjednoczonych, gromadzono fundusze i wzmocniono szkolenia wojskowe.

Wkrótce ruszyła akcja rekrutacyjna do polskiej armii. Wszędzie tam, gdzie były większe skupiska polonijne, szczególnie w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie, pojawiały się płomienne apele:

DO SZEREGÓW!
DO BRONI!
DO WALKI!
CHWYTAJCIE ZA BRON!
WALCZCIE O WOLNOŚĆ POLSKI!

Związek Sokołów w Ameryce zwołał Nadzwyczajny Zlot, na który przybył przedstawiciel Misji Wojskowej z Francji, znany pisarz, porucznik Waław Gąsiorowski. Po jego płomiennych patriotycznych przemówieniach wyłoniono sokole komisje wojskowe, które miały zająć się organizacją rekrutacji. Komisje te opracowały szczegółowe wskazówki postępowania dla ochotników zgłaszających się do wojska. Wyznaczyły 12 Okręgowych Centrów Rekrutacyjnych. Centrum nr 1 było w Milwaukee w Wisconsin, Centrum

nr 2 w Chicago, kolejne w Nowym Yorku, Bostonie i innych większych ośrodkach polonijnych. Prace organizacyjne, dzięki wielkiemu zaangażowaniu Misji i wolontariuszy, szły bardzo sprawnie. Stany Zjednoczone zgodziły się na rekrutację, a Kanada udzieliła miejsca na obóz zborny w przygranicznej miejscowości Niagara-on-the-Lake. Szybko zaczęli napływać ochotnicy. Z Chicago i Milwaukee dwa pierwsze transporty wysłano do obozu już 9 i 15 października – 320 rekrutów, 29 października – 244, a 3 listopada – 436 rekrutów.

4 listopada, po uroczystej mszy świętej, poświęcono Obóz w Niagara-on-the-Lake i zatknięto nad nim sztandar z białym orłem. Potem odbyła się defilada, w której przemaszerowały kolumny przyszłej Armii Polskiej salutując sztandar. Sprawozdawca „Dziennika Związkowego” tak opisuje tamte chwile:

„Nastrój był uroczysty i poważny, kiedy te kolumny maszerowały przed nami, każdy zdawał sobie sprawę, że to historyczny moment w życiu narodu polskiego.”

21 listopada obóz odwiedził mistrz Paderewski i wygłosił krótkie przemówienie, które zakończył słowami:

„Szczęśliwy jestem, że widzę Was w tym szeregu, bo widzę w tym zapowiedź polskiego zwycięstwa. Ojczyzna żąda od Was wielkich ofiar, ale czeka Was wielka nagroda, bo od Waszego męstwa zależy wolność i niepodległość Zjednoczonej Polski. Idźcie z wiarą w zwycięstwo, a Bóg najwyższy niech wam szczęści i błogostawi.”

Ochotnicy z Ameryki

Przebieg rekrutacji w pierwszych dniach miał charakter bardzo entuzjastyczny, żeby nie powiedzieć gwałtowny. Zaciągali się nawet potomkowie przybyłych do Ameryki Polaków. Niektórym nigdy wcześniej nie dane było poznać kraju ojców.

Zaledwie po dwóch tygodniach obóz ćwiczebny w Niagara-on-the-Lake był przepełniony do tego stopnia, że komisja uchwiliła wstrzymać wyjazdy ochotników. W listopadzie stacjonowało w obozie, przewidzianym na 500–600 żołnierzy, blisko 3,000.

Zbliżała się zima i warunki klimatyczne raczej nie sprzyjały zamieszkanemu w namiotach. Zorganizowane legiony Polek uruchamiały szwalnie, aby zaopatrywać ochotników w ciepłą odzież, swetry, szalik, skarpety i rękawice. Patronowała temu przedsięwzięciu żona mistrza – Helena Paderewska. Po długich staraniach Komisji rząd amerykański udostępnił na potrzeby polskie po drugiej stronie granicy Fort Niagara. Rozwiązało to chwilowo problemy lokalizacji i rekrutacja mogła być kontynuowana.

ciąg dalszy ➔ str. 32

Dokończenie ➔ ze str. 13

28 grudnia 1917 r. pierwsze transporty ochotników ze Stanów Zjednoczonych dotarły do Francji, do Armii Polskiej. Na kolejne, w obozach ćwiczebnych czekało tysiące ochotników, a akcja werbunkowa, dzięki zaangażowaniu artystów i prasy polskiej, zataczała coraz szersze kręgi. W akcji propagandowej szczególnie zastąpił artysta grafik Władysław Benda. Jego plakaty znali wszyscy, a dziś on sam jest z nimi utożsamiany.

Ostatecznie rekrutacja została zakończona w lutym 1919 roku. 11 marca ostatni polscy ochotnicy opuścili obóz w Niagara-on-the-Lake. Z dokładnego raportu komendanta obozu, pułkownika Le Pana, dowiadujemy się, że do Francji wyjechało 20,720 żołnierzy. Z powodu słabego zdrowia zwolniono 1,004, z powodu konieczności utrzymywania rodziny zwolniono 129, z różnych innych powodów odesłano 91, a w obozie zmarło 41 (hiszpanka). Było też 212 dezertów i pięciu „niepożądanych”.

W skupiskach polonijnych trwała rekrutacja, a w Paryżu Komitet Narodowy dbał, aby formowana armia była naprawdę polska, z polskim orzełkiem, polską komendą i polskim dowódcą. W rocznicę istnienia Błękitna Armia otrzymała sztandary od miast francuskich: Paryża, Nancy, Belfort i Verdun, a żołnierze wypowiadali słowa przysięgi:

„Przysięgam przed Panem Bogiem Wszchemogącym w Trójcy jedynym, na wierność Ojczyźnie mojej Polsce jednej i niepodzielnej; przysięgam, iż gotów jestem życie oddać za świętą sprawę jej zjednoczenia i wyzwolenia, bronić sztandaru mego do ostatniej kropli krwi, dochować karność i posłuszeństwa mojej zwierzchności wojskowej, a całym postępowaniem moim strzec honoru żołnierza polskiego. Tak mi dopomóż Bóg.”

W uroczystościach brał udział Roman Dmowski i francuscy dowódcy wojskowi. Po przysiędze żołnierze poszli w transzeje, a potem wzięli udział w walkach, w których padli pierwsi zabici szeregowcy i oficerowie. Pierwsza lista obejmuje 108 nazwisk. Ilu zginęło, zanim takie listy zaczęto sporządzać, nie wiadomo. Radość, entuzjazm i nadzieja po raz pierwszy stały się naprzeciwko ze śmiercią. W tym samym czasie w kołach przywódców politycznych toczyły się spory o kształt i formy działania na rzecz Niepodległej.

13 lipca 1918 r., po odmowie przysięgi na wierność Austrii, po dziesięciodniowej odysei przez Karelię i Murmańsk, dotarł do Paryża owiany legendą przywódca sokolstwa polskiego w Polsce, dowódca II Brygady Legionów, generał Józef Haller. Od razu włączył się w prace Komitetu Narodowego Polskiego, który najpierw powierzył mu przewodnictwo nad Misją Wojskową, a 4 października 1918 r., po zabiegach dyplomatycznych w dowódz-

twie i rządzie francuskim, powierzył mu formalnie dowództwo nad formującą się Armią Polską.

Siła bojowa tej armii w tamtym momencie stanowiła dywizję, około 10,000 żołnierzy. Gdy Błękitna Armia wyjeżdżała do Polski, liczyła około 70,000 żołnierzy, w tym byłych jeńców wojennych z armii austro-węgierskiej około 35,000, z Polonii z Ameryki około 22,000 (w tym 1,000 z Milwaukee i 3,000 z Chicago).

9 października generał Józef Haller, obejmując dowództwo, złożył przysięgę na sztandar na wierność Polsce. Dywizja do walk na froncie zachodnim wejść nie zdążyła, gdyż dla świata wojna skończyła się 11 listopada. Dla Polski trwała nadal. Trzeba było siłą ustalać granice państwowe zarówno na wschodzie, jak i na zachodzie. Armia Polska była potrzebna Polsce, pożądana i oczekiwana. Tymczasem Francja przeorganizowywała swoje oddziały i chętnie pozbywała się „sprzymierzeńców” ze swojego terenu. Pomagała wyekspediować polskie wojsko do Polski. Trudności sprawiał transport i trasa przejazdu przez Niemcy.

Powrót do Polski

Ostatecznie, 4 kwietnia 1919 roku podpisano w Spa porozumienie między rządem Francji i Niemiec i wyznaczono linie tranzytowe. Gen. Haller wydał odpowiednie rozkazy i zaczęła się ewakuacja Błękitnej Armii do Polski. Rozkaz powrotu z 15 kwietnia 1919 roku brzmiał:

„Nastąpiła upragniona chwila wymarszu Armii Polskiej z ziemi włoskiej, francuskiej i amerykańskiej do Polski. Tak jak lat temu sto, wracamy dziś do Polski, szczęśliwi niż tamci... Jadą do kraju Dywizje Polskie, stworzone na obcych ziemiach wysiłkiem całego narodu polskiego, a zwłaszcza dzięki dzielności i tężyznie jego wychodźstwa w obu Amerykach, Północnej i Południowej; dzięki wytrwałej pracy polskich mężów stanu jak oto: Ignacego Paderewskiego i Romana Dmowskiego, dzięki orężnemu czynowi Naczelnika Rzeczypospolitej Polskiej Józefa Piłsudskiego.”

Sprzęt z niewielką ilością ochronyjechał w zaplombowanych wagonach, żołnierze, zaopatrzeni w prowiant na 8 dni, w osobnych wagonach. Pierwszy transport wyruszył 16 kwietnia. Ostatni z 383 pociągów przybył na ziemię polską w połowie czerwca. Oczywiście podczas przejazdu nie obyło się bez zrywania i trudności na terytorium Niemiec, ale ludność polska witała błękitnych żołnierzy „czym chata bogata”, kwiatami, wielkanocnym śniadaniem i radością. Było to przecież prawdziwe pierwsze polskie wojsko od czasów Powstania Listopadowego.

Generał Haller przybył do Warszawy 21 kwietnia 1919 r. Witany był jak bohater narodowy, a magistrat nadał mu tytuł honorowego obywatela miasta.

Błękitna Armia była, jak na tamte czasy, bardzo dobrze wyposażona i wyszkolona. Posiadała 120 czołgów, 98 samolotów, wojska inżynieryjne, instruktorów, kawalerię, artylerię, wojska łączności, 7 szpitali polowych i bardzo wysokie morale żołnierzy. Już w maju skierowana została na front wschodni, front walk polsko-ukraińskich, największego zagrożenia ze strony Rosji Sowieckiej. Generał Haller walczył o te same polskie miasta, o które walczył jako dowódca II Brygady Legionowej. Przez Galicję Wschodnią i Wołyń dotarł ze swoimi „Błękitnymi” na linię rzeki Zbrucz. Stawił czoła okrutnym oddziałom konnicy Siemiona Budionnego.

Błękitna Armia a polityka

Mimo strategicznych sukcesów, a może właśnie z ich powodu, generał Haller nie znalazł uznania u Naczelnika Państwa. Do końca pozostawał w opozycji do obozu rządzącego. W czerwcu 1919 roku został odwołany jako dowódca Błękitnej Armii i skierowany na pogranicze polsko-niemieckie w celu objęcia dowództwa nad Frontem Południowo-Zachodnim. Pod inną, ciągle zmieniającą się komendą, Hallerczycy czuli się porzuceni i zawiedzeni.

Wiele żalu można wyczytać w sprawozdaniach frontowych ppłk Tadeusza Kurcjusza, ochotnika polskiego z Ameryki, szefa sztabu 13. dywizji. Sprawozdania dotyczą okresu od stycznia do czerwca 1920 roku. Dywizja stopniowo spychana była do roli drugorzędnej. Kończąc wspomnienie ppłk Kurcusz z goryczą pisze:

„W tym czasie przybył do Kordylewki nowy dowódca Dywizji płk Paulik. Z jego przybyciem nie nastąpiły żadne zmiany w sposobie dowodzenia. W dalszym ciągu pozostawiał sztabowi wolną rękę w wystawianiu rozkazów w jego imieniu. (...) W dalszym ciągu troska o prowadzenie działań spada całkowicie na mnie i nieraz bywało mi nad wyraz ciężko pobierać decyzje samodzielnie, nie wierząc, ani nie znając swego dowódcy i jego myśli marnemu. (...) Cel strategiczny wyprawy zniknął, pozostał cel polityczny.”

1 września 1920 roku Błękitna Armia została całkowicie rozformowana. Poszczególne formacje weszły w skład innych krajowych jednostek wojskowych. Ochotnicy ze Stanów Zjednoczonych zostali zdemobilizowani, co wywołało irytację Polonii Amerykańskiej.

Liczbę zdemobilizowanych Hallerczyków oceniano w lutym 1920 roku na 10,000 do 12,000. Sytuacja zdemobilizowanych żołnierzy Błękitnej Armii była bardzo zła. Sprawę dyskutowano na najwyższych szczeblach amerykańskich władz. Zajął się nią Julius Kahn – kongresmen z Kalifornii i kongresmen Kleczka z Milwaukee, Wisconsin.

Sprawa powrotu zdemobilizowanych ochotników poruszona została w Izbie Re-

prezentantów już na początku 1920 roku. Izba upoważniła sekretarza wojny Bakera do przewiezienia na amerykańskich transportowcach zdemobilizowanych Hallerczyków, również obywateli amerykańskich. Miały to być okręty dowożące zaopatrzenie dla żołnierzy amerykańskich, stacjonujące w okupowanej Nadrenii. Zdemobilizowani w różnym czasie żołnierze oczekiwali na transport w przepełnionych obozach w Skierniewicach i Grupie koło Grudziądza.

Pierwszy statek, na który zdemobilizowani Hallerczycy czekali, wpłynął do portu gdańskiego 19 marca 1920 roku. Był to transportowiec USS Antigone. Zaokrętowano na niego 28 marca 1,168 weteranów. Przed odplynięciem służby sanitarne Amerykańskiego Czerwonego Krzyża dokonały przeglądu zdrowia i starannie odwyszyły weteranów. Następnym transportem USS Pocahontas zabrano 1,705 weteranów. Oba transporty dotarły do Nowego Jorku pod koniec kwietnia 1920 roku. Siódmy transport dotarł 12 sierpnia tegoż roku. Ostatni 16 lutego 1921 roku.

Obserwatorzy z Amerykańskiego Czerwonego Krzyża raportowali potem, że Polska swoich obrońców oddawała w bardzo złym stanie fizycznym i psychicznym, wychudzonych, wygłodniałych, zawszonych, bez pieniędzy, bez bielizny. Nim pierwszy statek dotarł do Antwerpii, wśród żołnierzy zanotowano pierwsze przypadki tyfusu.

Przybycie transportu Hallerczyków do USA sprawiło władze amerykańskie w niemającą konsternację, ponieważ karty identyfikacyjne weteranów okazały się bezwartościowe, gdyż nie zawierały ani fotografii, ani odcisków palców. Istniała wielka obawa, że wśród wracających mogą się znaleźć bolszewicy agencji. Wywiad brytyjski informował swoich sprzymierzeńców, że niektórzy Hallerczycy przed opuszczeniem Gdańska otrzymywali propozycje sprzedaży swoich dokumentów za sumę \$1,000, ogromną jak na owe czasy. Nie udało się jednak zidentyfikować żadnego szpiega.

Łącznie do Stanów wróciło 12,546 Hallerczyków. Powracającym trzeba było zapewnić jakieś miejsce postoju zanim rozjadą się do domów. Taką kwaterą dla powracających był wojskowy obóz w Camp Dix w stanie New Jersey. Poselstwo Polskie po rozmowach dyplomatycznych z przedstawicielem Polonii Janem Smulskim zgodziło się sfinansować koszty pobytu w obozie, bilet kolejowy do miejsca zamieszkania i wypłacić każdemu szeregowemu po \$10, a oficerowi \$20, jednorazowego zasiłku. Wydział Narodowy Polski (fundusz Polonii) wypłacił każdemu szeregowemu \$15, a oficerowi \$30 zasiłku. Miało to wystarczyć weteranom na pierwsze wydatki.

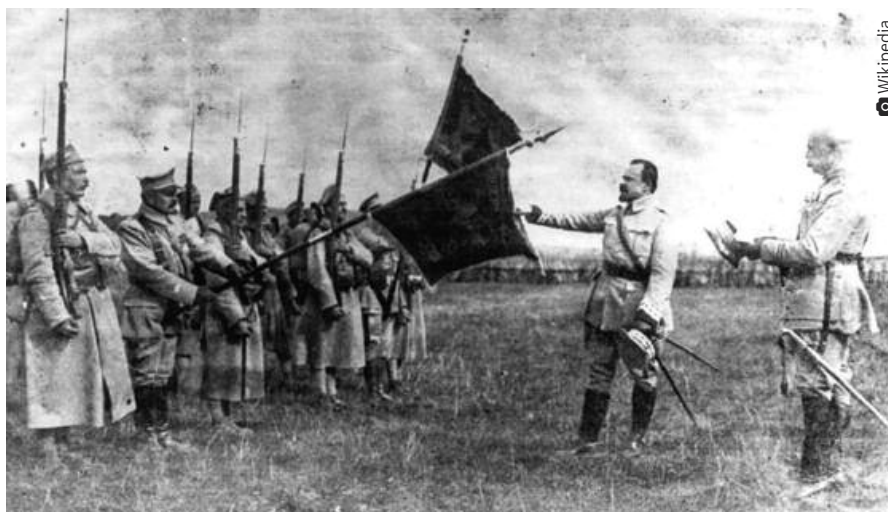
Roman Dmowski w liście do Jana Smulskiego datowanym 12 października 1920 roku i publikowanym w „Dzienniku Związkowym” dziękował za wkład Polonii w dzieło odzyskiwania niepodległości.

Poza wyrazami uznania i odznaczeniem ich Krzyżem Ochotników z Ameryki weterani pozostawieni byli sami sobie. Wielu z nich było inwalidami lub straciło zdrowie. Sami zaczęli organizować pomoc dla potrzebujących kolegów. W maju 1921 roku powołali do życia SWAP – Stowarzyszenie Weteranów Armii Polskiej w Ameryce. Jej pierwszym prezesem został płk dr Teofil Starzyński, prezes Związku Sokoła Polskiego w Ameryce. Niestrudzony organizator akcji rekrutacyjnej, wierny przysiędze sokolej, poszedł ze swoimi druhami na front w charakterze lekarza. Lista takich jak on jest długa. Fundusz SWAP-u, sumą 10,000 dolarów, w 1926 roku wsparł najwspanialszy z Sokolów – I.J. Paderewski. To dzięki takim jak ONI zaistniała potężna Błękitna Armia.

W październiku 1919 r. generałowi Hallerowi powierzono dowództwo Frontu Pomorskiego, utworzonego w celu pokojowego i planowego zajęcia Pomorza, przyznanego Polsce na mocy ustaleń Traktatu Wersalskiego. Zgodnie z planem przemówienie ziem pomorskich rozpoczęło się 18 stycznia 1920 r., a 10 lutego generał Haller wraz z ministrem spraw wewnętrznych Stanisławem Wojciechowskim oraz nową administracją Województwa Pomorskiego przybył do Pucka, gdzie dokonał symbolicznych zaślubin Polski z Bałtykiem. Była to piękna, choć tylko symboliczna, akcja.

Latem 1920 roku nastąpiło nowe zagrożenie ze wschodu. Gen. Haller otrzymał funkcję Generalnego Inspektora Armii Ochotniczej, przy organizowaniu której położył duże zasługi. Ze strategicznego punktu widzenia trudno zrozumieć, dlaczego rozwiązano doskonale wyposażoną armię, aby za chwilę w jej miejsce powoływać armię ochotników. Gen. Haller powoli był odsuwany od spraw wojskowych, aż po zamachu majowym zupełnie wycofał się z życia publicznego.

Błękitna Armia i gra polityczna wokół niej jest w polskiej historiografii zupełnie przemilczana. Fakt jest, że Armia Hallera była najlepiej wyszkoloną i najlepiej uzbrojoną jednostką taktyczną polskich wojsk i reprezentowała bardzo wysokie morale i zdolności bojowe.

Hallerzczycy

Jako całość, pod komendą gen. Hallera, mogła stanowić poważne zagrożenie dla tworzącej się legendy Marszałka Piłsudskiego. W 1919 roku zaczął on systematycznie wymieniać kadrę dowódczą „błękitnych” na swoją, legionową. Zdemobilizowanie ochotników ze Stanów Zjednoczonych, najlepszej części tej armii, w obliczu zagrożenia ze strony wojsk sowieckich było czymś zdumiewającym. Nie budziło natomiast zdumienia to, że gdy w czerwcu 1920 roku w obliczu zagrożenia bolszewickiego zaczęto organizować ochotniczą armię, masowo napływali do niej zdemobilizowani Hallerczycy.

Historia lubi się powtarzać

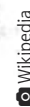
W marcu 1941 roku do sąsiadującej ze znów neutralnymi Stanami Zjednoczonymi, wciąż gościnnej, Kanady przybyła polska misja werbunkowa. Misja rekrutacyjna Polskich Sił Zbrojnych w USA i Kanadzie miała miejsce w latach 1941–42 i została przeprowadzona na zlecenie gen. Władysława Sikorskiego, po jego wizycie w Ameryce, gdzie był entuzjastycznie witany przez środowiska polonijne i na tej podstawie zakładała, że rekrutacja zaowocuje napływem ochotników do Polskich Sił Zbrojnych w Wielkiej Brytanii. Misja

okazała się fiaskiem. Polonia wyciągnęła wnioski z gorzkich doświadczeń Błękitnej Armii.

Mimo całej goryczy i bólu, poczucia moralnej krzywdy, Polonia zawsze popierała i popiera wolną i suwerenną Polskę. Przykładem tego mogą być działania Polonii w czasie stanu wojennego, starania o wejście Polski do NATO oraz działania na rzecz rozmieszczenia wojsk amerykańskich w Europie centralnej i wschodniej. Dziewięć milionów podpisów pod petycją popierającą wniosek o przyjęcie do NATO miało swoją wagę. Marginalizacja udziału Polonii w życiu politycznym i społecznym nie służy Polsce.

Przeanalizowaliśmy wiele opracowań historycznych i artykułów, w których jest mowa o Błękitnej Armii. Większość z nich przemilcza ostatni etap losów ochotników z Ameryki. Nie do końca obiektywnie ocenia ich rolę i rolę polskiej emigracji (Polonii) w dziele tworzenia Niepodległej.

Nie ma już świadków tej historii, pozostają jednak pokaźne archiwa amerykańskie, które pozwalają wydobyc prawdę o wielkim patriotyzmie ponad 20,000 żołnierzy i całej armii, zaangażowanych cywilów, działaczy polonijnych, którzy razem z ochotnikami poświęcili się dla

tworzenia wielkiej i silnej, wolnej i niepodległej Polski i którym też winniśmy zapewnić godne miejsce w naszej historycznej pamięci.

Leć Orle Biały

W 1917 r. Jan Ignacy Paderewski skomponował i napisał słowa pieśni „Hej, Orle Biały!”. Pieśń miała być hymnem bojowym Armii Polskiej we Francji, zwanej Błękitną Armią. Na nowojorskim pierwodruku pieśni z 1918 r. kompozytor nakazał umieścić adnotację o treści: „Cały dochód ze sprzedaży niniejszego hymnu przeznaczony na cele narodowe”. Dziś w polskich konsulatach w Stanach Zjednoczonych w rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości ciągle rozbrzmiewa pieśń: „My, Pierwsza Brygada”. Może warto by zdać sobie sprawę, że podstawą tożsamości Polonii amerykańskiej są właśnie Ci ochotnicy z Błękitnej Armii i ich zaniebane mogiły od Żytomierza na Ukrainie, po Francję, i mogiły w Ameryce. Może po 100 latach nadszedł właściwy czas, aby zacząć naprawiać błędy historii.

 WALDEMAR BINIECKI
(Manhattan, Kansas, USA)
KATARZYNA MURAWSKA
(Milwaukee, Wisconsin, USA)

Źródła/Bibliografia:

- Comebise, Alfred E. 1982. *Typhus and Doughboys: The American Polish Typhus Relief Expedition, 1919-1921*. – Associated University Presses, Inc.
- Ruskoski, David Thomas. 2006. *The Polish Army in France: Immigrants in America, World War I Volunteers in France, Defenders of the Recreated State – in Poland*; Georgia State University, Digital Archive @ GSU, Department of History
- Biskupski, B., *Canada and the Creation of a Polish Army, 1914-1918*, *Polish Review* (1999) 44/3 pp 339–380
- Hapak, Joseph T., *Selective service and Polish Army recruitment during World War I*, *Journal of American Ethnic History* (1991) 10#4 pp 38-60[38]
- Valasek, Paul, *Haller's Polish Army in France*, Chicago, 2006
- Walter, Jerzy, *Czyn zbrojny Wychodźstwa Polskiego w Ameryce – zbiór dokumentów i materiałów historycznych*, Wydawnictwo Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce, Nowy Jork/Chicago, 1957

REPREZENTACJA PRZED IRS'em w języku POLSKIM

audyty • błędne naliczenia • windykacje • zajęcia majątku

Nie podejmuj walki z IRS samemu. Potrzebujesz pomocy? Zadzwoń!

Barbara Mrozik, E.A. - Enrolled Agent
MÓWIĘ PO POLSKU, pracujemy w każdym stanie USA!

Enrolled Agent jest najwyższym poziomem certyfikacji udzielanej przez amerykański Urząd Skarbowy

☎ 203-301-0555 ☎ 203-515-5709 ✉ mgrouptax@gmail.com

Ponad 10 lat doświadczenia!

Wybitni chirurdzy z Polski wzięli udział w kongresie klinicznym w Bostonie

Łączy ich Polska i... medycyna!

 Marcin Bołec

American College of Surgeons (ACS) to profesjonalne stowarzyszenie medyczne zrzeszające chirurgów i członków zespołów chirurgicznych, założone w 1913 roku. Należy do niego ponad 88,000 członków ze 144 krajów. Kongres Kliniczny organizowany pod egidą tego stowarzyszenia to jedno z największych na świecie spotkań edukacyjnych dla chirurgów, skupiające światowej sławy ekspertów w dziedzinie praktyki klinicznej, a także liderów edukacji chirurgicznej, badań i technologii. Tegoroczna edycja, która odbyła się w dniach 22-25 października w Bostonie, zgromadziła wybitnych specjalistów w dziedzinie chirurgii z całego świata, w tym również z Polski. Jej motto brzmiało: „Surgeons United” i miało nawiązywać do wymiany wiedzy i doświadczeń między lekarzami, ponieważ – jak podkreśla prezes American College of Surgeons E. Christopher Ellison – „pracując razem, jesteśmy o wiele lepsi niż pracując osobno”.

Pobyt wybitnych przedstawicieli polskiej chirurgii w Bostonie stał się okazją do towarzyszącego konferencji medycznej bardziej kameralnego spotkania w polskim gronie. Spotkanie odbyło się 21 października, a jego organizatorem była Fundacja Kultury Polskiej w Bostonie.

Gości w imieniu Fundacji powitał jej prezes Marek Szpak. Podczas krótkiego przemówienia przypomniał, że pierwsi Polacy przybyli do Ameryki już w XVII wieku i mieli swój udział w rozwoju zarówno całego kraju, jak i Bostonu oraz okolic, bowiem to właśnie do tutejszego portu przybijały statki z pierwszymi emigrantami. Wspomniał również o jednym z najwybitniejszych Polaków, który zapisał się w historii zarówno Polski, jak i Ameryki – gen. Kazimierza Pułaskim, który ocean przepłynął na statku noszącym nazwę Massachusetts i to właśnie ten stan był pierwszym, w którym postawił nogę na amerykańskiej ziemi. Marek Szpak zauważył też, że Boston od dekad cieszy się renomą jako miejsce słynące z rozwoju medycyny i otwartości na nowe odkrycia i rozwiązania, bez któ-

Polscy chirurdzy przelecieli do Bostonu, aby wziąć udział w kongresie klinicznym American College of Surgeons

rych ten rozwój nie byłby możliwy. Następnie przypomniał sylwetkę Marii Zakrzewskiej, wybitnej lekarki i pionierki kobiecej służby zdrowia w USA. Maria Zakrzewska jako jedna z pierwszych kobiet w USA ukończyła uczelnię medyczną, a następnie założyła w Bostonie pierwszy szpital w Ameryce prowadzony przez kobietę. New England Hospital umożliwiał lekarkom odbycie szkolenia i praktyki, a pacjentkom korzystanie z pomocy lekarzy ich własnej płci. Przy bostońskiej placówce powstała pierwsza w historii Stanów Zjednoczonych ogólna szkoła pielęgnarska. Placówka ta to jedna z najważniejszych instytucji medycznych dla kobiet w XIX wieku i dzieło życia dr Zakrzewskiej. Na zakończenie przemówienia prezes Szpak życzył wszystkim udanego spotkania i owocnego udziału w konwencji.

W dalszej kolejności głos zabrał prof. Marek Rudnicki, polski chirurg, profesor doktor habilitowany nauk medycznych, nauczyciel akademicki, działacz opozycyjny i polonijny, który jest członkiem wielu krajowych i międzynarodowych organizacji medycznych, w tym Amerykańskiego Towarzystwa Chirurgów. Jest au-

torem i współautorem dziesiątek publikacji, skryptów i książek dla studentów w języku polskim i angielskim. Przez wiele lat był członkiem Zarządu Związku Lekarzy Polskich w Chicago, a w latach 2018-2020 prezesem tej organizacji. Od 2009 do 2016 r. był również prezesem Światowej Federacji Polonijnych Organizacji Medycznych, a od roku 2017 pełni tam funkcję prezesa honorowego.

Prof. Rudnicki zachęcał do zacieśnienia współpracy między lekarzami z Polski i przedstawicielami Polonii, którzy rozwijają swoje medyczne kariery w USA. Stwierdził, że w tym celu w Bostonie mogłaby powstać organizacja zrzeszająca polskich lekarzy. – Wspierajmy się wzajemnie, udowadniając swoimi działaniami, że mamy nasze zasłużone miejsce tu, w Ameryce – stwierdził. Uhonorował też obecnych na spotkaniu lekarzy, określając ich mianem „kwiatu polskiej chirurgii”.

Zaiste, wśród uczestników spotkania byli liderzy polskiej myśli medycznej i wybitni chirurdzy, tacy jak: prof. Marek Krawczyk – polski profesor medycyny, nauczyciel akademicki, lekarz, specjalista w dziedzinie chirurgii ogólnej, chirurgii onkologicznej oraz transplantologii kli-

nicznej, członek korespondent Polskiej Akademii Nauk, a w latach 2008-2016 rektor Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego; prof. dr hab. n. med. Adam Dziki, który jest jednym z najwybitniejszych polskich chirurgów, specjalistą w leczeniu schorzeń jelita grubego i odbytnicy, nauczyciel akademicki Uniwersytetu Medycznego w Łodzi; prof. dr hab. Wojciech Kielan – kierownik Kliniki Chirurgii Ogólnej i Chirurgii Onkologicznej na Uniwersytecie Medycznym we Wrocławiu; prof. Andrzej Matyja – chirurg ogólny, profesor nauk medycznych, nauczyciel akademicki Uniwersytetu Jagiellońskiego, działacz samorządu lekarzy, w latach 2018-2022 prezes Naczelnej Rady Lekarskiej, któremu towarzyszył syn, również lekarz, prof. dr hab. nauk medycznych Sławomir Mrowiec – specjalista chirurgii ogólnej i chirurgii onkologicznej, wykładowca Katedry i Kliniki Chirurgii Przewodu Pokarmowego Wydziału Nauk Medycznych w Katowicach Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach; Piotr Stefan Czauderna – polski lekarz, chirurg dziecięcy, profesor nauk medycznych, w 2019 prezes Agencji Badań Medycznych, Kierownik Katedry i Kliniki

Prof. Marek Rudnicki

Prof. Ewa Kuligowska

Chirurgii i Urologii Dzieci i Młodzieży Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego oraz prezydent Sekcji Chirurgii Dziecięcej Unii Europejskich Specjalistów Medycznych; dr Tomasz Gach – adiunkt w Klinice Chirurgii Wydziału Nauk o Zdrowiu na Uniwersytecie Jagiellońskim i prof. dr hab. n. med. Krzysztof Zieniewicz – chirurg, transplantolog kliniczny, onkolog. To właśnie prof. Zieniewicz – krótkim przemówieniem skierowanym do obecnych na spotkaniu podkreślił, że polscy lekarze są nie tylko w USA przedstawicielami medycyny polskiej, ale i Polski. Wyrzucił także uznanie wobec prof. Rudnickiego oraz podziękował Markowi Szpakowi i Fundacji Kultury Polskiej w Bostonie za organizację fantastycznego spotkania.

Lokalne medyczne środowisko i razem bostońską Polonię reprezentowała prof. Ewa Kuligowska, która jest profesorem radiologii w Boston University School of Medicine. Prof. Kuli-

gowska również zabrała głos podczas spotkania, podkreślając, że jest ono świetną okazją do nawiązania kontaktów mogących zaowocować współpracą zawodową i wspólnymi inicjatywami między polskim środowiskiem lekarskim w Polsce i w USA. – Jestem dumna z moich rodaków, z tego, z jaką ambicją i zaangażowaniem zdobywają kolejne osiągnięcia medyczne – stwierdziła.

Polonijne środowisko reprezentowali także byli wieloletni konsul honorowy RP w Bostonie Marek Leśniewski-Laas oraz redaktor „Białego Orła” Marcin Bolec.

Spotkanie w medyczno-polonijnym gronie było niewątpliwie ciekawą inicjatywą, będącą zarówno okazją do uhonorowania polskiego dziedzictwa w tym mieście, jak i do nawiązania kontaktów, wskutek czego być może w przyszłości do tego dziedzictwa dopisana zostanie kolejna piękna karta.

JLS

Mark Szpak – prezes Fundacji Kultury Polskiej w Bostonie

W tym roku w Maratonie Nowojorskim wystartowało ponad 300 polskich biegaczy!

Rekordowy bieg

Nowojorski maraton to jedna z najważniejszych imprez biegowych na świecie. 5 listopada br. odbyła się już 52. edycja biegu, w którym rywalizują biegacze z całego świata. W tegorocznym maratonie wzięło udział ponad 50 tysięcy osób, w tym ok. 309 biegaczy z Polski.

Do mety w nowojorskim Central Parku najszybciej dotarł Etiopczyk Tamirat Tola, który jednocześnie z czasem 2:04:58 ustanowił nowy rekord trasy Maratonu Nowojorskiego. Wśród kobiet najszybsza była Hellen Obiri z Kenii, która osiągnęła czas 2:27:23.

Najszybszym Polakiem w Nowym Jorku był Wojciech Kopeć, który finiszował z czasem 2:31:42, a pierwszą Polką na mecie okazała się Katarzyna Raczkiewicz (2:53:29). Maraton Nowojorski ukończyli również m.in. Marcin Szczurkiewicz z Kabaretu Skeczów Męczących (4:36:01), dziennikarz i prezyter telewizyjny Filip Chajzer (5:54:52), a także Michał Kwiatkowski, polski kolarz szosowy, członek grupy Team Ineos (4:11:34). Dobry wynik uzyskał Adam Kszczot – wielokrotny

medalista mistrzostw Europy, halowych mistrzostw Europy, mistrzostw świata oraz halowych mistrzostw świata na dystansie 800 m.

Po maratonie, zgodnie z ugruntowaną już tradycją, konsul generalny RP Adrian Kubicki zaprosił polskich i polonijnych maratończyków do siedziby polskiego konsulatu na Manhattanie i uhonorował najszybszego polskiego biegacza i biegaczkę na tegorocznym maratonie, wręczając im specjalne dyplomy uznania. Pogratulował też wszystkim uczestnikom biegu, którzy reprezentowali w nim Polskę. Na spotkaniu w konsulacie obecny był także Tomasz Sobania – biegacz ekstremalny, który co prawda tegorocznych maratończyków jedynie dopingował, ale ma plan przebiegnięcia całych Stanów Zjednoczonych w 2024 r., co wzbudziło duże zainteresowanie wśród nowojorskiej społeczności biegowej. Wywiad z Tomaszem Sobanią, w którym zdradza więcej szczegółów na temat tego ambitnego przedsięwzięcia, będzie można przeczytać w następnym wydaniu „Białego Orła” oraz na naszym portalu www.BialyOrzel24.com. JLS

 KG w NY, Polska Running Team

Na tegorocznym Maratonie w Nowym Jorku nie brakowało polskich akcentów

Najszybszym Polakiem na mecie Maratonu Nowojorskiego był Wojciech Kopeć (z prawej), obok Paweł Myśliwiec, prezes klubu sportowego Polska Running Team, który również wzięł udział w maratonie

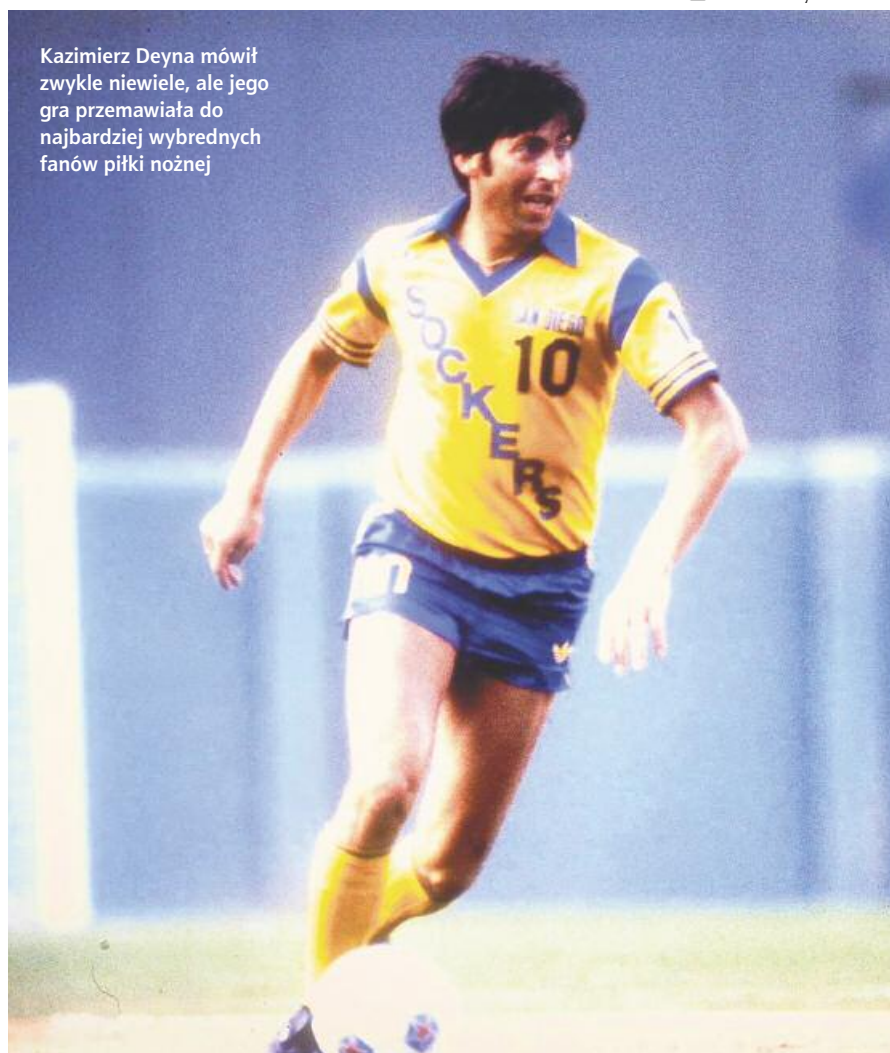
Spotkanie organizowane dla maratończyków w polskim konsulacie na Manhattanie dzień po biegu stało się już tradycją

Terlecki grał w klubie Pelego i Beckenbauera, Smuda razem z Bestem, a Deyna u... Hustona – odcinek pierwszy

Polskie gwiazdy soccera

 KazimierzDeyna/facebook

Gdy pół wieku temu polski piłkarz ruszał za Wielką Wodę, uznawano zwykle, że skończył z poważnym graniem i pewnie tyra gdzieś na budowie. Bywało i tak, ale niektórym udało się podzielać w swoim fachu. Poniżej przypomnimy tych, którzy mocniej się odnaleźli w świecie soccera.

Kazimierz Deyna mówił zwykle niewiele, ale jego gra przemawiała do najbardziej wybrednych fanów piłki nożnej

Janusz Kowalik (rocznik 1944) nie był byle kim, gdy w 1967 roku ruszył do USA. Górą z Nowego Sącza, wychowanek Cracovii pograł i postrzelał gole w ekstraklasie, 6 razy wystąpił w reprezentacji. Miał problem z uzyskaniem pozwolenia na grę w USA, ale okrążyła suma w dolarach, wysuwała przez przyszłych pracodawców, „zmiękczyła” członków KC PZPR, odpowiedzialnych za odcinek sportowy (kasę dostał też PZPN i Cracovia). Kowalik grał w Chicago Mustangs i California Clippers. Miał „Wejście Smoka”, bo w pierwszym sezonie w 28 meczach huknął rekordowe 30 goli i zbierał 15 asyst w ekipie z Wietrznego Miasta (ten wynik dopiero 10 lat później pobił Giorgio Chinaglia). Polak został kró-

lem strzelców North American Soccer League i otrzymał nagrodę MVP. Rok później pan Janusz wyjechał do Holandii. W Kraju Tulipanów spędził 7 sezonów. Dla Sparty Rotterdam strzelił 66 bramek (w 5 lat). W 1976 roku wrócił do Chicago, gdzie pograł w Chicago Stings (9 goli).

Gwiazda przez 6 sezonów

W Pułtusku urodził się Krzysztof Klenzon, zwany polskim Lennonem. Nota bene, legendarny lider Czerwonych Gitar, zmarł niespełna pół roku po założycielu The Beatles. Również na amerykańskiej ziemi, tyle że w Chicago. W Pułtusku na świat przyszedł też Kazimierz Frankiewicz (ur.1939), napastnik, który do USA wyemigrował na początku lat 60. Znalazł

swoje miejsce w NASL, konkretnie w St. Louis Stars. Od 1967 do 1973 roku rozegrał 146 meczów i strzelił 42 gole. W sezonie 1972, jako grający trener, poprowadził „Gwiazdy” do wicemistrzostwa i zdobył nagrodę dla najlepszego trenera ligi. Karierę kończył na Wschodnim Wybrzeżu, w Boston Minutemen.

Mistrzowie z Cosmosu

Pierwszym amerykańskim zespołem, który zaczęto kojarzyć w Polsce, był Cosmos Nowy Jork. Trudno, aby było inaczej, skoro utworzony w 1971 roku klub potrafił zatrudnić takie tuzy jak: Pele, Franz Beckenbauer czy Johan Cruyff (żyje już tylko „Kaiser”). Pierwszym Polakiem w kosmosie był Mirosław Hermaszewski, a w

Cosmosie Konrad Kornek (1937–2021). Był bramkarzem reprezentacji Polski (15 meczów) i zawodnikiem Legii Warszawa bronił bramki nowojorskiego zespołu w pierwszym roku jego istnienia.

Karol Kapciński (ur.1943) z Górnikiem Zabrze zdobył trzy tytuły mistrza Polski, a w Nowym Jorku rozegrał trzy sezony (1971–1973). Zaliczył 33 spotkania (polski rekord w klubie) i zdobył dwie bramki. W latach 1972–1973 w drużynie znaną z rzeki Hudson występował Dieter Zajdel (ur. 1931). Był zawodnikiem Górnika Wałbrzych w NASL rozegrał 23 pojedynki i strzelił jednego gola. Z Kapcińskim i Zajdlem Cosmos zdobył swój pierwszy tytuł mistrza (1972).

Niepokorny drybler

Ostatnimi Polakami w historii NYC byli Stanisław Terlecki (1955–2017) i Władysław Żmuda (ur.1954). Pierwszy miał ogromny talent (i tytuł magistra historii), ale i wielkiego pecha, do tego niepokorną duszę. Wskutek kontuzji nie pojechał na mundial 1978, a po słynnej „Aferze na Okęciu” nie przygiął karku i ruszył za chlebem za Atlantyk. Był lewoskrzydłowy ŁKS-u grał w halową piłkę (m.in. Pittsburg Spirit), a przygodę z NASL rozpoczął w 1983 roku, w Golden Bay Earthquakes, dla którego zagrał 27 meczów, strzelił 11 bramek oraz zanotował 14 asyst. Z Kalifornii przeniósł się do Cosmosu. W 17 meczach strzelił 4 bramki i miał 4 asysty. Po powrocie do Polski przez 3 sezony grał (ciągle nieźle) w ŁKS-ie i Legii Warszawa.

Żmuda z reprezentacją dokonał rzeczy wielkich, dwa razy zajmował 3. miejsce na mundialach (1974, 1982). Na obcej ziemi jednak mu nie poszło. We włoskiej Hellas Veronie był dwa lata, ale przez kontuzje pograł niewiele. W NYC rozegrał tylko 4 mecze.

Cztery kluby „Franza”

Franciszek Smuda (ur. 1948) talentu miał mało, za to mnóstwo samozaparca i w Legii Warszawa zbierał 33 mecze. Był selekcjoner reprezentacji Polski przez 4 lata reprezentował w USA 4 kluby: Hartford Bicentennials, Los Angeles Aztecs, San Jose Earthquakes oraz Oakland Stompers. „Franz” rozegrał w NASL 45 spotkań i strzelił 3 bramki. W drużynie z Los Angeles grał wspólnie z George'em Bestem, słynnym Irlandczykiem z Północy, który zanim zaczął topić talent w alkoholu, z Manchesterem United zdobył Puchar Europy (1968).

Niezapomniany „Kaka”

Kazimierz Deyna (1947–1989) należał do największych w historii polskiej piłki nożnej, a w swoich czasach do najlepszych w świecie. Jego biografia to materiał na film, niestety, bez happy endu. Sam „Kaka” trafił jednak przed kamerę i zagrał w produkcji ze szczęśliwym zakończeniem. Film „Ucieczka do wolności” reżyserował wielki John Huston, a genialny pomocnik spotkał na planie m.in. Michaela Caine’a, Maxa von Sydowa czy Sylvestra Stallone’a.

W lutym 1981 roku „Kaka” za 35 tysięcy dolarów podpisał kontrakt z San Diego Sockers. Były gracz Legii Warszawa, Manchesteru City i reprezentacji Polski (97 gier, 47 goli) kalifornijskiej drużyny rozegrał 105 spotkań, strzelił 49 bramek i zanotował 41 asyst. W 1983 roku, w meczu z Tampa Bay, pobił, należący do Giorgio Chinaglii, siedmioletni rekord NASL w ilości zdobytych punktów (2 za gola, 1 za asystę). „Kaka” zdobył ich 13 – strzelił 4 gole, miał 5 asyst.

Po zawieszeniu butów na kołku pan Kazimierz wciąż miał kontakt z Tedem Miodońskim, menagerem. Ten okradł piłkarza z niemal wszystkich oszczędności (pół miliona dolarów). Deyna się załamał, zaczął szukać zapomnienia w alkoholu. Zginął 1 września 1989 roku na autostradzie w San Diego. Jechał starym Dogem Coltem i uderzył w stojącą na poboczu

Stanisław Terlecki był znakomitym dryblerem, jednak los chciał, że nie osiągnął sukcesów na miarę swego talentu

ciężarówkę. Było po północy. Policja nie stwierdziła śladów hamowania.

Bob tylko raz użądlił

Robert Gadocha (ur. 1946) to również był grajak, że hej. Najszynniejszy wychowanek

Garbarni Kraków należał do czołowych postaci „Orłów Górskiego”, został wybrany do jedenastki mundialu 1974 (w kadrze uzbierał 62 mecze, strzelił 16 goli). Były skrzydłowy Legii Warszawa, FC Nantes w 1978 roku grał w Chicago Sting.

Nie był to dobry czas dla „Piłata”. W drużynie „Żądła” zagrał 12 razy i zdobył tylko jedną bramkę.

Od blisko dwóch dekad mistrz olimpijski z Monachium jest okryty złą sławą. Powodem historia z mistrzostw świata w RFN-ie. Przed meczem grupowym z Włochami Argentyna złożyła się na dodatek motywacyjny dla Polaków (mieli już zapewniony awans do II rundy). Kwotę 18 tysięcy dolarów w imieniu Biało-Czerwonych odebrał pan Robert, ale rzecz zataił i z kolegami się nie podzieli. Tak to w wywiadzie prasowym przedstawił Grzegorz Lato. „Bolek” poinformował, że dowiedział się o wszystkim, gdy w Meksyku spotkał się w jednym klubie z Rubenem Ayala, który podjął się misji przekazania ww. kwoty. 10 lat temu Gadocha zabrał głos na ten temat i nie potwierdził rewelacji króla strzelców mundialu w Niemczech. Pan Robert od lat mieszka w USA. Raczaj mało kto wie, gdzie konkretnie.

O MLS innym razem

NASL została rozwiązana 1985 roku. Osiem lat później powstała zawodowa Major League Soccer. Ma się bardzo dobrze, solidnie płaci i kusi coraz lepszych graczy z całego futbolowego świata. MLS miała i ma swoich polskich bohaterów. Jednak to już temat na kolejny tekst, który postaramy się wkrótce opublikować.

TOMASZ RYZNER

NIERUCHOMOŚCI NA FLORYDZIE

oraz przy słynnym Źródleku Młodości (Warm Mineral Springs)

KUPNO - SPRZEDAŻ - DOMY - DZIAŁKI

• SARASOTA • NORTH PORT • VENICE • PORT CHARLOTTE

13 LAT DOŚWIADCZENIA NA LOKALNYM RYNKU

Agata Bulanda PA preferred **SHORE**

Realtor – Notary Public

50 S. Lemon Ave. Ste 302, Sarasota, FL 34236 **MÓWIĘ PO POLSKU**

Biuro: 941-999-1179, cell 941-323-6519

agatabulanda@msn.com

www.agatabulanda.com

SL 3123922

Pierwsze na Florydzie polskie biuro detektywistyczne zaprasza do skorzystania z usług

- Poszukiwania osób ► Sprawy rozwodowe
- Pomoc w sprawach na terenie Polski
- Dochodzenia ubezpieczeniowe ► Ustalanie majątku

PIERWSZA KONSULTACJA ZA DARMO

CONTRA
RISK-CONSULTING LLC
FL License# A1500303

35 Grand Palms Blvd,
Englewood, FL 34223
Mobile: 941 549 2395
Email: office@contra-riskconsulting.com
www.contra-riskconsulting.com

poczta kwiatowa®

Wyślij prezent
odbierz uśmiech!

22 828 95 95 pocztakwiatowa.pl

Krakowskie zaułki zyskają nowe atrakcje: figurki małych smoków!

Smoczy szlak w Krakowie

 Miasto Kraków

A gdyby tak spacer po Krakowie ułożyć wzdłuż szlaku wytyczonego przez miniaturowe smoki? Już niedługo będzie to możliwe!

Kraków nie może narzekać na brak atrakcji. To wiekowe miasto – jedno największych w Polsce – jest prawdziwą skarbnicą miejsc wartych zobaczenia przy okazji wizyty w nim. Teraz lista krakowskich turystycznych atrakcji wydłuży się o kolejną pozycję. Jaką? Od razu zdradzimy, że będzie to coś, co przyciągnie do miasta miłośników jego smoczej legendy! Mowa tu o smoczym szlaku.

Nowa atrakcja w Krakowie

Kraków to jedno z największych i najbardziej znanych miast w Polsce. Wielokrotnie doceniany był w wielu rankingach – jest m.in. opcją numer jeden na idealny zimowy wypoczynek. To miejsce kochają zarówno Polacy, jak i turyści z zagranicy. Niebawem będziemy mieli kolejny powód, by pojawić się w byłej stolicy naszego kraju. Wszystko za sprawą ciekawej atrakcji.

Krakowski smoczy szlak

Czym będzie smoczy szlak? U podstaw zamysłu nowej, długo wyczekiwanej, atrakcji turystycznej leży stworzenie ścieżki, która poprowadziłaby turystów odwiedzających Kraków przez zakątki miasta. Drogowskazami będą tu... smoki, a dokładnie ich figurki. Nie będzie się dało ich przeoczyć. Krakowskie smoki ze szlaku będą dość okazałe. Każdy z nich ważyć będzie około 25 kg! Od chodnika będą odrastały na wysokość od 35 do 50 cm. Każdy ze smoków będzie wyróżniał się wyglądem i charakterem. Będzie też nawiązywał do innej krakowskiej tradycji, legendy czy historii.

Kogo zachwyci smoczy szlak?

Wbrew pozorom smoczy szlak nie będzie tylko atrakcją dla najmłodszych miłośników krakowskiej historii. Podążanie ścieżką, którą będą wyznaczały kolejne figury smoków, może spodobać się dosłownie każdemu – tym bardziej, że będą one ustawione w turystycznych punktach miasta. Rozwiązanie takie pozwoli na połączenie smoczych poszukiwań ze zwiedzaniem samego Krakowa. Przecież przy okazji miejskiej eksploracji zawsze wstąpić można do pobliskiego muzeum czy galerii – a tych przecież w dawnej stolicy Polski nie brak!

Warto dodać, że na razie na krakowskich ulicach stanąć ma w sumie 18 smoków. Każdy z nich będzie stanowił też atrakcję samą w sobie. Będzie można zrobić sobie z nim zdjęcie i poświęcić czas na zapoznanie się z elementem miejskiej tradycji, kultury czy legendy, do której figurka będzie nawiązywać.

Skąd pomysł na smoczy szlak?

Figurki smoków tworzące nową turystyczną ścieżkę nawiązują do najbardziej znanej krakowskiej legendy. Mowa tu oczywiście o Smoku Wawelskim. Bestia miała zamieszkiwać w dawnych czasach pieczarę pod wawelskim wzgórzem. Smok siał postrach wśród mieszkańców grodu Kraka. Terrorowi przyniósł kres sprytny plan szewca Skuby. Podstępem wywabił miał pokrytego łuskami gada z pieczary, a następnie pokonał go jego łakomstwem.

Kiedy powstanie smoczy szlak?

Osoby, które chciałyby jak najszybciej zobaczyć na żywo wszystkie figurki smoczego szlaku, będą musiały uzbroić się w cierpliwość. Montaż smoków rozpoczął się

Figurki smoków tworzące nową turystyczną ścieżkę nawiązują do najbardziej znanej krakowskiej legendy – o Smoku Wawelskim

19 listopada, ale będzie on rozłożony w czasie. Warto w tym miejscu dodać, że każda z figurek będzie miała swoją funkcję. Turyści będą mogli się przywitać zatem z Geodetą, Turystą, Malarzem, Smokiem z Rybą, z Latawcem i z Mapą. To właśnie te gady jako pierwsze staną na krakowskich ulicach.

Projekty figur smoczego szlaku zostały stworzone przez słynnych polskich rysowników. W ich gronie znaleźli się Andrzej Mleczek i Edward Lutczyn. Będzie to stanowiło dodatkową atrakcję dla turystów. W końcu, kto nie chciałby mieć zdjęcia ze smokiem projektu swojego ulubionego artysty?

Gdzie będzie można znaleźć smoki?

Pierwsze smoki na szlaku ustawione zostaną m.in. pod Wawelem, na kładce o. Bernatka, w okolicy Szkoły Podstawowej nr 29, przy schodach w pobliżu parku

Bednarskiego, na placu Axentowicza i w parkach Krakowskim i Jordana.

Podobne szlaki w polskich miastach

Warto dodać, że krakowski smoczy szlak nie jest jedyną tego typu atrakcją w Polsce. Podobne ścieżki znaleźć można zarówno w największych miastach kraju, jak i tych nieco mniejszych. Turyści mogą podążać szlakami m.in. we Wrocławiu, Gdańsku, Kołobrzegu, Toruniu i Przemyślu. Wytyczają je odpowiednio krasnale, lwy, mewy, mieszczanie i niedźwiadki.

Oznacza to, że szlaki tego typu są „wypróbowaną” atrakcją. Cieszą się ogromnym zainteresowaniem w innych miastach. Turyści z chęcią robią sobie zdjęcia z wytyczającymi je figurkami – co widać po mediach społecznościowych miejscowości. Nie inaczej będzie też w Krakowie!

 ANNA MILER

Montaż figurek na krakowskich ulicach rozpoczął się w listopadzie br.

UBEZPIECZENIA!

UWAGA! OKRES OTWARTYCH ZAPISÓW NA PLANY MEDICARE NA 2024 ROK (ANNUAL ENROLLMENT PERIOD) TRWA OD 15 PAŹDZIERNIKA DO 7 GRUDNIA 2023! PRZYJDŹ DO NAS!

- Wytłumaczymy Ci, na czym polega emerytura w USA i jakie benefity Ci przysługują
- Wyjaśnimy, na czym polega Medicare i Medigap
- Pomożemy Ci uzyskać Medicaid – szara karta
- Podpowiemy, jaki plan jest dla Ciebie najodpowiedniejszy, jeśli chorujesz/bierzesz leki etc.
- Udzielamy całkowicie BEZPŁATNYCH porad i kompleksowych konsultacji
- Prosimy umówić telefonicznie appointment

CIS – Twój lokalny przewodnik w planach ubezpieczeniowych

Dariusz Orłowski – Agent

CORPORATE INSURANCE SOLUTIONS, LLC MÓWIMY
PO POLSKU
450 Main St, Suite 203, New Britain, 06051
(Jesteśmy na piętrze, w budynku Webster Bank w New Britain)

Tel. 860-499-4552 dorlowski@cis-llc.com

Nie oferujemy wszystkich planów dostępnych w Twojej okolicy. Wszelkie podawane przez nas informacje ograniczają się do planów, które oferujemy w Twojej okolicy. Aby uzyskać informacje na temat wszystkich dostępnych opcji, skontaktuj się z Medicare.gov lub 1-800-MEDICARE.

ZIMNA POGODA SPRZYJA WIRUSOM.

ZASZCZEP SIĘ NA COVID-19, RSV I GRYPĘ.

ŻYMY ZDROWIEJ

Dr J. Tyler
Van Backer

hartfordhealthcare.org

Coraz więcej osób kwalifikuje się do badań przesiewowych w kierunku raka płuc, czy jesteś jedną z nich?

Rak płuc

Nastąpiła duża zmiana, jeśli chodzi o to, kto kwalifikuje się do badań przesiewowych w kierunku raka płuc. Amerykańskie Towarzystwo Onkologiczne (American Cancer Society) rozszerza wytyczne, co oznacza, że dodatkowe pięć milionów osób w USA powinno zostać przebadanych.

– W tej chwili w Connecticut skanujemy tylko około ośmiu procent pacjentów, którzy kwalifikują się do badań przesiewowych w kierunku raka płuc, a celem jest poddanie większej liczby osób badaniom przesiewowym, abyśmy mogli wcześniej wykryć raka – mówi dr J. Tyler Van Backer, chirurg klatki piersiowej z Hartford HealthCare Cancer Institute w The Hospital of Central Connecticut.

Jakie są nowe wytyczne?

Wcześniej Amerykańskie Towarzystwo Onkologiczne (American Cancer Society) zalecało coroczne badania przesiewowe w kierunku raka płuc dla dorosłych w wieku od 55 do 74 lat z historią palenia tytoniu przez 30 lat, którzy obecnie palą lub rzucili palenie mniej niż 15 lat temu. Teraz zalecenie jest skierowane do dorosłych w wieku od 50 do 80 lat z historią palenia przez 20 lat – i nie ma już znaczenia, jak dawno temu ktoś rzucił palenie.

Jak mogę się poddać badaniom przesiewowym?

Aby rozpocząć ten proces, należy porozmawiać z lekarzem pierwszego kontaktu. – Lekarz rodzinny może wysłać pacjenta na niskodawkową tomografię komputerową klatki piersiowej, która ma około 10 procent promieniowania normalnego tomografu komputerowego – wyjaśnia dr Van Backer.

Jak często występuje rak płuc?

Mówiąc wprost – rak płuc jest bardzo powszechny. Jest to trzeci najczęściej występujący nowotwór w Stanach Zjednoczonych po raku skóry i raku piersi. Jednak więcej osób umiera z powodu raka płuc niż z powodu jakiegokolwiek innego rodzaju raka. – Ludzie często myślą, że tylko palacze chorują na raka płuc, a to nieprawda – mówi dr Van Backer. – Około 10 do 20 procent nowotworów płuc jest diagnozowanych u osób niepalących – dodaje.

Jak technologia pomaga we wczesnym wykrywaniu?

The Hospital of Central Connecticut posiada tak zwany Auris Monarch, który jest nawigacyjnym systemem bronchoskopii, który został zaprojektowany, aby pomóc lekarzom poruszać się po trudno dostępnych obszarach płuc i diagnozować raka wcześniej niż kiedykolwiek wcześniej.

– Zasadniczo jest to system GPS, który prowadzi mnie bezpośrednio do guzka, który został zidentyfikowany na podstawie skanu klatki piersiowej pacjenta. Następnie mogę wykonać biopsję i ewentualnie zdiagnozować raka płuc we wczesnym stadium – mówi dr Van Backer.

Dr J. Tyler Van Backer jest torakochirurgiem w Hartford HealthCare Cancer Institute w The Hospital of Central Connecticut. Aby uzyskać więcej informacji, zadzwoń pod numer 860.696.4930 lub odwiedź hartfordhealthcare.org/cancer.

pierogi Queen
Belvedere
Of East Windsor
POLISH DELICATESSEN

Adecco
GREAT EXPRESSIONS
DENTAL CENTERS

**ZAPRASZAMY NA
DOMOWĄ POLSKĄ KUCHNIĘ!**

- Własnego wyrobu pierogi, gołąbki, placki ziemniaczane
- Ciepłe obiady i lunchy
- Catering
- Polskie wyroby ręcznie robione
- Polskie artykuły spożywcze

Tel. 860-654-0008
122 Prospect Hill Rd. East Windsor, CT 06088
JESTEŚMY KOŁO KEY BANK – ZJAZD 45 z I-91

BelvederePolishDeli.com

Wszystkim Klientom i całej Polonii
życzymy zdrowych, radosnych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz szczęśliwego Nowego Roku!

Więcej mieszkańców Connecticut skorzysta z bonów żywnościowych

CT rozszerza SNAP

Gubernator Connecticut Ned Lamont przekazał informację o podwyższeniu limitów dochodu kwalifikującego do programu SNAP. Dzięki temu skorzysta ze wsparcia w postaci bonów żywnościowych będzie mogło 8,959 dodatkowych osób, czyli 4,980 gospodarstw domowych.

Jak wynika z danych przekazanych przez biuro gubernatora, programem objętych jest 229,000 gospodarstw domowych, w tym 140,700 dzieci w stanie.

SNAP zapewnia tysiącom mieszkańców Connecticut miesięczny dodatek na zakup żywności. Program ma na celu walkę z brakiem bezpieczeństwa żywnościowego. Aby móc się do niego zakwalifikować, miesięczny do-

chód brutto gospodarstwa domowego musi wynosić maksymalnie 200% federalnego poziomu ubóstwa – w porównaniu z poprzednim wymogiem 185%. Jak podają urzędnicy, to około 2,340 dolarów na osobę samodzielną i 5,000 dolarów na czteroosobowe gospodarstwo domowe.

– Zmiana ta zapewni nowe fundusze federalne dla rodzin z Connecticut w ramach pomocy związanej z dostarczaniem jedzenia. Rynek sklepów spożywczych i targi rolne działają w dzielnicach, które w przeciwnym razie mogłyby stać się pustyniami żywnościowymi – powiedział Lamont.

Więcej informacji na temat ubiegania się o świadczenia SNAP znaleźć można na stronie portal.ct.gov.

Dzięki wyższym limitom dochodowym ok. 9 tys. nowych osób w Connecticut zakwalifikuje się do świadczenia SNAP

New Britain Memorial Sagarino Funeral Home

Od ponad 100 lat pomagamy rodzinom zaplanować uroczystości pogrzebowe. Od tradycyjnych pogrzebów po kremacje, nagrobki oraz stypy – troskliwie zajmujemy się każdym detalem. Przekonaj się, dlaczego w ciężkich chwilach możesz zawsze na nas liczyć.

444 Farmington Avenue tel. 860-229-0444
New Britain, CT 06053 www.newbritainsagarino.com

Ann Targonski

W NAJTRUDNIEJSZYCH
CHWILACH
MOŻESZ NA NAS LICZYĆ

Connecticut reaguje na wzrost liczby incydentów z nienawiści na uczelnianych kampusach

NIE dla nienawiści

 Unsplash

Connecticut walczy z napędzanymi nienawiścią incydentami, tzw. „hate crimes”. Skala problemu urosła po wybuchu wojny między Palestyną i Izraelem.

Jak przekazało biuro gubernatora Connecticut, Ned Lamont i przywódcy organów ścigania spotykali się 16 listopada z urzędnikami ds. bezpieczeństwa kampusów z prawie wszystkich publicznych i prywatnych szkół wyższych i uniwersytetów w Connecticut. Powodem były kwestie związane z zapobieganiem przypadków nienawistnych zachowań na kampusach.

Spotkanie odbyło się w następstwie wzrostu liczby incydentów z nienawiści na kampusach uniwersyteckich w całym kraju od czasu wybuchu wojny między Izraelem i Palestyną, do którego doszło 7 października.

Gubernator Lamont zorganizował po spotkaniu konferencję pra-

Connecticut reaguje na wzrost liczby incydentów z nienawiści na uczelnianych kampusach

szą w zbrojowni w Hartford, w której udział wzięli także tymczasowy komisarz DESPP Ronnell Higgins.

Warto dodać, że podobne działania zostały podjęte także w Nowym Jorku.

 AM

Connecticut otrzyma federalne wsparcie na unowocześnienie infrastruktury kolejowej na terenie stanu

Miliardy na modernizację kolei

 Domena publiczna

Gubernator Ned Lamont, senatorzy USA Chris Murphy i Richard Blumenthal, kongresmani John Larson (CT-01), Joe Courtney (CT-02), Rosa DeLauro (CT-03), Jim Himes (CT) -04) i Jahana Hayes (CT-05) ogłosili, że Federalna Administracja Kolei (FRA) wybrała dziesięć projektów w Connecticut, które zostaną dofinansowane na łączną kwotę prawie 2 miliardów dolarów w ramach ustawy o inwestycjach infrastrukturalnych i zatrudnieniu (IIJA).

Dotacje są finansowane w ramach Northeast Corridor (NEC) Federal-State Partnership for Intercity Passenger Rail Program, powiększonego dzięki IIJA o 24 miliardy dolarów.

Inwestycja NEC w ramach partnerstwa federalno-stanowego zostanie wsparta prawie 400 milionami dolarów z funduszy stanowych, za przyjęciem których w październiku głosowali gubernator Lamont i członkowie Państwowej Komisji ds. Obligacji.

Connecticut otrzyma łącznie 1,998,799,600 dolarów na finansowanie dziesięciu projektów.

 AM

Dofinansowanie zostanie przeznaczone m.in. na modernizację mostu kolejowego w Norwalk

TEACHERS
federal credit union

Grażyna
Maciejewska

Mortgage Loan Officer

C: 203-948-6084

E: grazynam@teachersfcu.org

NMLS # 773354

Lending in almost all states.

Tradycyjną polską kuchnię
NA KAŻDĄ OKAZJĘ!

CATERING
u EDYTY

TANIO
SMACZNIE
FACHOWO

komunie, chrzty, wesela, pogrzeby,
rocznice, urodziny, spotkania firmowe
i wszelkiego rodzaju imprezy okolicznościowe

Z dostawą
do domu
na terenie
calego
stanu!

Polecamy domowe wypieki, ciasta i torty
oraz tradycyjny, swojski stół z kielbasami,
boczkami, smalczykiem i wiejskim chlebem

Zadzwoń po wycenę i informacje:

Edyta Kulak 203-224-9470

UZDROWICIEL

BEZPŁATNA PORADA TELEFONICZNA

Leszek Richmond

POMAGAM na ODLEGŁOŚĆ.
DOSKONAŁE REZULTATY.

100 % Naturalnie. Wszelkie Dolegliwości i Objawy:
Depresja, Stres, Nerwice, bóle Głowy i Migreny
Nadwaga, bóle Kręgosłupa i Stawów, Astma,
Bezsenność, Moczenie oraz wiele innych u Dzieci i Dorosłych.

24 LATA DOŚWIADCZENIA.
TYSIĄCE WDZIĘCZNYCH OSÓB.

 250.480.7899

WWW.LESZEKRICHMOND.COM

JESTEM by POMÓC

Connecticut oferuje mieszkańcom program wsparcia finansowego na ogrzewanie w zimie

Tańsza energia dzięki CEAP

Zimowe tygodnie coraz bliżej. Dla wielu mieszkańców Connecticut oznacza to konieczność zmierzenia się z wysokimi rachunkami za ogrzewanie. Dobrą wiadomością jest to, że będą mogli skorzystać z programów pomocowych oferujących dofinansowania.

Jak przekazała Jess Cain, wiceprezesa ds. operacji dla klientów i programów pomocy w Eversource, w tym sezonie mieszkańcy stanu będą mogli zaoszczędzić do 530 dolarów dzięki Connecticut Energy Assistance Program (CEAP).

– Pieniądze z CEAP przeznaczane są na podstawowe źródło ogrzewania – powiedziała. Oznacza to, że mieszkańcy będą mogli wykorzystać środki bez względu na to, czym zasilane jest ogrzewanie w ich nieruchomości. Cain dodała też, że klienci będą kwalifikować się do skorzystania z dofinansowań na

 Archiwum WEM

Dzięki programowi CEAP kwalifikujący się mieszkańcy Connecticut mogą zapłacić mniej za rachunki za ogrzewanie

podstawie dochodów i liczby członków gospodarstwa domowego. Od 1 grudnia Eversource będzie oferować niższe stawki odbiorcom korzystającym z energii elektrycznej. Przedsiębiorstwo twierdzi, że sko-

rzystają oni z 10% lub 50% miesięcznej zniżki. Więcej informacji i wnioski o zwrot kosztów można znaleźć na stronie: portal.ct.gov/heatin-g-help/connecticut-energy-assistance-program-ceap.

Konwencja na temat problemów społeczności rdzennych Amerykanów w Connecticut

Spotkanie na Kapitolu

Northeast Women's Healing Circle pracuje nad podniesieniem świadomości na temat zaginionych i zamordowanych rdzennych kobiet (MMIW). Jedną z ostatnich inicjatyw organizacji było spotkanie zorganizowane w sobotę 25 listopada na Kapitolu stanu Connecticut. Wzięli w nim udział przedstawiciele plemion z Connecticut, Rhode Island, Massachusetts i Nowego Jorku.

Jedną z osób reprezentujących MMIW była Junise Golden Feather,

członkini plemienia Seaconke Wampanoag. Jak przekazała, organizacja zaczęła działać na początku pandemii, aby zwrócić uwagę i walczyć z dysproporcjami między społecznościami.

– Próbuje tylko podnieść świadomość istnienia problemu, prowadzimy dialog, a przede wszystkim przyglądamy się, jakie procesy zachodzą w społeczności plemiennej i jak możemy pomóc następnym pokoleniom – powiedziała Golden Feather.

W sobotę organizacja promowała ruchy No More Stolen Sisters i Red

Hand. Jak wynika z danych MMIW, 4 na 5 rodzimych kobiet doświadczy w swoim życiu przemocy. Wydarzenie było także okazją dla plemion do nawiązania kontaktów i zgromadzenia zasobów.

Zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami, osoby chcące okazać wsparcie grupie przysły na wydarzenie ubrane na czerwono. Kolor ten nawiązywał do symbolu wykorzystywanego przez MMIW w całym kraju – czerwonego odcisku dłoni.

Gubernator Connecticut przedstawił plan rozwoju stanu, który ma zostać zrealizowany w ciągu najbliższej dekady

10-letni plan rozwoju

Zgodnie z zapowiedzią gubernatora Connecticut Neda Lamonta stan ma zainwestować m.in. w modernizację kolei, promowanie w społecznościach priorytetowego podejścia do pieszych i zwiększenie budowy mieszkań w stanie. To tylko część planu CT-2035, który ma być realizowany w ciągu następnych 10 lat.

Lamont przedstawił jego założenia w połowie listopada na szczycie infrastrukturalnym z udziałem urzędników stanowych i lokalnych ds. planowania. Plan opierać się będzie na programie finansowania dla wszystkich 169 miast w stanie.

Gubernator przekazał, że nacisk zostanie położony na rozwój zorientowany na transport, a plan będzie realizowany we współpracy ze społecznościami lokalnymi.

– Specjaliści zajmujący się planowaniem i zagospodarowaniem przestrzennym przejmą inicjatywę w imieniu swoich miast – zwrócił się do lokalnych urzędników.

Z kolei mieszkańców stanu zachęcał, by wskazywali zespołowi kierunki, w których miałyby się rozwijać stan. – Tak jak powiedziałem, mamy zasoby, które mogą pomóc, nie tylko w zakresie transportu, ale także mieszkalnictwa – powiedział.

Za realizację planu będzie odpowiadał powołany w 2019 roku Miejski Zarząd Przebudowy.

Plan uzyskał finansowanie w wysokości 60 milionów dolarów, co stanowi część zatwierdzonego w zeszłym miesiącu pakietu dwuletnich obligacji państwowych o wartości 7.5 miliarda dolarów. Jego realizacja rozpocznie się na początku przyszłego roku.

 facebook.com/GovNedLamont

Gubernator Connecticut Ned Lamont przedstawił w połowie listopada ambitny plan rozwoju stanu na najbliższe 10 lat

Słoneczna Floryda dla Ciebie!

FLORYDA

Sarasota - Bradenton - Venice - NorthPort

- Kupno nieruchomości i pomoc w przeprowadzce na Florydę
- Nieruchomości bankowe
- Biznesy
- Działki budowlane
- Inwestycje

Jako właściciel budynków na wynajem pomogę w znalezieniu właściwej inwestycji i zadbam o właściwe zarządzanie.

REALTY EXECUTIVES

Mario Mlotkowski
REALTOR / PUBLIC NOTARY
(941) 822-1688
www.941HomesForSale.com

Gary L. Bridgman, Attorney

Death and Taxes inevitable? Perhaps not.

Consider an experienced tax attorney with over 35 years experience in income and estate tax matters: planning, audits, appeals and litigation.

100 Mechanic Street, #80 Southbridge, MA 01550
Phone: 508-765-7085, Fax: 508-765-1238
Email: gbridgman@earthlink.net, http://www.gbridgman.com/

We offer competitive pricing for tax return preparation and do not charge for consultation and review of your prior year's tax returns.

Szukaj kiełbas i innych wyrobów marki **BLUE SEAL** w lokalnych sklepach spożywczych i supermarketach bądź odwiedź nasz sklep firmowy w Chicopee, MA!

Zapraszamy od poniedziałku do piątku od 7 am do 3:30 pm
19 Sitarz Avenue,
Chicopee, Massachusetts

Zamówienia:
1-800-924-6328
Dodatkowe informacje:
www.bluesealkielbasa.com

Do tańca gra zespół

FENIX

wstęp \$ 80,00 od osoby

W cenie biletu:
zimne przekąski, owoce, barszcz czerwony, kawa, pączki, napoje chłodzące, szampan na stolik oraz kotyliony

PLACÓWKA HALLER POST NR. 111

BAL SYLWESTROWY

31 GRUDNIA, 2023

godz. 7:00 pm. do 2:00 am.

Informacje i sprzedaż biletów:
Bar (860) 223-6892
Tadeusz (860) 225-4451

**B
Y
O
B**

112 Grove St. New Britain, CT

 Adam's Polish Food
Polskie Delikatesy w Vernon, CT

POLECAMY:

- Wyroby garmażeryjne przygotowywane na miejscu
- Szeroki asortyment produktów spożywczych z Polski, Niemiec, Węgier, Jugosławii, Łotwy oraz innych krajów
- Polskie wędliny, kielbasy, sery i produkty garmażeryjne
- Ciasta, pieczywa oraz wypieki świąteczne
- Polskie kosmetyki, prasę i upominki
- Piwa z Polski oraz całej Europy

Wesołych Świąt!

205 Talcottville Road
Vernon Rockville, CT
Tel. 860-871-6080

*Najlepsze kanapki
w okolicy!*

DOGODNY PARKING

Hours / Godziny: Tue-Fri: 10-6
Sat: 9-5, Sun: 10-2, Closed Mondays

Niecałe 30 mil od granicy z Massachusetts!

*Własnego
wyrobu pierogi!*

WEBSTER PACC

Bal Sylwestrowy

DJ MARIUSZ

NIEDZIELA, 31 GRUDNIA

6:00PM - 1:00AM

BILETY \$120/OSOBY

W cenie biletu:
- przystawki
- uroczysta kolacja
- barszcz i krokiet przed północą
- toast z szampanem o północy
- słodki stół

Bilety do nabycia:

Victor 774 232 2550 | Marzena 774 253 2551 | Kasia 774 280 0531

Sylwester
2024

**NIEDZIELA
31 GRUDNIA**

OD 7:00 PM
DO 2:00 AM

JOHN PAUL II
DIVINE MERCY SHRINE HALL
34 ST. PETER'S STREET
SALEM, MA

Bawimy się z
DJ'em Daniel Band z Connecticut

Bilety w cenie **\$100** od osoby.

Info i rezerwacje:

978-744-1278

Przekąski, kolacja, deser oraz lekki poczęstunek
po północy. Cash bar.

Sponsorem zespołu jest
Michael Lutrzykowski

BRICK ■ BLUESTONE ■ COBBLESTONE ■ PAVERS ■ THINSTONE

WISHING YOU AND YOUR CLOSE ONES A

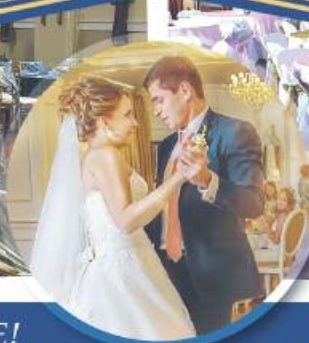

Wethersfield Building Supply
1246 Berlin Turnpike
Wethersfield, CT 06109
Tel. 860.956.8831

Main Ballroom (do 300 gości)

**Imprezy okolicznościowe
WRACAJĄ!**
Zadzwoń po informacje
i rezerwacje

Amber Room (do 240 gości)

4 SALE BANKIETOWE - NA KAŻDĄ OKAZJĘ!

Blue Room (do 80 gości)
Yellow / Party Room (do 40 gości)
Polanka - Falcons Fields (do 1000 gości)

*Idealne miejsce na: wesela, urodziny, rocznice,
imprezy firmowe czy charytatywne oraz wydarzenia na świeżym powietrzu*
Wybór firm cateringowych: Belvedere & Aqua Turf.

- sale wyposażone w stoły i krzesła
- bar
- w pełni wyposażona kuchnia
- recepcja i szatnia
- parking
- salonik weselny (bridal suite)

Po renowacji wartej 2 miliony dolarów!

Zadzwoń po więcej informacji i rezerwację!

POLISH FALCONS OF AMERICA - NEST 88

201 Washington St, New Britain CT 06051

www.falconbanquethall.com

Wynajem: 860-505-8476

Polka jak wierzba – „uginąła się, ale nigdy się nie złamała”

Iga Świątek tenisistką roku!

 Iga Świątek/facebook

Triumf w WTA Finals zrobił swoje – Iga Świątek została wybraną zawodniczką roku przez portal Tennis Infinity. „To ona śmiała się ostatnia” – podkreślają dziennikarze i eksperci tenisa.

Polska zawodniczka odniosła w tym sezonie wiele sukcesów, wygrała wielkoszlemowy French Open, ale o wyróżnieniu przesądził finisz sezonu, turniej w Pekinie, a przede wszystkim wspomniane WTA Finals Meksyku.

Iga nie zważała w Cancun na wpadki organizatorów, nie przejmowała się fatalną pogodą. Była skoncentrowana na celu i, wyjąwszy mecz z Marketą Vondrousovą, przeszła przez turniej jak burza. W nagrodę zyskała uznanie kibiców, zarobiła fortunę, a kosztem Aryny Sabalenki wróciła na fotel liderki rankingu WTA.

W tym sezonie wygrała 68 meczów, o jeden więcej niż w ubiegłym. „Chociaż jej dominacja w turniejach Wielkiego Szlema i WTA 1000 osłabła w porównaniu z ubiegłym rokiem, to aura niezwykłości nigdy jej nie umknęła” – skomentowano wyczyny raszynianki.

Tenisowi eksperci porównali Świątek do wierzby na wietrze – „uginąła się, ale nigdy się nie złamała. Chwilowa utrata tytułu liderki mogła mocno zachwiać jej pewnością siebie, ale Polka zdała test znakomicie” – podkreślano.

Oceniano, że bodźcem dla Igi była Aryna Sabalenka, która zdobywając pierwszy tytuł wielkoszlemowy, podczas Australian Open, pobudziła Igę do działania. „Na koniec sezonu to Polka śmiała się ostatnia” – podkreślano.

Iga Świątek pokazała w tym sezonie klasę sportową, ale też mentalną siłę

Polska nie awansowała bezpośrednio na Euro 2024

Baraże ostatnią szansą

Piłkarską reprezentację Polski czekają mecze barażowe o awans do przyszłorocznych mistrzostw Europy. To skutek remisu 1:1 (1:0) z Czechami, ostatniego, grupowego pojedynku biało-czerwonych.

Przed meczem na PGE Narodowy dotarła informacja, że Mołdawia zremisowała z Albanią 1:1, co kończyło temat spekulacji o bezpośrednim awansie Polski na europejski czempionat. W samym spotkaniu z południowymi sąsiadami gospodarze wystąpili bez chorego Piotra Zielińskiego, a w trakcie meczu stracili Karola Świderskiego (złe się poczuł i nie wyszedł na II połowę).

Wynik w 38. minucie wynik otworzył Jakub Piotrowski, na co dzień zawodnik bułgarskiego Łudogorca Razgrad. Był to dla niego drugi mecz i debiutancki gol

Jakub Piotrowski posmakował swej pierwszej bramki w reprezentacji

w kadrze. Przy bramce mocno zastrzyzył się Nikola Zalewski oraz... stoper Czech.

Czesi mieli mocny początek II połowy. Po krótko rozegranym rzucie wolnym piłka niefortunnie odbiła się od głowy Pawła Bochniewicza i w 49. minucie Tomasz Soucek z kilku metrów pokonał Wojciecha Szczęsnego. Później obie strony miały jeszcze swoje szanse (m.in. Robert Lewandowski), ale ponad 56 tysięcy kibiców nie doczekało się już goli.

– Walczyliśmy o każdą piłkę, płynnie przechodziliśmy w pressingu. Jeden raz zaspaliśmy przy stałym fragmencie gry i ułatwiliśmy trochę zadanie Czechom. Tego najbardziej szkoda – komentował trener reprezentacji Michał Probiez.

Losowanie grup barażowych już 2 grudnia roku w Hamburgu, ale same mecze dopiero w marcu.

Wystartował Plebiscyt „Przeglądu Sportowego”, wyniki poznamy w styczniu

Kto sportowcem roku w Polsce?

Rozpoczął się 89. Plebiscyt „Przeglądu Sportowego”, który wyłoni polskiego Sportowca Roku. Faworytami są laureaci sprzed roku – Iga Świątek, Bartosz Zmarzlik i Robert Lewandowski. Wysoko może być Natalia Kaczmarek i Aleksander Śliwka.

Plebiscyt trwać będzie do 6 stycznia. Tego dnia na Gali Mistrzów Sportu ogłoszone zostaną ostateczne wyniki. Kapituła plebiscytu przedstawiła dwudziestkę sportowców, na których głosować będą kibice.

Głosowanie w I etapie plebiscytu odbywa się trzema metodami. Można wysłać kupon lub kupony wyciętych z gazety (będą ukazywać się w „PS”, wybranych numerach „Faktu” oraz „Fakt TV”). Można oddać głos poprzez stronę internetową www.przegladSPORTOWY.onet.pl oraz www.polsatsport.pl. Można też za pomocą SMS wysłanego pod numer 7371 (koszt 3,69 zł z VAT).

Lista nominowanych: Michał Bryl, Bartosz Łosiak (siatkówka plażowa), Krzysztof Chmielewski (pływanie), Krystian Dziubiński (hokej na lodzie), Hubert Hurkacz (tenis), Natalia Kaczmarek (lekkoatletyka), Martyna Klatt i Helena Wiśniewska, Renata Knapik-Miazga, Martyna Swatowska-Wenglarczyk, Magdalena Pawłowska i Ewa Trzebińska (szermierka), Dawid Kubacki (skoki narciarskie), Oskar Kwiatkowski (snowboard), Robert Lewandowski (piłka nożna), Magda Linette (tenis), Adrian Meronk (golf), Wojciech Nowicki (lekkoatletyka), Mateusz Ponitka (koszykówka), Magdalena Stysiak (siatkówka), Ewa Swoboda (lekkoatletyka), Aleksander Śliwka (siatkówka), Iga Świątek (tenis), Bartosz Zmarzlik (żużel), Piotr Żyła (skoki narciarskie).

 Aleksander Śliwka/facebook

Aleksander Śliwka zdobył z kolegami z reprezentacji mistrzostwo Europy w siatkówce i wygrał Ligę Narodów

„Ikar i Dedal” (2)

– Wieczorem – kontynuował dziadek – Wojtek zaprosił mnie i kolegę do siebie na kolację. Zapytałem, czy mogę przyjść z koleżanką i zabrałem ze sobą Helenę. To była zwykła francuska kolacja, jednak dla nas wtedy okazała się prawdziwą ucztą. Po kolacji wracaliśmy pieszo do hotelu, aby nacieszyć się widokiem Paryża nocą. Robiło się chłodno, zdjąłem marynarkę i założyłem Helenie na ramiona, wyjąłem apaszkę, owinąłem ją wokół szyi i wtedy pierwszy raz ją pocałowałem. Nie wiem, czy magia tego miasta tak na mnie wpłynęła, przecież byłem raczej nieśmiały, ale nie mogłem oderwać oczu od tej kobiety. Może teraz tego nie rozumiesz. Wtedy w Paryżu wiedziałem, że chcę spędzić resztę swojego życia z Heleną, że pragnę, aby została matką moich dzieci. Minęło dwa lata, zanim zgodziła się zostać moją żoną i przeżyliśmy wiele cudownych chwil. Po ślubie wróciliśmy do Mielca. Ja latałem na mieleckich samolotach i szkoliłem młodych pilotów, a babcia pracowała jako tłumaczka, bo świetnie знаła obce języki, angielski i francuski.

– Dziadku, na jakich samolotach latałeś w Mielcu?

– Było ich trochę ale najwięcej latałem na Dromaderach, Iskrach i Mewach.

Wstał i przyniósł Michałkowi kalendarz z samolotami produkowanymi w WSK Mielec w latach, kiedy pracował. Posadził wnuka na kolanach i przez chwilę wspólnie oglądali kolorowe zdjęcia samolotów. Po chwili Michał zeskoczył z kolan i przyniósł model samolotu do sklejania i z radością stwierdził, że jest taki sam, jak na obrazku.

– Popatrz dziadku, to jest ten samolot. Możemy go dzisiaj złożyć?

– Pewnie, że możemy. Tylko musimy pójść po okulary. Wyjmij z pudełka elementy i poukładaj na stole. Zaraz wracam.

Michał aż podskoczył z radości. Po chwili Andrzej, przyglądając się modelowi, zaczął czytać.

– Model PZL TS -11 Iskra. Samolot szkoleniowo– treningowy, produkowany przez WSK PZL Mielec. Pierwszy polski samolot napędzany silnikiem odrzutowym. Na takim samolocie szkoliliłem pilotów, kiedy pracowałem w Mielcu. Zrobimy tak – kontynuował dziadek – ja będę kleił, a ty będziesz mi podawał kolejne elementy i stworzymy samolot, jak Dedal skrzydła.

– A kim był Dedal?

– Dedal Michałku, to mitologiczny konstruktor – wyjaśnił dziadek. – Miał syna Ikar, który nie posłuchał ojca i marnie skończył.

– Opowiesz mi o Dedalu?

– Oczywiście Michałku, jutro ci opowiem, teraz składamy model. Andrzej odkreślił tubkę z klejem, a Michał podawał wskazane przez dziadka kolejne elementy. Kiedy samolot był gotowy, Michał złapał model w dłonie i biegnąc między krzewami, dotarł do swojego pokoju. Andrzejowi aż łza zakręciła się w oku, gdy przyglądał się z nieskrywaną dumą, jak wnuczek przeżywa chwile szczęścia. Cieszył się, że tak fajnie spędzili razem czas. Nagle zerknął na zegarek i poczuł się głodny. Zawołał Michała do siebie.

– Michałku, chodź tutaj.

Michał przybiegł trzymając nadal model Iskry dłoni.

– Dziadku, mogę zabrać ten samolot do mojego pokoju? – zapytał.

– Pewnie, że możesz, tylko postaw go na biurku, bo musi dokładnie wyschnąć – powiedział dziadek. – Pobaw się jeszcze chwilę a ja ugotuję parówki i zjemy kolację, bo jest bardzo późno. Po kolacji obejrzyj sobie bajkę, umyjesz zęby i pójdziesz spać.

– Dobrze dziadku. Mama zawsze mi czyta przed snem. Możesz mi opowiedzieć o tym Dedalu?

– Dobrze, ale najpierw umyj ręce, siadamy do kolacji, potem szybki prysznic i do łóżka – nalegał dziadek.

– Tak jest, panie pilocie – zaśmiał się Michał i szybko pobiegł do łazienki.

Po kolacji Michał z pomocą dziadka umył się, zabrał model samolotu, umieścił na biurku i położył się do łóżka. Andrzej w tym czasie posprzątał w kuchni. Zobaczył nieodebrane połączenie na swojej komórce od córki. Wybrał numer.

– Cześć córciu. Nie słyszałem, gdy dzwoniłaś. Jak się bawicie? U nas wszystko w porządku. Zobaczę, czy Michałek śpi. Jeśli jeszcze nie, to powiesz mu dobranoc. Andrzej podszedł do pokoju wnuka i zobaczył, że Michał po całym dniu emocji zasnął jak kamień.

– Jesteś tam jeszcze? – szepnął do słuchawki Andrzej. – Zadzwoń jutro w południe. Bawcie się dobrze i nie martwcie się. My sobie tutaj świetnie dajemy radę. Dobrej nocy.

Andrzej zmęczony, ale bardzo zadowolony z minionego dnia, obejrzał prognozę pogody i po kąpieli zaglądnął do pokoju wnuka, który słodko spał. Spojrzał jeszcze na stojący na biurku model Iskry, z którym odbył tyle wspomnień. Przeczytał kilka kartek książki i zasnął. Musiał wypocząć, bo jutro czekał go kolejny dzień z wnukiem sam na sam.

Michał obudził się kilka minut po ósmej

i cichutko przyszedł do pokoju, w którym spał dziadek. Nie wiedział, że wcale nie śpi, tylko udaje i obserwuje wnuka. Cieszył się, że tak fajnie się dogadują. Michał położył się koło dziadka, który złapał go i podniósł do góry.

– Dzień dobry dziadku, opowiesz mi o Dedalu?

– Cześć, kolego, nie zapomniałeś o Dedalu, ale nie spytałeś o mamę i tatę.

– No właśnie, co tam u nich? Telefowali wczoraj? – zapytał Michał, bawiąc się modelem Iskry.

– Tak, ale byliśmy tacy zajęci składaniem samolotu, że nie zauważyłem połączenia. Oddzwoniłem, prosili, żeby cię ucałować. Po czym przytulił Michałka i pocałował w czoło.

– Dzień dobry, mój Ikarze – powiedział wesoło.

– Ja mam na imię Michał. Kto to jest Ikar? – zawołał zdziwiony wnuczek.

Andrzej położył się obok Michała i zaczął opowieść:

– Ikar, według mitologii greckiej, był synem Dedala, jednego z najlepszych rzemieślników, kowali i wynalazców w Atenach. Uczeń Dedala, Telos, okazał się lepszy, dlatego zazdrosny Dedal zabił go i uciekł wraz z synem z Aten na Kretę, którą wtedy rządził król Minos. Dedal i Ikar bardzo tęsknili za ojczystymi Atenami, ale król zabronił im opuszczać Kretę. Pomysłowy Dedal wymyślił, że zrobi ogromne skrzydła z ptasich piór posklejanych woskiem. Mogli przymocować je sobie do ramion, poruszać nimi i przelecieć nad morzem niczym ptaki. Dedal przed podróżą ostrzegł niedoświadczonego syna, aby nie leciał zbyt nisko, gdyż wilgoć bijąca od morza rozklei skrzydła. Nie mogli też lecieć zbyt wysoko, ponieważ ciepło promieni słonecznych mogło roztopić wosk. Lecieć musieli precyzyjnie, aby nie wpaść do morza. Ikar obiecał ojcu, że będzie ostrożny. Pierwszy poleciał Dedal i wskazywał drogę. Wszyscy, którzy widzieli ich w powietrzu, zastanawiali się kim są ludzie, którzy posiadli dar latania? Bogowie przyznali ten dar tylko ptakom. Ikar był tak przejęty losem, że zapomniał o obietnicy złożonej ojcu i wzbijał się coraz wyżej w stronę słońca. Był szczęśliwy, zachwycony, że potrafi latać. Nie zauważył, że zgodnie z przestrogą ojca wosk zaczął się topić, a skrzydła rozkleiły się. Nierozważny Ikar nie zachował bezpiecznej odległości, spadł do morza i utonął.

Andrzej przytulił wnuka do siebie jeszcze mocniej i rzekł.

– Widzisz Michałku, czasami warto

„Dedal i Ikar” – malował Charles Henry Granger

posłuchać starszych i mądrzejszych od siebie. Kiedy byłem pilotem zawodowym, musiałem uzyskać pozwolenie na start. Informację, które docierały do mnie z wieży kontrolnej, przypominały wskazówki Dedala. Musiałem być rozważny, bo pasażerowie powierzyli mi swoje życie.

Michał zeskoczył z łóżka i machając ramionami pobiegł do kuchni, zabrał butelkę pepsi i wrócił do pokoju dziadka. Andrzej wstał, zaścielił łóżko i zmarszczył brwi, mówiąc do wnuka.

– Kolego, pepsi będzie po śniadaniu. Teraz szybko idziemy do łazienki i za chwilę zrobimy nam prawdziwe męskie śniadanie.

– Wiem. Jajecznica na boczku i bułka. Tata tylko tyle robi w kuchni.

Andrzej zaparzył sobie kawę, Michałkowi kakao i szybko zamieszał jajecznicę. Położył patelnię na stole i nałożył Michałkowi porcję na talerz.

– Jedz mądralo. Póki mama nie wróci, w tym domu będzie panowała męska kuchnia. Andrzej sięgnął po pieprz, a Michał zjadał jajecznicę ze smakiem.

– Czy ja coś mówię dziadku? – zaśmiał się Michał, po czym spytał:

– Dziadku, co my dzisiaj będziemy robić? Masz pomysł? Andrzej wiedział, że musi coś wymyślić, bo pomysły dzieci bywają niebezpieczne.

– Wiesz co? Jak szybko umyjesz się i ubierzesz, to pojedziemy na lotnisko. Pokażę ci prawdziwe samoloty. Może uda nam się też zobaczyć startujący helikopter Black Hawk.

Aleksandra Piguta
Redaktor strony Edward Bolec

Aleksandra Piguta

Autorka siedmiu tomików poezji: „Kropla”, „Dłonie”, „Skrzydła”, „Strofy na...”, „49 niedomówień”, „Karuzela” (wydany w wersji polsko-angielskiej), „Smaragdy”. Autorka sztuk teatralnych „Zgrana paczka” i „Kasetka szczęścia” (wydana w wersji książkowej). Prezes Mieleckiej Grupy Literackiej, działającej przy Towarzystwie Miłośników Ziemi Mieleckiej im. Władysława Szafara w Mielcu. Uhonorowana odznaką „Zasłużony dla Kultury Polskiej” w 2018 roku.

TWO WORDS TO THE WISE

Robert A. Rothstein
University
of Massachusetts
Amherst
rar@umass.edu

Winged Words

Collections of proverbs often include expressions that scholars would put in a separate category, for example, famous quotations, which are technically known as “winged words” (*skrzydlate słowa*). (The English translation of *skrzydlate* is bisyllabic: [wing-ed].) The term comes from Homer, who used the formula many times in the *Iliad* and *Odyssey* in reference to speech, although specialists in the classics do not agree on its meaning or function. It entered scholarly literature thanks to Georg Büchmann’s 1872 collection *Geflügelte Worte*. Later it was used in a description of the British writer Sir Walter Scott, about whom it was said that “no man has written as many

volumes with so few sentences that can be quoted. Winged words were not his vocation.”

The Polish language is rich in winged words. Henryk Markiewicz and Andrzej Romanowski of the Jagiellonian University published their compilation *Skrzydlate słowa* in 1990 and followed it with a second volume in 1998. The two parts contain more than 1700 pages of quotations, most (or at least very many) of which will be familiar to anyone who was raised on Polish literature and history.

In 2004 the Warsaw linguist Jerzy Bralczyk published in the weekly *Polityka* a list of what he considers the “one hundred most important Polish sentences.” The editors of *Polityka* interpret this to mean the best-known Polish sentences, those that are recognizable as quotations and that often “say something about us Poles.” The list, in alphabetical order, runs from *Aaa kotki dwa, szare bure obydwu* (“Ah, two kittens, both brownish gray” [the first line of a lullaby]) to *Żebyśmy tylko zdrowi byli* (“May we just be healthy” [a toast or New Year’s wish; also used in the sense “just as long as we’re healthy”]). Markiewicz and Romanowski attribute the latter, or at least its popularity, to the cabaret and film actor Adolf Dymśa. Incidentally, the Yiddish expression *abi gezunt*, used to mean “it’s no problem just as long as we’re healthy” is either derived from Polish or the source of the Polish expression.

It is striking that fully a fifth of Professor Bralczyk’s winged words come from songs. Not surprisingly one of them is the opening line of the Polish national anthem, *Jeszcze Polska nie zginęła, póki my żyjemy* (“Poland has not yet perished while we are alive”), and another is the beginning of an unofficial anthem, something like a Polish “God Bless America” – *Boże, coś Polskę przez tak liczne wieki otaczał blaskiem potęgi i chwaly* (“God, who through so many centuries enveloped Poland in the splendor of power and glory”). The Polish equivalent of “Happy Birthday to You” (although a song applicable to other celebrations as well) provides another well-known quotation: *Sto lat, sto lat, niech żyje, żyje*

nam (May he/she live 100 years for us), as does a song of female independence about a girl who meets a hunter and tells him that she, would gladly give him some bread and butter, but has already eaten it all: *Szła dziewczeczka do laseczka do zielonego* (“A girl was going to the green woods”).

The list includes lines from several soldiers’ songs, ranging from one of the oldest (16th century), *Idzie żołnierz borem, lasem, przymierając z głodu czasem* (“A soldier marches through the woods and forests, suffering hunger at times.”) *Czerwone maki na Monte Cassino zamiast rosy piły polską krew* (“Instead of dew the red poppies on Monte Cassino drank Polish blood”).

The list in *Polityka* does not include one well-known and appropriate quotation from the Polish national poet, Adam Mickiewicz (1798–1855). In his long poem of 1828 *Konrad Wallenrod* the poet points out that paintings and other national treasures can be destroyed by fire or invaders, but *Pieśń ujdzie cało* (“The song will survive”). Professor Bralczyk’s list of winged words bears witness to that.

Here are a few more examples of *skrzydlate słowa*, illustrating their presence in entertainment, in politics and in advertising:

Ja jestem kobietą pracującą, żadnej pracy się nie boję. (“I’m a working woman, I’m not afraid of any job.”) (from the 1970s television series *Czterdziestolatek*).

Jestem za, a nawet przeciw. (“I’m for, and even against.”) (answer by Lech Wałęsa to a question about the role of Solidarity and his possible support for the government).

Sorry, taki mamy klimat. (“Sorry, that’s the kind of climate we have.”) (explanation by the Minister of Infrastructure, Elżbieta Bieńkowska, about why trains were running late during the winter).

Cukier krzepi. (“Sugar makes you strong.”) (advertising slogan from the interwar period).

Prawie robi wielką różnicę. (“It almost makes a big difference.”) (humorous advertising campaign for Żywiec beer, showing for example a dj [didżej] and an organ grinder [kataryniarz]).

 Archiwum WEM

WYSYŁAMY DO POLSKI:

- KWIATY ▪ UPOMINKI ▪ KOSZE
- ZESTAWY SPOŻYWCZE

NA KAŻDĄ OKAZJĘ Z GWARANTOWANĄ DOSTAWĄ DO DOMU ODBIORCY

SPRAW
KOMUŚ
WIELKĄ
RADOŚĆ!

908-352-9100

www.polamerNY.com

POLAMER

Znienawidzone profesje

📷 Archiwum WEM

Komornik należy do najbardziej nielubianych zawodów

Jedni lubią miłe ekspedientki z osiedlowego marketu, inni listonosza albo portiera witającego uśmiechem. Drudzy bardziej cenią influencerów, nawet jeśli ich nigdy na żywo nie widzieli. W kwestii sympatii jest mniej różnorodności niż przy antypatii do pewnych profesji. W wielu sondażach wyłoniono rodzaje zawodów, które budzą powszechną niechęć, ale ktoś je jednak musi wykonywać...

W czołówce najbardziej nielubianych powtarzają się: komornicy, windykatrzy, kontrolerzy biletów, strażnicy miejscy, pra-

cownicy call center. Kontrowersje budzą często m.in.: urzędnicy (zwłaszcza urzędów skarbowych), ulotkarze, politycy, nauczyciele, księża, taksówkarze.

Niechęć do pewnych profesji jest typowa tylko w niektórych, specyficznych kręgach, np. gwiazdy nienawidzą paparazzi, podczas gdy ci są obojętni dla większości społeczeństwa. Sławy nie przepadają też za dziennikarzami, choć ich zarazem potrzebują, bo kto, jeśli nie pracownicy mediów, nagłośnią ich nazwiska i osiągnięcia.

Duże rozbieżności są również w ocenach młodych i leciwych osób. Dojrzałym nie mają dużego poważania dla ludzi pracujących w obszarze internetu: influencerów i youtuberów (nie dotyczy to już programistów czy po prostu informatyków), podczas gdy młodzi myślą o nich przeciwnie, dążą nawet do podobnego sposobu zarabkowania. Dojrzałe osoby wyżej stawiają zawody medyczne. Niezmiennie poważaniem cieszą się też strażacy.

📷 H.K.

Koniec z brokatem

Kalendarz prowadzi nas powoli ku świętom, a więc przybliża i czas karnawału, który zawsze kojarzył się z błyszczącymi dekoracjami, makijażami, a te mogą stać się stonowane przez zakaz sprzedawania brokatu. Nie nastąpi to raptownie, ale z czasem brokat będzie wspomnieniem.

Niedawno Komisja Europejska przyjęła rozwiązania prawne ograniczające stosowanie mikrodrobin plastiku celowo dodawanych do produktów. Ma to na celu pohamowanie zanieczyszczenia środowiska mikroplastikiem, czyli tworzywami sztucznymi nie większymi niż 5 mm. Jak się okazuje, drobiny takie znajdowano już nawet w żywności, ludzkich organizmach, wysoko w górach, w oceanach, a nawet w nieodwiedzanych przez ludzi jaskiniach.

Odtąd sukcesywnie będą wchodzić w życie zakazy sprzedaży produktów, w których składzie jest mikroplastik. Sypki brokat nie będzie już sprzedawany, ale na tym nie koniec. Z czasem eliminowane będą iskrzące się produkty do makijażu, błyszczące długopisy, notesiki dla dzieci, różne ozdoby itd. To może okazać się odczuwalne dla wielu producentów. Muszą szukać innych, bardziej przyjaznych dla środowiska rozwiązań.

Zmartwionych użytkowników brokatowych cacek może pocieszyć fakt, że rozstanie z brokatem w krajach Unii Europejskiej będzie przebiegać stopniowo. Nie zniknie od razu każda mieniąca się drobinka. Do 16 października 2027 r. będzie można sprzedawać brokat obecny w produktach splekiwanych, do 16 października 2029 r. w produktach niesplekiwanych, natomiast aż do 16 października 2035 r. na półkach w sklepach dostępny będzie brokat obecny w produktach do makijażu, ust i paznokci.

Warto zauważyć, jak dużo było dotąd brokatu również w dekoracjach świątecznych, zabawkach, odzieży. Mało kto zdawał sobie sprawę z tego faktu. Używanie brokatu było raczej kwestią gustu.

📷 H.K.

📷 Archiwum WEM

Brokatowe ozdoby i kosmetyki będą stopniowo znikać ze sklepowych półek, co jest efektem walki z wszechobecnym mikroplastikiem

WYSYŁAMY DO POLSKI:

▪ KWIATY ▪ UPOMINKI ▪ KOSZE
▪ ZESTAWY SPOŻYWCZE

NA KAŻDĄ OKAZJĘ Z GWARANTOWANĄ DOSTAWĄ DO DOMU ODBIORCY

SPRAW
KOMUŚ
WIELKĄ
RADOŚĆ!

908-352-9100

www.polamerNY.com

POLAMER

Zwierzęce pasje Katarzyny Dowbor

 facebook.com/Katarzyna.Dowbor

Ograniczenie aktywności zawodowej bywa czasem trudne mimo dojrzałego wieku, zwłaszcza dla ludzi telewizji, ale ten etap ma też plusy – pozwala więcej czasu poświęcić pasjom. W przypadku Katarzyny Dowbor zwierzęta są tym, co skrada serce i czas, bez żalu.

Ta znana prezenterka ma liczne grono czworonożnych przyjaciół. Psy, koty, konie – to jej pasja. Bardzo przeżywa, gdy chorują lub odchodzą tak ukochane istoty. Włącza się też w różne akcje dobroczynne na rzecz zwierząt.

Miłośniczka czworonogów wie, jak wypośredkować rozpieszczanie i dyscyplinę, inaczej gromadka byłaby trudna w opiece. W jednym z wywiadów pani Katarzyna wspomniała, jak kiedyś ktoś znajomy powiedział jej: „Ty to masz szczęście do tych zwierząt”. Wy-

Katarzyna Dowbor jest miłośniczką zwierząt i ma liczne grono czworonożnych przyjaciół

jaśniła: „Faktycznie, mam do nich szczęście, ale to też wynika z tego, że serce im daję i serce dostaję”.

Dowbor w codziennej praktyce zgłębia zwierzęcą naturę. Zauważyła, np. że zwierzęta lubią, kiedy wszystko jest poukładane. Jest też przy nich sporo pracy, dlatego wstaje już około szóstej rano. Karmi konie i resztę podopiecznych. Mieszka na wsi, ma piękne pola wokół, a nawet kawałek lasu. Nie boi się pracy. Codziennie dba o czystość koni, sprawdza im kopyta.

Katarzyna Dowbor to córka lekarza weterynarii. Odziedziczyła zamiłowanie do zwierząt po ojcu i choć wybrała inny zawód, rodzinną pasję pielęgnuje. Nie upodabnia się do gwiazd telewizji, stawiających na zbytek czy skandale. Była i jest powszechnie lubiana za naturalność, dobroć i mądrość.

 H.K.

Kariera Kamila Kryszaka

Nie wszyscy wiedzą, że syn słynnego Jerzego Kryszaka też rozwija działalność artystyczną. Nie dąży jednak, by naśladować ojca, będąc aktorem czy satyrykiem. Wybrał ścieżkę muzyczną.

Kryszaka seniora Polacy pamiętają m.in. z takich produkcji jak: „Wodzirej”, „Tulipan”, „Podróż pana Kleksa”, „Alternatywy 4” czy „Daleko od noszy”. Zaczynał jako aktor, choć dziś to jeden z najbardziej rozpoznawalnych satyryków. Na scenach kabaretowych bawi widzów do dziś.

Nie mówi zbyt dużo o życiu prywatnym. Wiadomo jednak, że żenił się trzykrotnie. Jego pierwszą żoną była Anna Chitro, którą poznał na studiach. Związek nie trwał długo. W jego drugim małżeństwie z Tatianą Kołodziejską pojawił się na świecie syn Paweł. Gdy drogi pary rozeszły się, po pewnym czasie w życiu satyryka zaistniała Agnieszka, obecna żona Kryszaka. Z nią aktor doczekał się dwóch synów: Kamila i Kuby. W rodzinie jest jeszcze dziecko pani Agnieszki z poprzedniego związku.

Rabka prywatności Kryszak uchylił w programie „Wojewódzki Kędzierski”, powiedział m.in.: „Paweł animuje, Kamil pisze piosenki, Kuba zajmuje się internetowo-programistycznie, najmłodszy kończy studia w Delfy i też będzie się zajmował informatycznie-programistycznie”.

Jeśli chodzi o syna, który wybrał muzykę, chętnie sięga on po gitarę. Kamil Holden Kryszak jest muzykiem, który od kilku lat tworzy, nie bazując na sławie ojca. Kiedy grał w formacji BVRS, na scenie występował jako Holden Beaver. Nie chciał być kojarzony z nazwiskiem popularnego taty. Teraz Kamil Kryszak gra w zespole KARAS/ROGUCKI, nie ukrywa już swojego nazwiska pod pseudonimem. Zdecydował też o próbie swoich sił w śpiewie.

Kamil Kryszak w ubiegłym roku odpowiadał za muzykę do nagradzanego filmu „Piosenki o miłości”. W pewnym stopniu mógł też wczuć się w fabułę filmu o muzyku, który chce wyjść z cienia ojca. Kamil Kryszak komponował też muzykę do serialu „Wilk”. Na początku bieżącego roku podpisał kon-

Kamil Kryszak, syn satyryka Jerzego Kryszaka, jest muzykiem i rozwija działalność artystyczną

trakt z wytwórnią Universal Music Polska i wydał singiel „Kochaina”. Jego kolejny singiel to „Nigdy nie czułem się bardziej żywy”, a trzeci – najnowszy – nosi tytuł „Światło to sen”.

 H.K.

Nowa rola Kościukiewicza

Mateusz Kościukiewicz zagrał w „Uśmiechu losu”, międzynarodowej produkcji polsko-grecko-irlandzkiej

37-letni Mateusz Kościukiewicz znów przypomniał o sobie, goszcząc od 1 grudnia br. na ekranach kin w nowym filmie. Zagrał Andrzeja w „Uśmiechu losu”, połączeniu dramatu i romansu. To międzynarodowa produkcja, polsko-grecko-irlandzka.

Jego filmowa postać to przeciętny mężczyzna, który pakuje statyw i aparat, by z rodzinnego Śląska trafić na grecką wyspę Nisiros, gdzie czeka go spadek po wuju. Obiecująco brzmiąca spuścizna okazuje się chatką pośrodku doliny. Na dodatek żeby sprzedać działki, trzeba odpracować krewniackie długi. Pojawiają się jednak i dobre strony wyjazdu: znajomość z Leną, urok pejzażu i lokalnej kuchni.

Mateusz Kościukiewicz lubi wyzwania. Próbował już sił w różnych dziedzinach. Wykonał kilka piosenek do filmu „Wszystko, co kocham” (w 2009 r.), w którym zagrał główną rolę. W 2010 r. został laureatem Nagrody im. Zbyszka Cybulskiego za rolę w filmie „Matka Teresa od kotów”. W 2015 r. wraz z Maciejem Bochniakim napisał scenariusz do ich wspólnego filmu „Disco polo”, w którym także zagrał. W 2017 r. wcielił się w rolę Krystiana Bali w filmie „Amok”. Niewiele później za rolę w filmie „Twarz” został nominowany do nagrody „Róża Gali”. Ponadto w lutym 2019 r. wziął udział w projekcie Anji Rubik, nagrywając audiobooka pt. „Sexedpl”.

Od 2011 r. aktor jest w związku z reżyserką Małgorzatą Szumowską, z którą ma córkę Alinę. Jego dzieciństwo upływało pod Nowym Tomyślem, gdzie ojciec miał gospodarstwo i wpajał mu etos pracy. Mateusz wolął jednak inne zajęcia, poezję Rafała Wojaczka i bunt. Szukał sposobu na swoje szczęście, nie bojąc się potknięć i wyzwań. To artysta nietuzinkowy.

 H.K.

POLDAREX

WIELOUSŁUGOWY I WIELOBRANŻOWY
SKLEP W NEW BRITAIN ZAPRASZA NA ZAKUPY!

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia
i szczęśliwego Nowego Roku!

WYSYŁKA PACZEK DO POLSKI ORAZ INNYCH KRAJÓW EUROPY

102 Broad Street, New Britain CT 06053
Tel. 860-225-9275, poldarex@comcast.net

Sklep polecany przez
**NEW BRITAIN
HERALD**

Zapraszamy od poniedziałku do piątku: 9am-6pm, w soboty: 9am-4pm

From The Heart Home Care

PCA - HOMEMAKER - COMPANION

Nie ma jak we własnym domu.
Dlatego nasze profesjonalne
usługi opiekuńcze
świadczymy w domu klienta.
Wiodąca agencja opiekunów
PCA, HHA, Chore

Przyjmujemy Title 19, wynagrodzenia prywatne,
długo i krótkoterminowe ubezpieczenia.
Posiadamy ubezpieczenie oraz licencje - HCA #0000796

300 New Britain Road | Suite 1B | Berlin | CT 06037
Main Phone (860) 882-4623 | Fax (860) 357-4683

FromTheHeartHCLLC@att.net

www.FromTheHeartHomeCare.org

- ♥ Opieka nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi
- ♥ Opieka na godziny, całodobowa oraz z zamieszkaniem
- ♥ Osoby do towarzystwa, pomoc przy prowadzeniu domu
- ♥ Wizyty lekarskie, zakupy oraz inne usługi
- ♥ Opieka nad osobami z urazami mózgu
- ♥ Adult Family Living - Foster Care
- ♥ Programy dla weteranów

Nasi opiekunowie mówią po polsku, hiszpańsku, włosku, ukraińsku, rosyjsku i nie tylko!

MYŚLISZ O KUPNIE,
SPRZEDAŻY BĄDŹ INWESTYCJI?

ZADZWOŃ ALBO WYŚLIJ SMS:
860-597-8480

„Exceptional Service, Extraordinary Results”

JOANNA LUTRZYKOWSKI
REALTOR

200 West Main Street, Avon, CT 06001

CT License: RES.0815607

 Joanna.Lutrzykowski@raveis.com

 @joannalutrzykowski_realtor

 JoannaLutrzyk_RealEstateAgent

WILLIAM RAVEIS
REAL ESTATE • MORTGAGE • INSURANCE

UWAGA: cierpisz na uraz i ból
po wypadku samochodowym?
POMOŻEMY CI WRÓCIĆ DO ZDROWIA!

Dr. Steven W Shaw M.S., D.C., F.A.C.O.

Specjalista w leczeniu powypadkowym

Certyfikowany przez Amerykańską Radę
Chiropraktyków Ortopedycznych

Dr. Monica Nowak

Lekarz mówi po polsku
i przyjmuje w New Britain

Dr. Pawel Markowicz

Lekarz mówi po polsku
i przyjmuje w New Britain

- ✓ Profesjonalni lekarze
- ✓ Doskonale rezultaty medyczne
- ✓ Wyrażna ulga w bólu już po pierwszej wizycie

Służymy Polonii od prawie 40 lat!

POMOGLIŚMY TYSIĄCOM PACJENTÓW
WRÓCIĆ DO ZDROWIA. ZADZWOŃ
I PRZEKONAJ SIĘ, JAK MOŻESZ ZOSTAĆ
JEDNYM Z NICH.

MÓWIMY PO POLSKU

HARTFORD
36 Grand Street
860-522-2225

EAST HARTFORD
290 Roberts Street
860-290-3788

HARTFORD
43 Woodland St. #140
860-801-6175

MIDDLETOWN
62 Washington Street, 3rd flr
860-788-3975

NEW BRITAIN
136 West Main Street, 2nd flr
860-225-7429

BLOOMFIELD
701 Cottage Grove Road, C10
860-904-6685

Wyślij kwiaty i prezenty na święta do Polski

Dostarczamy do każdej, nawet najmniejszej, miejscowości w Polsce. Nawet na następny dzień.

W NASZEJ STAŁEJ OFERCIE:

- ★ bukiety okolicznościowe
- ★ kosze kwiatowe
- ★ bukiety z prezentem
- ★ kompozycje na śluby i rocznice
- ★ wieńce i wiązanki pogrzebowe
- ★ prezenty delikatesowe

ZAMÓWIENIA ONLINE

www.eurokwiat.com

E-MAIL: kwiaty@eurokwiat.com | TOLL FREE: 1-877-738-9844

AMERYKAŃSKA CZĘSTOCHOWA
DUCHOWA STOLICA POLONII

THE NATIONAL SHRINE OF OUR LADY OF CZESTOCHOWA
654 FERRY ROAD, PO BOX 2049, DOYLESTOWN, PA 18901
TEL. 215-345-0600 EMAIL: INFO@CZESTOCHOWA.US
WWW.CZESTOCHOWA.US

Myślisz o przeprowadzce na Florydę?

- ✓ Kupno domu?
- ✓ Inwestycja w nieruchomości na wynajem sezonowy albo całoroczny?
- ✓ Chcesz wystawić swój dom na sprzedaż?

Orlando i okolice.
20 lat doświadczenia.
KOMPLEKSOWA OBSŁUGA
W JĘZYKU POLSKIM!

LIFESTYLE
INTERNATIONAL REALTY

MAGDALENA DANOS

Realtor®
Gold Key of Excellence
Accredited Buyer's Representative
Accredited Luxury Home Specialist
NHC: New Home Co Broker

tel. 407-760-9286

Gold Key of Excellence
Lifestyle International Realty
magdalenadanos@gmail.com
130 Pasadena Place, Orlando, FL 32803

DF STUDIO™

distributor of quality
construction materials + training

Zapraszamy na zakupy do Polskiego sklepu
DF Studio na Staten Island, NY.

W sklepie znajdziesz wszystko co potrzebne
do wykończenia Twojego domu.

DFStudioNYC.com
347-801-2855

Wysokiej jakości materiały budowlane również z Europy dla kontraktorów i osób prywatnych, m.in. dachy, okna, bramy garażowe, panele ściienne, podłogi drewniane.

DOUBLE K TRUCKING
DUMPSTER RENTAL AND SERVICES

**Dynamicznie rozwijająca się
firma transportowa
Double K Trucking,
LLC z Dudley, Massachusetts**

zatrudni od zaraz KIEROWCÓW
z prawem jazdy CDL Class A

Skontaktuj się z nami – warto porozmawiać:

 860-382-8466

Wesołych Świąt!

*Korzystając z okazji Świąt
Bożego Narodzenia,
pragniemy złożyć
wszystkim naszym Klientom
najserdeczniejsze i szczerze życzenia:
szczęścia, wiary, nadziei i pomysłności
oraz w każdym dniu Nowego Roku
wiele uśmiechu i radości.*

*Deli Meats • Kielbasa • Prepared Foods
Baked Goods • Groceries*

ZAPRASZAMY
NA ZAKUPY:
pon. od 9 do 5,
wt.-czw. od 9 do 6,
piątki od 9 do 7,
soboty od 8 do 5,
niedziele
nieczynne

895 Meadow Street • Chicopee, MA 01013
413-594-8768 • www.bernatspolishdeli.com

Wesołych

Świąt!

W TE ŚWIĘTA SIĘGNIJ
PO PRAVDĘ.

